

PRIMĂRIA COMUNEI CETĂȚENI
Județul ARGEȘ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A
COMUNEI CETĂȚENI JUDEȚUL ARGEȘ
PERIOADA 2021-2027

CETĂȚENI
2021

PRIMĂRIA COMUNEI CETĂȚENI
Județul ARGEȘ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A
COMUNEI CETĂȚENI
JUDEȚUL ARGEȘ
PERIOADA 2021-2027

CETĂȚENI
2021

PRIMĂRIA COMUNEI CETĂȚENI

Județul ARGEȘ

**Adresa : Comuna Cetățeni, strada Negru Vodă, nr. 96, , cod postal 117240
jud. Argeș**

**Contact
Tel. 0248544005 , 0248544090; Fax: 0248544090**

Email: conscetateni@gmail.com

Cod fiscal: 4122434

**PRIMAR : MINCIUNĂ ION MUGUREL
VICEPRIMAR: IORGULESCU ALIN NICOLAE
SECRETAR: CORLET MARIA**

CUPRINS

CAPITOLUL I – NOȚIUNI INTRODUCTIVE.....	6
1.1 CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ	6
1.1.1 Conceptul de dezvoltare	6
1.1.2 Conceptul de durabilitate.....	8
1.1.3 Dimensiunea conceptuală a dezvoltării durabile	10
1.2 STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ LOCALĂ	18
CAPITOLUL II – CONTEXTUL NAȚIONAL – STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030	26
CAPITOLUL III – CONTEXTUL EUROPEAN – FONDURI STRUCTURALE PERIOADA 2021 – 2027	53
CAPITOLUL IV – FUNDAMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂŢENI.....	59
4.1 EVALUAREA POTENȚIALULUI SOCIO ECONOMIC AL COMUNEI	59
4.1.1 Capitalul natural	59
4.1.1.1 Cadrul geografic, localizare, repere istorice	60
4.1.1.2 Relieful, geologia, solurile	63
4.1.1.3 Hidrografia	64
4.1.1.4 Clima	65
4.1.1.5 Flora, vegetația și fauna.....	68
4.1.2. Capitalul social	72
4.1.2.1 Structura si dinamica populației	72
4.1.2.2 Sistemul de sănătate.....	73
4.1.2.3 Sistemul de educație.....	74
4.1.2.3 Asistența socială	75
4.1.2.4 Forța de muncă.....	75
4.1.2.5 Cultura și mass-media	76
4.1.3. Capitalul antropic	77
4.1.3.1 Infrastructura rutieră.....	77
4.1.3.2 Infrastructura tehnico edilitară	78
4.1.3.3 Mediul de afaceri.....	79
4.1.3.4 Agricultură.....	79
4.1.3.5 Energia și resursele energetice	80
4.1.3.6 Monumente istorice și lăcașuri de cult.....	81
4.1.4. Analiza SWOT a domeniilor analizate	82

4.1.4.1 Analiza SWOT a capitalului natural	83
4.1.4.2 Analiza SWOT a capitalului social	84
4.1.4.3 Analiza SWOT a capitalului antropic	86
4.2 CERCETAREA SOCIOLOGICĂ.....	89
4.2.1. Consideratii generale	89
4.2.2. Metodologia cercetării.....	90
4.2.3. Metodele de lucru	93
4.2.4 Rezultatele cercetării sociologice	95
4.2.4.1 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „cetățeni”	95
4.2.4.2 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „mediul de afaceri”	107
4.2.4.3 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „societate civilă”	121
CAPITOLUL V – ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂŢENI.....	133
5.1 MĂSURI REZULTATE DIN ANALIZA SWOT A DOMENIILOR ANALIZATE	134
5.2 MĂSURI REZULTATE DIN CERCETAREA SOCIOLOGICĂ.....	137
5.3 STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂŢENI.....	148
5.3.1 Viziunea de dezvoltare, misiunea și obiective.....	149
5.3.2 Portofoliul de proiecte.....	154
5.3.3 Planul de acțiune locală și finanțarea	161
CAPITOLUL VI – IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI.....	164
6.1 FORMAREA GRUPULUI OPERATIV DE LUCRU ȘI STABILIREA PARTENERIATELOR	164
6.2. STABILIREA UNUI SET MINIM DE PROCEDURI DE LUCRU PENTRU MONITORIZAREA INDICATORILOR STABILIȚI.....	165
BIBLIOGRAFIE.....	167

CAPITOLUL I

NOȚIUNI INTRODUCTIVE

Capitolul prezintă conceptul de dezvoltare durabilă, definiții, evoluție și importanța aplicării principiilor de dezvoltare durabilă. Aplicarea principiilor dezvoltării durabile se poate realiza doar prin elaborarea strategiilor de dezvoltare durabilă la nivel european, național și local.

1.1 CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ¹

Dezvoltarea durabilă reprezintă un proces economic deosebit de complex, căruia, chiar dacă au trecut ani de la punerea în circulație a conceptului, nu i s-a atribuit o definiție unanim recunoscută. În rândurile următoare voi încerca să definesc acest concept, de dezvoltare durabilă, prin elementele componente, cât și ca întreg, precum și problematica care a generat apariția și impune punerea în practică a acestuia.

1.1.1 Conceptul de dezvoltare

Coordonatele prezentului au impus o reformulare a conceptului de *dezvoltare*², componenta economică fiind insuficientă în justificarea măsurilor de politică economică. În plus, chiar dacă dezvoltarea ține, în primul rând, de economia fiecărei țări, implicațiile internaționale se resimt și la nivelul țărilor cu un înalt grad de industrializare.

În sens economic, dezvoltarea a fost înțeleasă *drept capacitatea unei economii naționale de a genera și a susține o creștere anuală a Produsului Național Brut la rate de cel puțin 5-7%*. Un alt indicator îl constituie venitul/locuitor sau PNB/locuitor, pentru a

¹ Imaginile din acest capitol sunt preluate de pe site-ul <https://ro.stockfresh.com/royalty-free-stock-photos/durabila>

² Melinda Căndea, ș.a. - *Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului românesc*. Editura Universitară, București, 2006, p.39.

evidenția în ce măsură ritmul de creștere a PNB depășește ritmul de creștere al populației. În plan practic, această abordare a condus la favorizarea măsurilor ce determinau creșterea ponderii sectorului industrial și al serviciilor, în detrimentul agriculturii.

Industrializarea susținută din deceniile opt și nouă, mai ales în țările în curs de dezvoltare, a condus la necesitatea redefinirii dezvoltării economice, integrându-se și componenta socială.

Ținând seama de acestea, Jula și colab. (1999) definesc dezvoltarea ca un proces multidimensional

implicând schimbări majore în structurile sociale, în atitudinile populare și în instituțiile naționale, urmărindu-se accelerarea creșterii economice, reducerea inegalității și eradicarea sărăciei. Dezvoltarea se va realiza prin respectarea a trei valori fundamentale - sustenanța, autorespectul și libertatea.

- * **Sustenanța** - abilitatea dezvoltării economice de a asigura acoperirea nevoilor de bază pentru o parte cât mai mare a populației unei țări.
- * **Autorespectul** - implică autoconsiderația de către individ a propriei personalități, presupunând că acesta să se considere el însuși o persoană.
- * **Libertatea** - este înțeleasă în sensul dat de Lewis, care subliniază că avantajul creșterii economice este acela al creșterii posibilităților oamenilor de a alege (după Jula și colab., 1999).

Orice politică de dezvoltare economică trebuie să aibă în vedere trei obiective de bază:

- *creșterea posibilităților de realizare și distribuire pe scară largă a bunurilor care susțin necesitățile de bază ale vieții;*
- *creșterea nivelului de trai, incluzând suplimentar venituri ridicate, mai multe locuri de muncă, o mai bună educație, o mai mare atenție acordată valorilor culturale și umaniste, respectiv, generarea unui mai mare autorespect național și individual;*

- creșterea nivelurilor oportunităților economice și sociale care sunt disponibile pentru indivizi și națiuni.

Particularitățile dezvoltării economiei contemporane sunt:

- dezvoltarea presupune un nou mod tehnic de producție (modul informatic)
- dezvoltarea implica preponderent loturile calitative ale neofactorilor de producție
- dezvoltarea accentuează legătură cu finalitatea social umană
- dezvoltarea economică actuala presupune unui nou mod de gândire economic, de comportament industrial integrat în exigențele unei economii de piață funcțional rațională.

În gândirea economică actuală sunt exprimate diferite puncte de vedere în legătură cu creșterea și dezvoltarea economică. Ținând seama de diferitele puncte de vedere cu privire la conținutul creșterii economice, aceasta poate fi definită ca reprezentând procesul de sporire a dimensiunilor rezultatelor economice, determinat de combinarea și folosirea factorilor de producție și reliefate prin indicatori macroeconomici – produsul intern brut, produsul național brut și venitul național în termeni reali, atât pe total, cât și pe locuitor.

Prin urmare, raportul dintre creșterea economică și dezvoltarea economică este că de la parte la întreg. În această situație, orice dezvoltare economică presupune și o creștere economică, dar nu orice creștere economică înseamnă și dezvoltare economică. Dezvoltarea economică, pe lângă creșterea economică, își asociază și modificări structural-calitative în economia națională și calitatea vieții oamenilor. Conceptelor de creștere economică și dezvoltare economică li se asociază cel de progres economic. Acesta evidențiază specificul și sensul dezvoltării din fiecare etapă, în comparație cu etapele anterioare, și constituie suportul unei viziuni optimiste asupra evoluției societății în perspectivă.

1.1.2 Conceptul de durabilitate

Conceptul de durabilitate³ provine din literatură de specialitate, referindu-se la modelul de utilizare a resurselor. Într-adevăr, gestiunea unei resurse se definește drept

³ Popescu, I., colectiv- *Dezvoltarea durabilă. O perspectivă românească*. Editura Economică, București, 2005, p.21.

durabilă dacă, fiind cunoscută capacitatea sa de refacere, nu se exagerează în exploatarea să peste un anumit prag. În acest sens, gestiunea durabilă înseamnă, de exemplu, a folosi marea pentru pescuit respectând ciclul natural de reproducere al peștilor și asigurând prin urmare, altora și nouă înșine, posibilitatea de a continua această activitate. În schimb, când folosirea unei resurse depășește acest prag, apare o diminuare considerabilă a stocului (adică a populației de pește), și daunele, nu numai de ordin economic, pe care acest lucru le implică.

În general, tema durabilității se referă la resursele naturale regenerabile, adică acelea care au capacitatea de a se reproduce sau de a se regenera: fauna oceanică, pădurea, solul etc.

O altă definiție pornește de la semnificația fundamentală a durabilității, ca *reprezentând capacitatea unui sistem de a evolua, fără a-și diminua din punct de vedere calitativ sau cantitativ attributele deja acumulate.*

Resursele care nu au această caracteristică, de exemplu resursele minerale, sunt definite ca epuizabile. Pentru acestea se poate vorbi mai degrabă de momentele și condițiile exploatarei optime a resursei respective, decât de durabilitate. Trebuie subliniat că, în cazul resurselor epuizabile, poate exista o legătură între exploatarea resursei și căutarea de noi zăcămintе sau înlocuitori.

Pentru a evalua lipsa unei resurse epuizabile, se ia adesea ca punct de referință raportul dintre consum și rezerve. Acest tip de evaluare neglijează însă ca prețul să crească și acest lucru ar duce la o reducere a cererii, reechilibrând sistemul. Pe de altă parte, se admite necesitatea completării acțiunii pieței cu o formă a controlului public, deoarece sistemul drepturilor de proprietate asupra bunurilor mediului nu garantează conservarea acestora.

Conceptul de durabilitate, este unul de foarte mare actualitate. Obiectivul lui Al Gore și a filmului său, „Un adevăr stânjenitor” se adresează în mare parte prezentului și în mod deosebit necesității de a acționa în prezent. Această nevoie se adresează în primul rând problematicei generate de schimbările climatice. Deși impactul schimbărilor climatice este unul considerabil, conceptul de dezvoltare durabilă este mult mai larg. Mult

mai puține persoane au conștientizat importanța și necesitatea conceptului de durabilitate.

Există diferite opinii cu privire la ceea ce înseamnă durabilitatea. Pentru majoritatea persoanelor, durabilitatea se referă strict la epuizarea resurselor. Alții includ în acest concept și poluarea, conservarea naturii și alte aspecte legate de mediu înconjurător. Pentru alții, aspectele legate de calitatea vieții sunt mai importante.

Dintr-o perspectivă antropocentrică, durabilitatea include următoarele elemente:

1. Epuizarea resurselor – pentru a nu se ajunge că viitoarele generații să nu aibă resurse;
2. Aspecte ecologice și de protecție a mediului – pentru a asigura un mediu curat și sănătos în care generațiile prezente și cele viitoare să trăiască în armonie cu mediu înconjurător;
3. Calitatea vieții – pentru a asigura un nivel de trai satisfăcător pentru generațiile prezente și viitoare.

Conceptul de durabilitate este un nonsens dacă nu include și conceptul de calitate a vieții. Acesta din urmă nu are nici o perspectivă dacă nu este combinat cu conceptul de durabilitate. Toate cele trei elemente prezentate sunt foarte importante pentru a putea vorbi de o dezvoltare durabilă la nivel global.

O societate durabilă este cea:

- Care satisface nevoile generației contemporane;
- Care nu compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi;
- În care fiecare individ are oportunitatea de a se dezvolta în libertate, într-o societate echilibrată și în armonie cu mediul înconjurător.

Întotdeauna când gândim sau vorbim despre durabilitate se va pune întrebarea: cât de durabilă este țara mea? Sau mai precis, este dezvoltarea țării mele orientată spre durabilitate sau într-o direcție opusă, însemnând că odată cu trecerea fiecărui an dezvoltarea devine tot mai puțin durabilă?

1.1.3 Dimensiunea conceptuală a dezvoltării durabile

În 1983, Adunarea Generală a ONU a hotărât constituirea Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare, care urma să elaboreze o „agendă globală pentru schimbare”. Elaborarea acesteia în anii 1980 a fost motivată de crizele economice și

dezastrele ecologice care au zguduit întreaga planetă și care amenințau chiar supraviețuirea omenirii. De-abia depășite, crizele petrolului, au apărut alte probleme: creșterea numărul săracilor (340 de milioane de oameni care sufereau de foame în 1980), dublarea numărului de victime ale dezastrelor naturale, îndatorarea peste măsură a multor state în curs de dezvoltare. În plus, este descoperită gaura din stratul de ozon deasupra Antarcticii, crește cantitatea de dioxid de carbon emisă în

atmosferă, se intensifică efectul de seră, se produce accidentul de la Cernobîl etc.

Obiectivele pe care comisia, formată din reprezentanți ai 21 de țări, se obliga să le atingă, urmăreau;

- Să reexamineze situația critică a mediului și dezvoltării și să formuleze propuneri realiste privind îmbunătățirea acestora;
- Să propună noi forme de cooperare internațională în aceste domenii, care să influențeze și să orienteze politicile și măsurile în direcția inițierii schimbărilor necesare
- Să sporească nivelul de înțelegere și de participare a indivizilor, ONG-urilor, întreprinderilor, instituțiilor și guvernelor.

Raportul acestei comisii, **Raportul Brundtland** intitulat "Viitorul nostru comun" a definit dezvoltarea *durabilă (viabilă, sustenabilă)*, concepută în sensul concilierii dintre economie și mediul înconjurător printr-o nouă cale de dezvoltare, care să susțină progresul uman, nu numai în câteva locuri și pentru câțiva ani, ci pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat; definiție care astăzi se bucură de o largă acceptare internațională.

„Dezvoltarea durabilă reprezintă acel mod de dezvoltare care urmărește satisfacerea nevoilor generațiilor prezente, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”

Dezvoltarea durabilă nu este un concept nou. Este o exprimare recentă a unei etici foarte vechi, care implică relațiile oamenilor cu mediul înconjurător și responsabilitățile generațiilor actuale față de generațiile viitoare. Astfel, încă în 1789, Tomas Jefferson sublinia: Prin urmare, pot spune că pământul aparține fiecărei generații pe durata

existenței sale, care i se cuvine pe deplin și în întregime, nici o generație nu poate face datorii mai mari decât pot fi plătite pe durata propriei existențe⁴

Conceptul de dezvoltare/durabilă se referă la o formă de creștere economică care satisface nevoile societății *în termeni de bunăstare* pe termen scurt, mediu și mai ales lung. Acest tip de dezvoltare se fundamentează pe un principiu utilizat în silvicultură, *Principiul pădurii*. Potrivit acestui principiu nu trebuie tăiați mai mulți arbori decât pot fi plantați. În termeni economici, acest raționament poate fi exprimat prin imperativul, pe termen lung „să trăim din dobândă, nu din capital”.

Dezvoltarea durabilă înseamnă, de asemenea, armonizarea problemelor economice (creșterea economică inclusiv în țările în curs de dezvoltare), sociale (integrare și solidaritate Nord-Sud) și de mediu (prezervarea „bunurilor mondiale”: aer, apă, peisaje - și a biodiversității) astfel că generațiile actuale să-și poată asigura satisfacerea nevoilor pe care le au, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de

a-și satisface trebuințele pe care le vor avea la rândul lor.

Durabil este un lucru sau o acțiune care **are capacitatea de a continua pe termen lung sau nelimitat**.

Orice nu poate continua la nesfârșit, nu este durabil. Altfel spus, durabilitatea este un scop în sine, atât pentru oameni, cât și pentru orice altă specie de pe Pământ. În contrast, dezvoltarea durabilă este procesul prin care ne îndreptăm spre susținerea mediului natural.

Dezvoltarea durabilă este **un proces dinamic**, care îngăduie oamenilor să își realizeze potențialul și să își îmbunătățească modul de viață, protejând Sistemele de suport ale planetei

Viitorul fericit al vieților noastre este guvernat de **două imperative** puternic contrastante⁵:

1. Primul este un imperativ biologic absolut: învață să trăiești durabil pe această planetă! Acesta nu este negociabil și depinde de legile naturii.

⁴ <http://aap.gov.md/files/publicatii/revista/articole/93/ro/Saptefrati.pdf>

⁵ <https://www.scribd.com/document/399320472/Dezvoltare-durabila>

2. Al doilea imperativ este politic: îmbunătățește-ți modul de viață! Acesta este relativ și ușor interpretabil, datorită semnificațiilor economice. Politica dezvoltării durabile

face ca schimbarea să fie absolut necesară. Nu ne rămân alte opțiuni, dacă ne interesează că lumea să nu se prăbușească sub ochii noștri și, odată cu ea, speranțele și idealurile noastre pentru o lume mai bună. Politica prosperității face ca schimbarea să fie dorită: avem în vedere

modalități mai bune de **îmbunătățire a nivelului de trai**, diferite de cele pe care le folosim.

Dezvoltarea durabilă vorbește despre viitor. Fiecare acțiune a noastră influențează evoluția planetei de acum încolo. În 1000 de ani, oamenii, animalele și plantele vor avea nevoie de o planetă sănătoasă și cu destule resurse pentru a trăi. Astfel, când facem anumite lucruri astăzi, trebuie să conștientizăm și să planificăm un viitor durabil.

Dezvoltarea durabilă este despre întreaga planetă. Indiferent unde trăiești sau câți bani ai, toată lumea depinde de planetă: pentru hrană, apă, aer și alte resurse. Cum toți avem nevoie de planetă ca să trăim, toți trebuie să avem grijă de ea. Dacă fiecare ne jucăm rolul în mediul în care trăim, fie el oraș sau sat, pe continente sau pe insule, schimbările ce se vor produce vor îmbunătăți viața de pe întreaga planetă.⁶

Cerințele minime pentru realizarea dezvoltării durabile

Considerăm că, cerințele minime includ următoarele⁷:

(1) redimensionarea creșterii economice, având în vedere o distribuție mai echitabilă a resurselor și accentuarea laturilor calitative ale producției;

(2) eliminarea sărăciei în condițiile satisfacerii nevoilor esențiale pentru un loc de muncă, hrană, energie, apă, locuințe și sănătate;

(3) asigurarea creșterii populației la un nivel acceptabil (reducerea creșterii demografice necontrolate);

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_16_3883

⁷ <https://www.scribd.com/doc/47361216/dezvoltare-durabila>

- (4) conservarea și sporirea resurselor naturale,
- (5) întreținerea diversității ecosistemelor,
- (6) supravegherea impactului dezvoltării economice asupra mediului;
- (7) reorientarea tehnologiei și punerea sub control a riscurilor acesteia;
- (8) descentralizarea formelor de guvernare,
- (9) creșterea gradului de participare la luarea deciziilor și unificarea deciziilor privind strategia de dezvoltare a comunităților.

Așa cum, definiția dată de raportul Brundtland dezvoltării durabile este prima citată în aproape orice lucrare în domeniu, tot așa reprezentarea grafică a dezvoltării durabile se bazează pe un scaun cu trei picioare, fiecare picior reprezentând una dintre dimensiunile cheie ale conceptului: **economie, ecologie (mediu) și echitate (social)**- fiecare având propriile obiective (fig.1.3)

În mod tradițional, dimensiunea economică a primit cea mai mare atenție. Wheeler (2004) spune că asistăm în prezent la o tranziție dinspre o perspectivă economică înspre o perspectivă ecologică. În cadrul primei abordări (Fig.1.1) valorile economice sunt fundamentale și numai în interiorul acestora avem ca și sub-seturi de valori dimensiunea socială și cea ecologică.

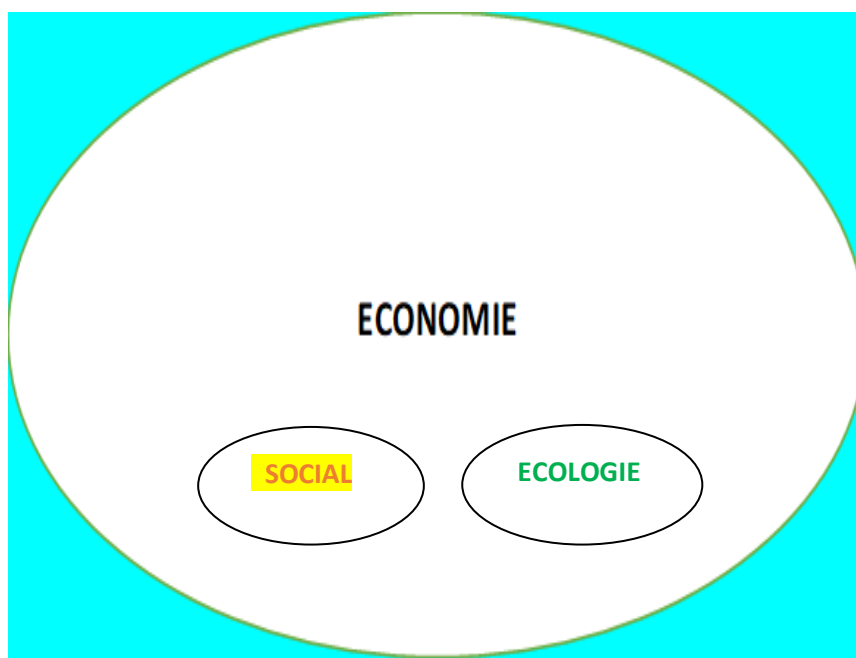

Fig.1.1 Pilonii dezvoltării durabile-prima abordare⁸

⁸ http://www.podca22763.ro/wp-content/uploads/2014/02/Suport_de_curs_Dezvoltare_durabila.pdf

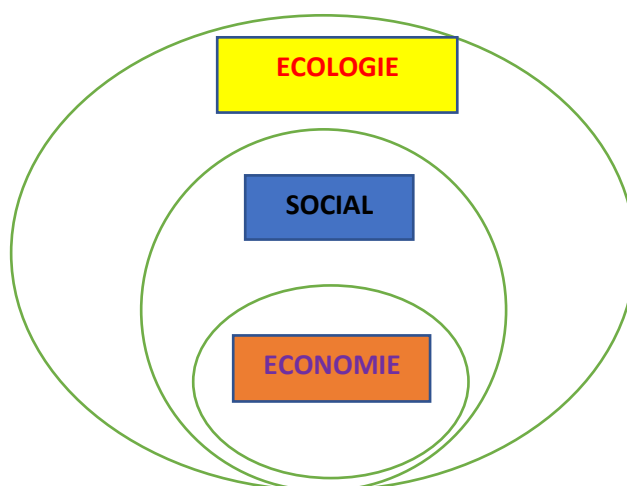

Fig.1.2 Pilonii dezvoltării durabile-a doua abordare⁹

Într-o perspectivă ecologică(fig.1.2), dezvoltarea durabilă presupune că valorile economice reprezintă doar un sub-set al valorilor ecologice și sociale cu o sferă de cuprindere mai mare

Obiectivele generale ale celor trei subsisteme ale dezvoltării durabile

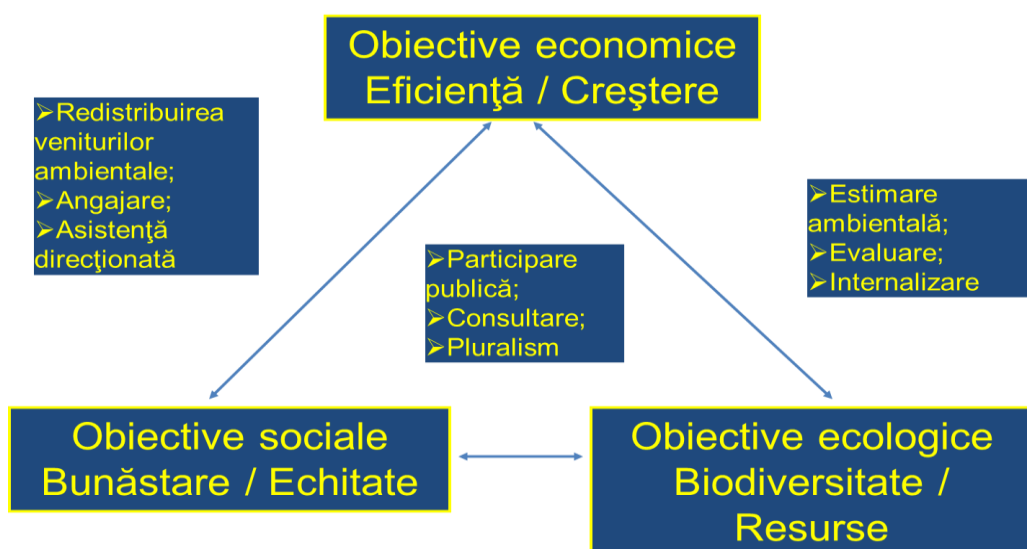

Fig.1.3 Obiectivele generale ale pilonilor dezvoltării durabile¹⁰

⁹ idem

¹⁰http://cse.uaic.ro/_fisiere/Documentare/Suporturi_curs/II_Strategii_si_politici_europene_de_dezvoltare_durabila.pdf

Raportul Mondial al Dezvoltării Umane (1996), elaborat sub egida Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), sintetizează patru componente esențiale ale paradigmei dezvoltare durabilă:

A) Productivitatea: populația trebuie să-și sporească productivitatea și să participe deplin la procesul de generare a veniturilor, creșterea economică reprezentând un subsistem al modelelor de dezvoltare umană;

B) Echitatea: populația trebuie să aibă acces echitabil la opțiuni;

C) Durabilitatea: accesul la opțiuni trebuie asigurat nu numai pentru generațiile prezente, ci și pentru generațiile viitoare. Toate formele de capital – fizic, uman și mediu – trebuie să fie reîntregite;

D) participarea: omul trebuie să participe deplin la deciziile și la procesele care îi modifica viața. Pentru realizarea condițiilor de compatibilitate a celor patru cerințe, strategia dezvoltării durabile include, ca un element esențial, simultaneitatea progresului în toate cele patru dimensiuni.

Obiectivul general al dezvoltării durabile este de a găsi un optim de interacțiune și compatibilitate a patru sisteme: economic, uman, ambiental și tehnologic, într-un proces dinamic și flexibil de funcționare. Nivelul optim corespunde acelei dezvoltări de lungă durată care poate fi susținută de către cele patru sisteme. Cerințele minime

pentru realizarea dezvoltării durabile includ:

- redimensionarea creșterii economice, având în vedere accentuarea laturilor calitative ale producției;
- eliminarea sărăciei în condițiile satisfacerii nevoilor esențiale: un loc de muncă, hrana, energie, apă, locuința și sănătate;
- asigurarea creșterii populației la un nivel acceptabil (reducerea creșterii demografice necontrolate);

- conservarea și sporirea resurselor naturale, întreținerea diversității ecosistemelor, supravegherea impactului dezvoltării economice asupra mediului;
- reorientarea tehnologică și punerea sub control a riscurilor acesteia;
- descentralizarea formelor de guvernare, creșterea gradului de participare la luarea deciziilor privind mediul și economia.

Ritmurile de creștere a populației, a urbanizării, a preluării resurselor din mediul înconjurător se accelerează, iar natura are propriile sale ritmuri, care nu coincid cu cele ale activității umane. În timp ce societatea umană face planificări pe termen scurt și cere o amortizare rapidă a investițiilor, reproducerea organismelor vii, capacitatea mediului de a răspunde solicitărilor tot mai mari se înscriu într-un termen foarte lung. Consecințele negative au devenit așa de mari încât întreaga refacere a mediului natural este astăzi periclitată. Pragul critic a fost azi trecut și degradările se repercutează la toate nivelurile, compromițând continuarea activităților umane. Astfel, apare obligativitatea de a accepta că sfera economică este o parte dintr-un tot – biosfera – și că activitățile de producție și consum ale omului influențează echilibrul planetar și sunt amenințate, la rândul lor, când acest echilibru se rupe. Amenințările globale asupra mediului amintesc faptul că bunăstarea socială nu se reduce doar la acumularea de bunuri și servicii. Trebuie să se realizeze o revoluție pentru a găsi mijloacele de a înțelege sistemul complex al relațiilor dintre om și natură în cadrul ecosistemului natural.

Proiectul ONU, „**The Millennium Development Goals**” - (*Obiectivele dezvoltării mileniului*), a formulat 8 obiective globale pentru orizontul anilor 2050, indicându-se cum pot fi măsurabile și cum pot deveni operaționale aceste obiective. În raportul pe anul 2005 – “State of the Future” - aceste obiective au fost recomandate Organizației Națiunilor Unite.

Cele 8 obiective generale sunt însoțite de 18 obiective specifice.

Obiectiv 1. Eradicarea foametei și a sărăciei extreme

Obiectiv 2. Realizarea educației primare universale

Obiectiv 3. Promovarea egalității de gen și promovarea femeilor

Obiectiv 4. Reducerea mortalității infantile

Obiectiv 5. Îmbunătățirea sănătății maternale

Obiectiv 6. Combaterea HIV-SIDA, malariei și a altor boli

Obiectiv 7. Asigurarea dezvoltării durabile

Obiectiv 8. Dezvoltarea Parteneriatului Global pentru Dezvoltare

Dintre acestea, Obiectiv 7. Asigurarea dezvoltării durabile, se referă explicit la asigurarea dezvoltării durabile la nivel global, cu 3 obiective specifice:

Obiectiv specific 9: integrarea principiilor dezvoltării durabile în politicile și programele de dezvoltare durabilă a țărilor și anularea pierderilor resurselor de mediu.

Obiectiv specific 10: reducerea la jumătate până în 2015 a ponderii populației fără acces durabil la apă potabilă și igienă de bază.

Obiectiv specific 11: îmbunătățirea semnificativă până în 2020 a vieții a cel puțin 100 milioane de persoane nevoiașe.

Utilizarea pe scară largă a științei și tehnologiei în scopul dezvoltării industriale s-a făcut cu ignorarea necesității păstrării în permanență a echilibrului între satisfacerea nevoilor și protecția tuturor componentelor mediului înconjurător. Deteriorarea mediului de către om înseamnă nu numai distrugerea echilibrului ecologic, ci și apariția unei reacții inverse de către mediul modificat asupra oamenilor. Noile condiții de mediu sunt mai puțin favorabile pentru viața omului, pentru desfășurarea activităților sale economice, sociale și culturale. Societatea umană a marcat o alterare a mediului de viață și de muncă caracterizat prin poluarea atmosferei cu gaze și pulberi, printr-o intensă poluare sonoră, prin prezența rezidurilor și deșeurilor în cantități tot mai mari, pentru a căror înlăturare se cer importante eforturi, printr-un peisaj care de multe ori provoacă insatisfacții estetice. La toate acestea se adaugă și iraționala expansiune urbană, presiunea demografică, precum și alte erori politice ce au accentuat deteriorarea mediului natural.

1.2 STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ LOCALĂ

Scopul general, al strategiei de dezvoltare locală decurge din rolul pe care administrația publică locală îl poate juca la nivelul gestiunii comunității, acela de a coordona toate acțiunile publice și private inițiate în dezvoltarea acesteia.

Strategiile de dezvoltare, fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și microregională reprezintă unul din pașii cei mai importanți care susțin procesele de dezvoltare locală și microregională. În esență, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al

comunității”¹¹.

În procesul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală sunt implicați următorii actori de pe plan local:

- administrația publică locală;
- comunitatea locală;
- firme private;
- reprezentanții societății civile.

Implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare comunitară presupune parteneriatul între actorii mai sus menționați. Un rol aparte îl are însă administrația publică locală, care participă atât în faza de elaborare dar și în cea de implementare a inițiativelor de dezvoltare locală”¹².

Strategiile de dezvoltare locală urmăresc integrarea pe orizontală a planificării dezvoltării economice, sociale și spațiale la nivel zonal, județean, regional, național și european, dar și integrarea pe verticală a dezvoltării pe sectoare de activitate. Politica de dezvoltare are la bază un ansamblu de măsuri guvernamentale ce au drept scop

¹¹http://www.strategvest.ro/media/dms/file/Inventar%20strategii/CarasSeverin/Orasul_Baile_Herculane_Strategia_de_dezvoltare.pdf

¹² Balogh Marton, *Etapele de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală*. Revista Transilvană de Științe Administrative, IX, 2003, pp. 75-79

sprijinirea creșterii economice și îmbunătățirea condițiilor de viață, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local, având ca obiective principale:

- diminuarea dezechilibrelor existente, cu accent pe stimularea dezvoltării echilibrate și pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare întârziată), și prevenirea creării de noi dezechilibre;

- pregătirea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare a României în UE și de acces la fondurile europene;

- integrarea politicilor sectoriale la nivel regional și local, precum și stimularea cooperării interne și internaționale în vederea dezvoltării economice și sociale durabile. Aceste obiective sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea însă fiind dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

- principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivelul central/guvernamental la cel regional și local

- principiul parteneriatului, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;

- principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;

- principiul co-fondatorii, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare. Documentele de programare ale politicii naționale în perspectiva aderării României la UE au ca document principal Planul Național de Dezvoltare (PND), ce conține prioritățile strategice de dezvoltare, regionale și sectoriale, pentru o perioadă dată. Planurile Naționale de Dezvoltare sunt elaborate pe baza Planurilor Regionale de Dezvoltare (PDR) și reflectă Strategia Națională de Dezvoltare și Programele Operaționale (PO) regionale și sectoriale. Planurile Regionale de Dezvoltare integrează la rândul lor planurile cu caracter strategic, elaborate atât la nivel de regiune pe domenii specifice, dar și la nivel județean și local.

Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen lung, care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a acțiunilor.

Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală¹³:

¹³http://strategvest.ro/media/dms/file/Ghiduri%20metodologice/Elaborarea_si_implementarea_unei_strategii_de_dezvoltare_locala.pdf

- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și introducerea de noi oportunități pentru acțiune
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ
- Abordează problemele la nivel macro, și nu se concentrează pe problemele izolate
- Sprijinul politic este o componentă esențială
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare

Planificarea strategică este dedicată formulării viziunii, spre deosebire de eforturile și acțiunile dedicate rezolvării imediate a problemelor ce caracterizează planificarea de acțiune. Formularea viziunii se face utilizând cuvinte cheie integrate într-o frază cu mesaj clar care să exprime unde dorim să ajungem pe termen mediu și lung. Principiile care vor fundamenta procesul de planificare strategică sunt:

diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparent, toate fiind componente ale încrederii civice. Inițierea Procesului de planificare Procesul de planificare poate fi declanșat de o problemă importantă pentru un număr mare de locuitori, un dezastru pe cale să se producă la scară mare în comunitate, o oportunitate de exploatare a unui avantaj economic. Problemele sunt de obicei descoperite prin conștientizare, în timp ce oportunitățile sunt generate de o viziune asupra situației posibile, împărtășite de mai mulți indivizi sau o singură persoană. Inițierea procesului se concretizează în formarea echipei de lucru, care va avea în componență reprezentanți ai grupurilor de interes la nivelul zonei respective, ai administrației publice locale și consultant de specialitate.

Construirea Parteneriatelor

Astfel, vor fi construite parteneriate cu grupurile de interes locale, acestea fiind persoane, grupuri sau organizații care dețin informații necesare, pot susține acțiunile, resursele sau rezultatele acțiunilor de planificare propuse și care sunt interesate și vor fi afectate de rezultatele planului strategic realizat. Se vor identifica partenerii existenței și potențiali și se vor examina problemele majore în clarificarea și funcționarea unei structuri

parteneriale între echipa de planificare și principalii actori implicați. Identificarea partenerilor se face având la bază cele trei motivații generale ale unei relații de parteneriat:

- o colaborare deja existentă și obiective comune;
- o colaborare potențială și obiective comune;
- o confirmare pentru realizarea unui obiectiv sau a mai multora.

În această fază se organizează echipa responsabilă în construirea strategiei, folosind criterii legate de preferințe, diversitatea formației profesionale și distribuirea persoanelor resursă în mod echilibrat. Se stabilesc de asemenea elemente importante legate de modul de lucru al echipei

cum sunt: programarea ședințelor, întocmirea ordinii de zi a fiecărei ședințe, comunicarea între membrii echipei, comunicarea cu persoane care nu fac parte din echipă (de exemplu presa), oficialii aleși, soluționarea dezacordurilor, luarea deciziilor, selectarea noilor membri. În vederea întăririi parteneriatului la nivelul unei microregiuni, la nivelul Uniunii Europene se au în vedere următoarele principii:

- Dezvoltarea serviciilor sociale și de transport în orașele mici și zonele rurale;
- Promovarea cooperării între orașe și mediul rural ;
- Integrarea zonelor rurale ce înconjoară orașele mari în strategii de dezvoltare spațială ;

Alegerea tipului de planificare.

În acest punct al procesului se vor discuta opțiunile privind angajarea fie într-un proces de planificare strategică (pe termen lung) în care se vor identifica și preciza problemele cărora li se adresează, fie eforturile vor fi îndreptate spre acțiuni dedicate rezolvării imediate a problemelor (având de a face cu planificarea de acțiune, planuri operaționale). În funcție de tipul de planificare ales, se va proceda în cazul planificării strategice la formularea unei viziuni, iar în cazul planificării de acțiune la identificarea problemelor în funcție de obiectivele care urmează să fie atinse. Dincolo de această fază, în care se determină dacă procesul va fi unul pe termen lung și strategic, sau unul pe

termen scurt și orientat pe probleme, procesul de planificare va presupune aceeași succesiune de activități, deși contextul este diferit. Descrierea problemelor trebuie să fie clară, concisă și completă, să descrie cauze și nu efecte, teritoriile afectate, persoanele interesate și responsabile pentru rezolvarea problemei și implicațiile pe care le determină nerezolvarea problemei. Pentru a fi eficace, procesul de planificare strategică trebuie să fie:

- Cuprinzător - să angajeze în proces toată gama grupurilor de interese;
- Interactiv - să confrunte situația prezentă cu situația potențială;
- Integrator – să lege în concepție și acțiune toate nivelele;
- Repetabil – să recunoască faptul că sistemele și mediul în care acestea se manifestă sunt în continuă schimbare.

Culegerea informațiilor și Analiză

În acest punct se stabilește ce fel de date sunt necesare pentru a ajuta echipa să formuleze decizii care să susțină recomandările făcute și să-i convingă pe cei care vor fi responsabili de punerea în practică a acestora. Se stabilesc tipurile de date necesare, dar și metodele de colectare ce vor fi utilizate. Această etapă este dedicată formulării diagnosticului ca rezultat al analizei stadiului situației existente. Se utilizează diferite tipuri de analize, precum sunt analizele de potențial, ale disfuncționalităților, ale priorităților, retrospective, prospective.

În continuare se definesc, enunță și clarifică problemele cheie ale dezvoltării și se formulează diagnosticul.

Principalii pași parcurși sunt:

- Colectarea mai multor date, informații și idei prin consultarea populației, interviuri, chestionare, combinarea interviurilor și chestionarelor, analizarea documentelor, observația directă, experiența și intuiția echipei;
- Compilarea și analizarea datelor, organizarea și analizarea surselor acestora pentru o mai bună înțelegere a problemei sau oportunității;
- Determinarea scopurilor și obiectivelor care trebuie realizate/atinse, astfel încât obiectivele să fie specifice, fezabile, măsurabile, posibile, controlabile și cu o dată limită de realizare;
- Estimarea fezabilității în ceea ce privește atingerea scopurilor și obiectivelor;
- Dezvoltarea Analizei SWOT (strengths = puncte tari, weaknesses = puncte slabe, opportunities = oportunități, threats = amenințări). Analiza SWOT ca fundament al

strategiilor de dezvoltare locală, Analiza SWOT (analiză a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor) a fost creată inițial ca instrument de formulare a strategiilor întreprinderilor. Acest instrument face posibilă analizarea rapidă a punctelor strategice cheie, cât și identificarea alternativelor strategice. SWOT este aplicată în momentul de față în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării participative în cadrul administrațiilor publice. Analiza SWOT se bazează pe un cadru codificat, cadru care obligă persoanele implicate în procesul de planificare să urmărească etape precise, începând de la analiză până la strategii, trecând printr-o evaluare completă a implicațiilor/consecințelor fiecărei alegeri efectuate.

Pe scurt, analiza SWOT reprezintă un cadru complet și consistent pe care persoanele implicate în planificare îl pot utiliza pentru a efectua alegeri mai realiste. Această metodă de lucru oferă ajutor pentru a face distincția între probleme, soluții și strategii. Tehnica SWOT de discuție/analiză și cercetare se bazează pe tehnica “brainstorming”, care s-ar traduce printr-o discuție între persoanele implicate în activitatea de planificare. Este evident faptul că, înainte de “brainstorming” este necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general a situației existente pentru a exista o “bază comună” de lucru în cadrul discuțiilor pentru toți participanții. Această etapă preliminară reprezintă un element fundamental din moment ce, de cele mai multe ori, persoanele active de la nivel local dispun de o informare asimetrică și au viziuni diferite asupra temelor de dezvoltare. Din punct de vedere teoretic, analiza SWOT este orientată spre o omogenizare a preferințelor

persoanelor implicate.

Cel mai puternic mesaj transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente: construiește pe Punctele Tari, elimină Punctele Slabe, exploatează Oportunitățile, îndepărtează

Amenințările.

Planificarea desfășurării acțiunilor

În acest punct al procesului vor fi selectate:

- Obiectivele propuse pentru realizare, astfel încât numărul lor să fie realist
- Se vor determina cele mai potrivite acțiuni pentru atingerea lor;
- Grupurile de interes necesare pentru implementare;

- Se vor stabili atribuțiile, responsabilitățile și perioada de realizare a viziunii formulate.

Un obiectiv este un enunț al rezultatului care se dorește a fi obținut și îndeplinește următoarele criterii:

- enunță ce urmează să fie realizat cât mai succint posibil;
- enunță un rezultat final și nu o activitate; are sprijinul grupurilor de interes; este măsurabil;
- are o dată limită de realizare; este realizabil în timpul disponibil;
- este controlabil Implementarea acțiunilor, măsurarea impactului și punerea în

Aplicare a strategiei de dezvoltare locală

Această fază a procesului este în general în afara mandatului direct al echipei de planificare ca responsabilitate și intră în atribuțiile beneficiarului strategiei de dezvoltare locală. Pentru evaluarea rezultatelor și efectelor se folosesc o serie de criterii și de indicatori ce măsoară impactul strategiei. Setul de indicatori și de criterii de măsurare a impactului vor fi stabilit în funcție de particularitățile zonei studiate încă de la încheierea procesului de elaborare a strategiei. Criteriile de măsurare a impactului sunt: adecvarea, eficiență și consecințele aplicării planului strategic.

CAPITOLUL II

CONTEXTUL NAȚIONAL-STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030¹⁴

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Documentarea și fundamentarea strategiei s-au realizat pe baza rapoartelor primite de la ministere și alte instituții centrale, elaborate în acest scop, materialelor de sinteză elaborate sub egida Academiei Române și altor foruri științifice și academice, datelor accesibile ale instituțiilor europene și ale ONU, sugestiilor și recomandărilor consemnate în urma consultărilor publice cu mediul de afaceri, mediul universitar, institute naționale de cercetare dezvoltare, ONG-uri și exponenții reprezentativi ai societății civile, precum și a contribuțiilor unor experți individuali.

România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”

Pentru că dezvoltarea durabilă să reușească în România și, prin urmare Agenda 2030, împreună cu angajamentele Uniunii Europene, această strategie este construită în jurul cetățeanului și nevoilor generațiilor viitoare. Strategia pleacă de la premisa că, dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și

¹⁴ http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2018/12/Strategia_na%C8%9Bional%C4%83-pentru-dezvoltarea-durabil%C4%83-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf

care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale, inclusiv scăderea demografică. Grijă statului față de cetățean și respectul cetățeanului față de instituții, față de aproapele său, de valorile morale și diversitatea culturală și etnică vor duce la o societate durabilă.

OBIECTIVE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ¹⁵

Obiective pentru Dezvoltare Durabilă prezintă stadiul actual de dezvoltare al României, ca urmare a implementării Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030, aprobată de Guvern în noiembrie 2008. Se relevă neajunsurile constatate și se identifică domeniile specifice în care sunt necesare eforturi și resurse suplimentare pentru realizarea obiectivelor de convergență și apropierea semnificativă de media UE la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. Se prezintă totodată țintele naționale pentru fiecare dintre cele 17 ODD, respectiv Orizont 2020 pentru măsurile preconizate și Ținte 2030 pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Orizont 2020

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;

Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Strategia are în vedere reducerea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

¹⁵ Imaginile din acest capitol sunt preluate de pe <https://pixabay.com/ro/images/search/fundal%20de%20ecran/?pagi=5>

- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;

- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

Ținte pentru 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

OBIECTIVUL 2: FOAMETE ZERO

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Strategia vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorifi carea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

Orizont 2020

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;

- Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate;
- Susținerea și atragerea tinerilor fermieri;
- Creșterea numărului de fermieri activi înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic;
- Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului.

Ținte 2030

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014;
- Finalizarea cadastrului agricol;
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

Orizont 2020

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos
- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante;
- Ameliorarea capacității de diagnostic și tratament prin implementarea serviciilor de E-sănătate;
- Dezvoltarea operațiunilor de screening și diagnosticare precoce pentru boli netransmisibile cu impact asupra sănătății publice (diferite forme de cancer, diabet, afecțiuni cardio-vasculare și respiratorii), screening pre-concepțional, prenatal și neonatal; screening pentru boli infecțioase, inclusiv cele cu transmisie sexuală (hepatită, HIV/SIDA, tuberculoză) ;
- Dezvoltarea legislației în domeniul sănătății psihice (mentale) reglementarea prin lege a controlului asupra producerii, importului și comercializării suplimentelor alimentare.

Ținte 2030

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități,

medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;

- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Strategia se adresează în principal următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

Orizont 2020

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe, implementarea pachetului social garantat, crearea cadrului normativ pentru serviciile de educație timpurie;
- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte

cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial;

- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante-preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psiho-motorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult școlile ;

- Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continuă și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointeresarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;

- Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural-artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

Ținte 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;

- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;

- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și

noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;

- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional

- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri;

- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;

- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;

- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;

- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;

- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

Orizont 2020

- Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiect creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tineri părinți;
- Reglementarea funcției de expert în egalitate de șanse între femei și bărbați și a posibilității desemnării persoanelor cu aceste atribuții în toate instituțiile și autoritățile publice, precum și în companiile private cu peste 50 de angajați
- Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică
- Includerea perspectivei de gen în programa școlară și în manuale; organizarea unor campanii de informare și sensibilizare pentru combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor
- Monitorizarea implementării dispozițiilor legale privind sănătatea sexuală și reproductivă și organizarea de campanii de informare pentru prevenirea și combaterea abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate.

Ținte 2030

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

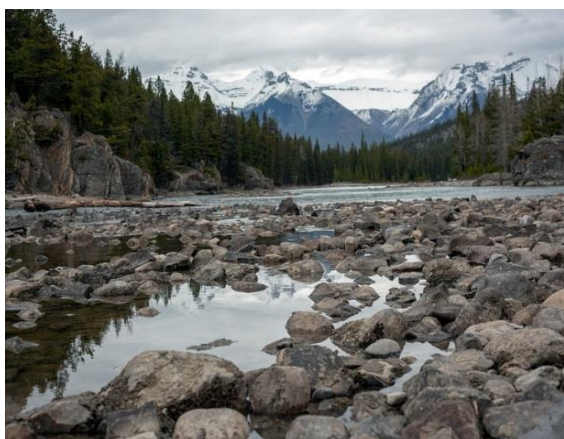
Strategia vizează creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele.

Orizont 2020

- Promovarea și valorificarea durabilă a resurselor considerabile ale României de ape minerale (plate sau natural carbogazoase) pentru consum, precum și în scopuri terapeutice; folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa);

- Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați;

- Asigurarea accesului la apă potabilă și la canalizare în zonele periferice ale orașelor; sprijinirea racordării unui număr sporit de gospodării la aceste rețele prin grija autorităților locale.

Ținte 2030

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;

- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;

- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%;

- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură;

- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant.

Orizont 2020

- Revizuirea și completarea cadrului legal, inclusiv în privința legislației fiscale în domeniul petrolului și gazelor; monitorizarea contractelor negociate și asigurarea transparenței procedurilor; întărirea puterii de decizie și independenței autorităților de reglementare și control;

- Liberalizarea și extinderea pieței de energie și interconectarea sistemelor

energetice la nivel național și regional în vederea realizării unei rețele complementare și interactive de servicii (contorizare și rețele inteligente) și reducerii costurilor suportate de consumator;

- Menținerea unui mix energetic optim prin valorificarea resurselor proprii, diversificarea surselor de import și a destinațiilor de export, modernizarea și eficientizarea instalațiilor existente viabile, promovarea surselor regenerabile de energie și a tehnologiilor de conversie cu emisii reduse de carbon;

- Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor• Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară.

Ținte 2030

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;

- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;

- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor;
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Strategia urmărește susținerea creșterii economice pe cap de locuitor și susținerea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, renumerarea egală pentru muncă de valoare egală, accesul la finanțare. Se susține un turism durabil care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim.

Orizont 2020

- Continuarea creării premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și măsuri de sprijinire a productivității și competitivității economiei românești;
- Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor;
- Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației;
- Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau tele-muncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de muncă și venituri considerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și căilor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului și valorificare înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului național;
- Valorificarea potențialului piețelor de capital și altor instrumente de finanțare, inclusiv a parteneriatelor public-privat.

Ținte 2030

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației;
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;

- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică;
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Strategia propune dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijloci în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea

eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare.

Orizont 2020

- Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016) ;
- Încurajarea și sprijinirea, în condiții de egalitate, a investițiilor străine directe ca și a eforturilor investiționale proprii ale capitalului autohton cu accent pe sectoarele de înaltă și medie tehnicitate, creatoare de valoare adăugată sporită și care înglobează realizările de ultimă oră ale cercetării și dezvoltării tehnologice moderne, inclusiv în domeniul industriei de apărare;
- Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii atât a cercetării aplicative și

inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere;

- Dezvoltarea programelor sectoriale de finanțare a cercetării aplicative atât din bugetul de stat, cât și prin stimularea investițiilor private și prin dezvoltare de parteneriate în acest sector.

Ținte 2030

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți.

Îmbunătățirea siguranței rutiere;

- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora;

- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere;

- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare;

- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

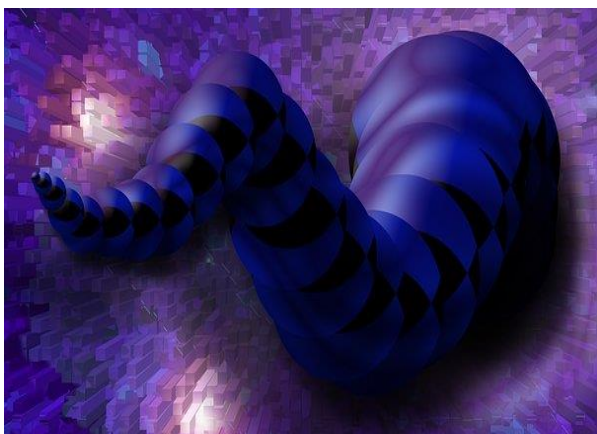
OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Strategia propune reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fiscale, salariale, educaționale și de protecție socială.

Orizont 2020

- Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într-un quantum superior celui mediu pe economie;
- Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenoriatului, asigurarea accesului la internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de micro-finanțare;
- Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar;
- Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv persoanele aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale.

Ținte 2030

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate;
- Aproximarea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fi e deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

Strategia vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și

accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

Orizont 2020

- Creșterea procentului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului;
- Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc);
- Pregătirea din vreme a unor planuri de contingență pentru prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice;
- Îmbunătățirea calității aerului;
- Creșterea capacității instituționale a autorităților cu responsabilități în domeniul calității aerului de adaptare la cerințele de respectare a obiectivelor de calitate a aerului;
- Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare);
- Încurajarea dezvoltării în continuare a agroturismului;
- Promovarea unui set de măsuri teritoriale pentru zonele urbane în vederea dezvoltării acelor funcții și echipamente care pot asigura creșterea competitivității orașelor la nivel european și internațional.

Ținte 2030

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de

adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ;

- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;

- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;

- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic. Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;

- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului

- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;

- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

OBIECTIVUL 12: CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

Strategia propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: diminuarea generării, de consumuri la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în ciclul de

raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

Orizont 2020

- Continuarea eforturilor pe plan național pentru ameliorarea productivității utilizării resurselor prin includerea unor ținte precise, riguros monitorizate, în toate strategiile sectoriale și de dezvoltare în profil teritorial în vederea alinierii la standardele europene și pregătirii trecerii la modelul economiei circulare;
- Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție;
- Reducerea risipei de alimente pe întregul traseu producție-transport-procesare-comercializare-consum, de la recoltarea în fermă la eliminarea finală a deșeurilor. Popularizarea și promovarea unor modele de producție și consum durabile prin campanii de informare pentru publicul larg și demersuri pentru extinderea acestor bune practici în programele educaționale școlare și extrașcolare;
- Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;

- Promovarea instrumentelor care conduc la îmbunătățirea performanțelor de mediu, prin campanii de informare și conștientizare privind avantajele obținerii etichetei UE ecologice pentru produse și servicii, precum și a obținerii înregistrării în EMAS de către organizațiile publice sau private;
- Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi;
- Ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local;
- Creșterea gradului de pregătire a societății pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor;

- Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile.

Ținte 2030

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025;
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

OBIECTIVUL 13: ACȚIUNE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Strategia vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrelor naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la schimbările climatice și dezastrelor naturale atât în strategiile cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea

nivelului de educație și conștientizare privind schimbările climatice.

Orizon 2020

- Integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorială;
- Conștientizarea iminenței schimbărilor climatice atât la nivelul politic al instituțiilor statului, cât și în rândul tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă.

Ținte 2030

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

OBIECTIVUL 14: VIAȚĂ ACVATICĂ

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Strategia își propune prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.

Orizont 2020

- Dezvoltarea colaborării internaționale cu statele dunărene pentru îmbunătățirea stării ecologice a apelor Dunării și reducerea impactului negativ al efluenților asupra ecosistemelor marine la vărsarea în Marea Neagră;
- Gestionarea durabilă a resurselor acvatice vii printr-o abordare ecosistemică a activităților de pescuit;
- Întărirea capacității României de combatere a pescuitului INN;
- Susținerea programelor de cercetare pentru protecția și conservarea ariilor protejate și a resurselor acvatice vii.

Ținte 2030

Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;

- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;
- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement.
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii.

OBIECTIVUL 15: VIAȚA TERESTRĂ

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificări, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea

zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară .

Orizont 2020

- Păstrarea poziției României ca țară cu cea mai mare diversitate biogeografică din Europa atât prin integrarea în continuare a politicilor de mediu în toate strategiile naționale și sectoriale relevante, cât și prin îmbunătățirea infrastructurii de mediu, conform standardelor și practicilor UE și prevederilor convențiilor internaționale asumate de România;

- Refacerea și completarea băncilor de date genetice, în special pentru speciile autohtone sau endemice, precum și sprijinirea activităților de cercetare științifică în acest domeniu;

- Asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale;

- Atragerea și cointeresarea comunităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, inclusiv a asociațiilor de vânătoare și pescuit sportiv, în acțiunile de combatere eficientă a braconajului, precum și de conservare a habitatelor sensibile și a biodiversității; compensarea pierderilor de venit ale proprietarilor de păduri sau de terenuri agricole situate în ariile naturale protejate.

Ținte 2030

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;

- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;

- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;

- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și European pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural;

- Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice;
- Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului;
- Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații.

OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, reducerea semnificativă a corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului

decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.

Orizont 2020

- Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau

discriminare de orice fel, îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală;

- Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate;

- Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal;

- Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice;

- Asigurarea unui tratament corect și nediscriminatoriu pentru cetățenii români aflați temporar la muncă în străinătate prin intervenții oficiale de susținere a intereselor acestora pe lângă autoritățile statelor respective;

- Utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate;

- Identificarea și implementarea soluțiilor de stimulare a digitalizării economiei României prin introducerea tehnologiilor digitale în administrația publică și în sfera serviciilor financiar bancare;

- Combaterea corupției prin toate mijloacele legale disponibile indiferent de poziția socială sau economică a persoanelor vizate;

- Promovarea și consolidarea valorilor multiculturalismului prin includerea perspectivei și contribuției minorităților la istoria și cultura română, conservarea tradițiilor care contribuie la bogăția culturală și combaterea oricărei forme de discriminare, rasism și anti-semitism, prin aplicarea legii, prin educație în spiritul multiculturalismului și prin conștientizarea problematicii discriminării minorităților autohtone, în prezent și în trecut.

Ținte 2030

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;

- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și

valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;

- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;
- Stoparea abuzului, exploatarei, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

În vederea sprijinirii acestui obiectiv, prin strategie, România înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

Orizont 2020

- Sprijinirea unor soluții realiste, favorabile țărilor în curs de dezvoltare în cadrul dezbaterilor interguvernamentale din cadrul UE, a ONU, precum și a instituțiilor sale specializate pe tema dezvoltării durabile;

- Încurajarea investițiilor și altor activități economice ale unor întreprinzători din România, precum și a proiectelor bazate pe voluntariat, în special la inițiativa tinerilor, care au ca obiect promovarea principiilor și practicilor dezvoltării sustenabile în țări mai puțin dezvoltate;
- Sprijinirea comunităților de români din străinătate prin asigurarea accesului la cursuri de limbă și cultură românească și dezvoltarea lectoratelor de limbă și literatură română în cadrul universităților din Europa și din lume.

Ținte 2030

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică;
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, denumită în continuare Strategie, ținând cont de particularitățile României și în urma consultărilor întreprinse și a semnalelor primite de la participanții la numeroasele dezbateri publice inițiate cu reprezentanți din toate segmentele societății, stabilește prioritățile naționale în contextul dezvoltării durabile. Strategia reprezintă modalitatea de conectare practică, de articulare a României la parteneriatele naționale, regionale, europene și globale specifice. Totodată, ca efect al participării voluntare a României la raportările periodice cu privire la stadiul implementării Agendei 2030, Strategia contribuie la creșterea credibilității, eficacității și impactului politicilor implementate.

CAPITOLUL III

CONTEXTUL EUROPEAN

FONDURI STRUCTURALE PERIOADA 2021-2027¹⁶

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE, având cinci priorități investiționale:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2.

Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migrantilor), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou

¹⁶ <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027>

program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Simplificare: reguli mai scurte, mai puține și mai clare

Conform Comisiei Europene, pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Un cadru mai flexibil

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

O legătură mai strânsă cu Semestrul European și cu guvernanta economică a Uniunii

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu Programul de sprijin al reformei, în forma sa nouă și consolidată.

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru

conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi **politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +**.

Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Norme consolidate pentru investițiile UE cele mai performante

Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un bilanț anual al performanței, sub forma unui dialog politic între autoritățile programului și Comisie. Performanța programelor va evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

NOUL CADRU FINANCIAR MULTIANUAL 2021-2027 UN BUGET PENTRU O UNIUNE CARE PROTEJEAZĂ, CAPACITEAZĂ ȘI APĂRĂ

În miliarde EUR – prețuri curente

I. PIAȚA UNICĂ, INOVARE ȘI SECTORUL DIGITAL 187,4 EUR

- 1 Cercetare și inovare
- 2 Investiții strategice europene
- 3 Piața unică
- 4 Spațiu

COEZIUNE ȘI VALORI 442,4 EUR

- 5 Dezvoltare regională și coeziune
- 6 Uniunea economică și monetară
- 7 Investiții în capitalul uman, coeziunea socială și valori

RESURSELE NATURALE ȘI MEDIUL 378,9 EUR

- 8 Agricultură și politica maritimă
- 9 Mediu și politici climatice

MIGRAȚIE ȘI GESTIONAREA FRONTIERELOR 34,9 EUR

- 10 Migrație
- 11 Gestionarea frontierelor

SECURITATE ȘI APĂRARE 27,5 EUR

- 12 Securitate
- 13 Apărare
- 14 Reacția la situații de criză

VECINĂTATE ȘI RESTUL LUMII 123 EUR

- 15 Acțiuni externe
- 16 Asistență pentru preaderare

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ EUROPEANĂ 85,3 EUR

- 17 Administrație publică europeană

Utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare

Conform Comisiei Europene, granturile pot fi eficient completate de instrumentele financiare, care au efect potențator și sunt mai apropiate de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea să transfere o parte din resursele politicii lor de coeziune către noul

fond InvestEU gestionat la nivel central, ca să acceseze garanția furnizată de bugetul UE. Va fi mai ușor să se combine granturile și instrumentele financiare. Noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat.

Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021 – 2027 este semnificativ modificată față de actualul sistem. Conform unor documente publicate astăzi de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

Programele Operaționale Regionale vor fi gestionate de Agențiile de Dezvoltare Regionale

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional **Dezvoltare Durabilă (PODD)**
2. Programul Operațional **Transport (POT)**
3. Programul Operațional **Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)**
4. Programul Național de **Sănătate (multifond) (PNS)**
5. Programul Operațional **Capital Uman (POCU)**
6. Programul Operațional **Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)**
7. Programul Operațional de **Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)**
8. Programele Operaționale **Regionale** – implementate la nivel de regiune (**8 POR**)
9. Programul Operațional **Asistență Tehnică (multifond) (POAT)**

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 – 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman.

Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MADR va gestiona în continuare finanțările prin intermediul Politicii Agricole Comune și prin cea a Pescuitului. MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul azil, migrație și integrare, Fondul securitate internă, Instrumentul pentru managementul frontierei și vize).

Linii de finanțare pentru companii Conform propunerii făcute publice astăzi de autorități, companiile vor putea accesa în următoarea perioadă financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe:

- Programele operaționale regionale vor adresa „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare;
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va pune la dispoziție instrumente financiare;
- Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

Ministerul are printre priorități:

- Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative
- Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – *intervenții regionale*
- Sprijin pentru internaționalizare – *intervenții regionale*
- Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – *intervenții regionale*
- Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – *intervenții regionale*
- Susținerii implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – *intervenții regionale*
- Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale.

CAPITOLUL IV

FUNDAMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂȚENI

Strategiile de dezvoltare, fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială. Strategia este un instrument de planificare vizionară ce presupune identificarea obiectivelor de dezvoltare ce reflectă nevoile actuale și viitoare ale comunității și delimitarea instrumentelor necesare atingerii acestora în viitor.

Elaborarea strategiei propriu-zise se fundamentează pe următoarele instrumente și proceduri metodologice de lucru:

- Evaluarea capitalului socio-economic al comunei;
- Analiza SWOT a domeniilor analizate;
- Cercetarea sociologică a grupurilor interesate: cetățeni, manageri ca reprezentanți ai mediului de afaceri, societatea civilă prin reprezentanții mediului medical, educațional și asistență socială.

La acestea vom adăuga măsurile identificate, ce urmează a susține proiectele viitoare, pe baza opiniilor și propunerilor grupurilor intervievate.

4.1 EVALUAREA POTENȚIALULUI SOCIO ECONOMIC AL COMUNEI

4.1.1 Capitalul natural

Capitalul natural este definit ca totalitatea elementelor ce aparțin mediului natural care sunt utilizate de om (îi asigură existența) și în acest fel capătă valoare economică. Nu trebuie incluse în această categorie numai acele elemente care sunt strict aducătoare de venituri, ci sfera poate fi mult mai largă, în acest sens incluzând toate elementele utilizate de om în activitățile sale. Suntem constienți de faptul că succesul nostru pe termen lung depinde de capitalul natural, în special de păduri, terenuri, soluri și ape.

4.1.1.1 Cadrul geografic, localizare, repere istorice¹⁷

**Foto Valea Dâmboviței văzută de la
Mănăstirea Cetățuia Negru –Vodă**

Comuna Cetățeni este situată în nord-estul județului Argeș, la limita cu județul Dâmbovița, și este formată din satele Cetățeni (reședința comunei), Valea Cetățuia (la intrarea dinspre Câmpulung) și Lăicăi (în partea sudică).

Coordonatele 45°11'N și 25°12'E marchează centrul comunei. Este străbătută pe o lungime de 7 km de DN72A, pe care se găsește la o distanță de cca 40 km de municipiul Târgoviște și 25 km de municipiul Câmpulung. Față de Pitești, reședința Argeșului, urmând valea Argeșului (DJ73D), se află la 58 km.

Alte drumuri, de mai mică importanță, sunt: DC29, DC29A, DC30 și DC30A. Comuna nu este racordată la rețeaua de căi ferate. Are o suprafață de 2.900 ha, din care 360 ha intravilan și 2.540 ha extravilan.

Terenul arabil ocupă 2,82% din total, livezile - 5,32%, pășunile - 13,23%, fânețele - 26,35% și pădurile - 39,70%.

La nord se învecinează cu Stoenеști, la nord-vest, cu Mioarele, la est, cu Pucheni, la sud, cu Malu cu Flori iar la vest, cu Văleni. Comunele Stoenеști și Mioarele aparțin județului Argeș, pe când Pucheni, Malu cu Flori și Văleni fac parte din Dâmbovița.

➤ **Repere istorice - Cele mai vechi dovezi ale locuirii umane în zona comunei Cetățeni descoperirile arheologice**

Cele mai vechi urme de locuire atestate în zona comunei Cetățeni provin din satul Cetățeni-Deal. În centrul acestui sat, în punctul „La Cruce”, a fost descoperit întâmplător, în anul 1896, cu ocazia săpăturilor pentru fundația școlii, un mormânt de înhumatie considerat de descoperitori a fi aparținut unui cavaler medieval. O „sabie” de metal („de aur”-?!) aflată lângă schelet a fost predată autorităților administrative de atunci. Un nou mormânt, în cistă de piatră, a fost descoperit întâmplător în același punct, în anul 1924,

¹⁷ I.Toader,G.Ungureanu. *Comuna Cetățeni județul Argeș File de Cronică*,Editura Ordessos,Pitești,2017.

În momentul săpării șanțurilor pentru fundația casei locuitorului Iosif Hoinaru. Alte trei astfel de morminte în cistă din plăci de gresie, orientate N-S, au fost descoperite întâmplător, în vara anului 1930, în grădina lui I. Hoinaru. Una din ciste conținea un craniu cu urme de trepanație, iar ca piese de inventar funerar sunt menționate un vâscior ceramic cu decor încrustat cu alb și o brățară din bronz, cu capetele deschise. Cercetări de teren efectuate de Ioan Andrieșescu de la Muzeul Național de Antichități, București, în 1931, constată că toate mormintele descoperite în punctul „La Cruce” făceau parte dintr-o movilă pe care se construise în 1924 casa lui I. Hoinaru. Un sondaj arheologic efectuat în 1958 de arheologul Sebastian Morintz (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București) la locul descoperirii a fost fără rezultat, dar s-a recuperat o măciucă de piatră descoperită acolo anterior. Mormintele datează de la începutul epocii bronzului.

În punctul „Cornul Malului”, aflat la N-V de sat, la cca. 2 km distanță de punctul „La Cruce”, au fost descoperite întâmplător, înainte de 1931, cinci morminte în ciste de piatră asemănătoare cu cele descoperite în sat, orientate tot N-S. Din inventarul funerar, au fost recuperate două piese de bronz: un colan și un inel. Punctul „Cornul Malului” era cunoscut și cu denumirea „La Gemelii”, acolo aflându-se două movile. Ioan Andrieșescu cercetează prin intermediul câtorva secțiuni locul descoperirii, în anul 1931.

Un sondaj arheologic a fost efectuat în 1958, de Dinu V. Rosetti și Sebastian Morintz, dar nu au mai fost descoperite alte morminte. O nouă campanie de săpături arheologice efectuată de S. Morintz în 1960, când au fost descoperite trei noi morminte de înhumatie în ciste de piatră orientate SSV-NNE, ce faceau parte din necropola de la începutul epocii bronzului. În afara resturilor de oseminte umane, un singur mormânt (M2) conținea și fragmente ceramice. La cca. 100 m către S de grupul mormintelor, cercetările din 1960 (două secțiuni) au identificat și urmele posibile ale unei așezări de care aparținea necropola, constând din bucăți de chirpici, fragmente ceramice corodate (unele dintre ele având pietricele în pastă și fiind decorate cu brâuri alveolate în relief), cenușă și cărbune, oase de animale¹⁸.

În aceeași zonă, la 50 m nord de movilele numite „Gemelii”, au fost descoperite

¹⁸D. V. Rosetti, *Șantierul arheologic Cetățeni*, în „Materiale și Cercetări Arheologice”, VIII, 1962, p. 86; Idem, *Cetățeni Argeș. Istoricul cercetărilor arheologice (I)*, în „Cercetări Arheologice - Muzeul Național de Istorie a României”, I, 1975, p. 275-282, fig. 8-12; Chr. Schuster, *Perioada timpurie a epocii bronzului în bazinele Argeșului și Ialomiței superioare*, Vavila Edinf SRL, București, 1997, p. 126, 187-188, 217-225, nr. catalog 66-67; fig. 23-26, 40, 80/1; 144; A. Comșa, *Trepanații multiple pe teritoriul României*, în „Revista de Istorie a Muscelului-Studii și Comunicări Câmpulung”, XIII, 2012, p. 10-12, fig. 3-4; R. Băjenaru, *Identități culturale, structuri de putere și conflict militar în nordul Peninsulei Balcanice în milenii IV-III a.Chr.*, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, București, 2013, p. 59, nr. catalog LI.

întâmplător, prin anii 1930-1934, două monede din argint (tetradrahme thasiene) .

Dar cea mai importantă descoperire arheologică de pe teritoriul comunei este reprezentată de stațiunea geto-dacică situată în defileul Dâmboviței, în partea de nord a localității. Pe un pînten stîncos numit „Pleașa Popii”, situat imediat la est de satul Valea Cetățuia, între Valea lui Coman (la nord) și Valea Chiliilor (la sud), afluenți de pe partea stîngă ai râului Dâmbovița, pe micul platou de pe vîrf, acolo unde în prezent se află Mănăstirea Cetățuia Negru-Vodă, a existat în antichitatea geto-dacică și în Evul Mediu o cetate (LMI AG-II-a-A-13594; RAN 15411.01), pandant al așezării deschise întinse de-a lungul malului stîng al Dâmboviței. Primele săpături în cetate au fost efectuate de Dimitrie Butculescu în anul 1876.

Istoricul comunei¹⁹

La sfârșitul secolului al XIX-lea, pe teritoriul actual al comunei funcționau în județul Muscel, comunele Cetățenii din Deal, Cetățenii din Vale (în plaiul Dâmbovița) și Lăicăi-Runceasa (în plasa Argeșelul). Comuna Cetățenii din Deal era formată din satele Cetățenii din Deal și Mesteacănu, avînd două biserici și o școală cu 33 de elevi (dintre care 3 fete). Comuna Cetățenii din Vale avea în compunere satele Cetățenii din Vale și Diaconești, cu 783 de locuitori ce trăiau în 141 de case; existau aici o biserică, o moară pe Dâmbovița și o școală cu 35 de elevi. Comuna Lăicăi-Runceasa (sau Cîrciuma-de-Piatră) avea 989 de locuitori ce trăiau în 244 de case împărțite în satele Lăicăi și Runceasa, avînd două biserici, două mori și o școală.

Anuarul Socec din 1925 consemnează comasarea comunelor Cetățenii din Deal și Cetățenii din Vale sub numele de *Cetățeni*, comună ce avea 1338 de locuitori în satele Cetățenii din Deal, Cetățenii din Vale și Diaconești; Comuna Lăicăi cuprindea satele Lăicăi, Minciunești și Mesteacăn, avînd 1736 de locuitori.

În 1950, comunele au fost arondate raionului Muscel din regiunea Argeș, comuna Lăicăi fiind în timp desființată și împărțită între comunele Cetățeni (satul de reședință) și Văleni-Dâmbovița (satul Mesteacăn). În 1968, comuna Cetățeni a trecut la județul Argeș. Satele Cetățenii din Deal și Cetățenii din Vale au fost și ele comasate atunci, formînd satul *Cetățeni*.

¹⁹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Cet%C4%83%C8%99Beni,_Arge%C8%99

4.1.1.2 Relieful, geologia, solurile

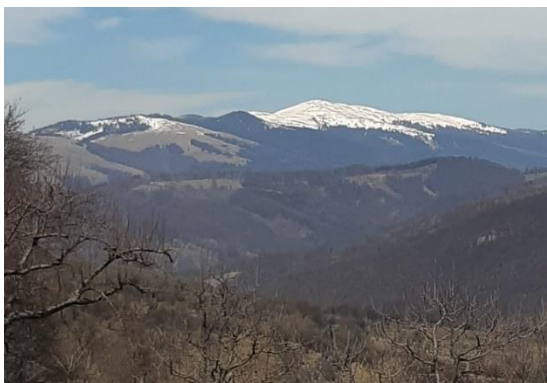

Foto Coline sat Cetățeni

Relieful este deosebit de spectaculos. Teritoriul comunei se întinde pe valea râului Dâmbovița, în sudul Munților Leaota și lezer-Păpușa și ocupă o zonă predominant montană, puternic fragmentată de cursuri de apă. În partea estică, din Munții Leaota coboară către acesta, culmea Marginea Domnească,

despărțind afluenții Dâmboviței de cei ai Ialom-itei și care delimitează județul Argeș de Dâmbovița, din care, mai departe, se desprind Plaiul Găvanele și Piscul Goldoaia.

În partea vestică, Munții lezer-Păpușa se prelungesc către sud prin culmea Țefeleica-Căpitanul, care constituie cumpăna dintre Argeșul și Dâmbovița și care se continuă prin culmi, munți joși și dealuri înalte (Culmea Plăișorului, Mateiaș, Muchia Mare etc.), până în dealul Groapa Oii (951 m), locul cu cea mai mare înălțime de pe teritoriul comunei. De aici, trecând prin Muchia Plaiului, relieful coboară până la confluența dintre Pârâul Muscel și Dâmbovița, în aval de care se găsește punctul cu cea mai mică altitudine a comunei (465 m).

Alte repere importante sunt: în Pleișoare (928 m), Vârful lui Tică (905 m), Tifla Copăceni (797 m), Piscul Ogoarelor (689 m), Piscul Popii (766 m), Dealul Mălăiște (675 m) etc. (de pe versantul stâng al Dâmboviței) sau La Foișoare ori Piscul Calimache (de pe versantul drept).

În ceea ce privește **geologia**, comuna Cetățeni se încadrează într-o zonă de întretăiere a trei unități geologice majore: zona Cristalino- Mezozoică a Carpaților Orientali (compartimentul sudic al acestei zone), zona Cristalino-Mezozoică a Carpaților Meridionali (compartimentul estic) și, la sud, Depresiunea Getică, toate aceste unități având limita de departajare râul Dâmbovița

Munții Leaota, aparținători grupei munților înalți și mijlocii, având suprafețe de netezire bine dezvoltate și relief glaciatic slab reprezentat, sunt alcătuiți din șisturi cristaline, incluse în seria de Leaota, iar dealurile subcarpatice, din partea vestică a comunei, sunt compuse din formațiuni miocene (Barco & Nedelcu, 1974). De la nord la sud, apar conglomerate, gresii și marno-calcare, născute în Cretacicul inferior, flișuri

calcaros- marnoase, conglomerate și gresii, formate în Cretacicul Superior, și flîșuri greso-marnoase, aparținând Eocen-Paleocenului (Măciu și colab., 1982).

Cheile epigenetice, străbătute de Dâmbovița între satele Cotenești și Cetățeni, sunt tăiate în conglomerate cretacice, pe când lunca Dâmboviței, dispusă sub forma unei fâșii înguste pe malurile râului și care se lărgeste gradual până la sud de Lăicăi, unde părăsește județul Argeș, are origine aluvionară (Barco & Nedelcu, 1974).

Geologia particulară a zonei, defrișările și ploile abundente pot cauza, pe dealuri, fenomenul de ravenare.

Foto Microrelieful carstic de la Cetățeni

Datorită peisajului deosebit și a importanței geologice, a fost înființată, în anul 1972, prin Decretul nr. 4, pe o suprafață de 10 ha, Rezervația ***Microrelieful carstic de la Cetățeni***.

Cea mai frumoasă porțiune a sa se află între Colții Doamnei, din Stoenesti, și Valea Chiliilor, unde versanții abrupti de pe

ambele maluri ale Dâmboviței, alcătuiți din alternanțe de gresii, marne, argile și conglomerate, prezintă un microrelief de vârfuri ascuțite, coloane și babe, la baza cărora blocurile dezagregate alcătuiesc o poală de grohotișuri. Culmile sale limitrofe sunt adesea transformate în creste, cea mai impunătoare dintre acestea fiind cea de pe stânga văii, între Pârâul lui Coman și Pârâul Chiliilor, desfășurată pe o lungime de peste 1,2 km, cu o înălțime de la 600 la 750 m și care domină albiile Dâmboviței și ale celor doi afluenți, prin abrupturi de 150-200 m (Fișa standard a ariei, Alexiu și col., 2011).

Solurile se încadrează în grupa asociațiilor montane și submontane de soluri automorfe cu litosoluri, regosoluri și soluri erodate. Sunt soluri silvestre (inclusiv podzolite) brune-gălbui și soluri brune acide.

4.1.1.3 Hidrografia

Principalul curs de apă, care trece prin comuna Cetățeni, este râul Dâmbovița. Acesta își are izvoarele în Munții Făgăraș și se varsă în râul Argeș, la Budești (județul Călărași). Spre cursul său, converg de pe teritoriul comunei o serie de torente și pâraie,

ce dau terenului un aspect caracteristic. Din dreapta, în sensul de curgere a apei, principalii tributari sunt: Pârâul Grecii, care izvorăște de sub Groapa Oii, Pârâul Podului și Pârâul Muscelul (numit și Pârâul Văleni, în lungime de 12 km), care își adună apele în principal din comuna învecinată, Văleni, și care se varsă în Dâmbovița la sud de Lăicăi.

Afluenți importanți vin și din partea stângă: Pârâul lui Coman (care drenează pantele aparținătoare Stoeneștiului, de sub Marginea Domnească și Plaiul Găvanele, și care își varsă apele în Dâmbovița, în dreptul satului Valea Cetățuia) și Pârâul Chiliilor (care își are obârșia sub piscurile Pleașa Popii, Jgheabului și Goldoaia). Torente mai mici, ca: Pârâul Foișoare, Pârâul Sasului, Pârâul Doamnei,

Foto Râul Dâmbovița

Pârâul Rece, Pârâul Chipuriei, Pârâul Măgurii, Pârâul Vlazilor, Pârâul Ursului (Groapa Ulmului) etc., completează bogata rețea hidrografică existentă aici. Panta medie a râului Dâmbovița este de cca. 35,0 m/km (39,4 m/km, la Podu Dâmboviței, și 33,5 m/km, la Malu cu Flori, după Ujvâri, 1972), pe când debitul mediu multianual se apropie de 10 m³/s la punctul hidrometric Malu cu Flori,

În perioadele cu precipitații abundente, aceste ape pot ieși din matcă, producând inundații (cum ar fi cele din 2005 și 2014), care pot afecta drumuri, podețe și diverse anexe gospodărești.

4.1.1.4 Clima

Situată la contactul dintre zonele montană, depresionară și colinară, comuna Cetățeni se caracterizează printr-o climă temperat continentală blândă, care, tocmai datorită acestui cadru geomorfologic, manifestă anumite particularități locale.

Conform datelor publicate, bazate, în principal, pe măsurătorile de la Stația meteorologică de la Câmpulung, rezultă că altitudinea și orientarea diferită a culmilor și versanților față de direcția dominantă de advecție a maselor de aer și față de soare, precum și existența unei circulații locale (cu precădere în partea de N-N-E și N-E) caracteristice, creează contraste evidente în câmpul elementelor meteorologice.

➤ **Regimul temperaturii aerului.**

Urmare a regimului de insolație, a circulației generale atmosferice și, îndeosebi, a neomogenității și fragmentării diferite a reliefului, temperatura aerului prezintă unele particularități față de zonele învecinate. Valoarea maximă se realizează în iulie, iar lunile de iarnă prezintă valori în jurul lui 0°C.

Mersul diurn urmărește fidel în zilele cu cer senin puterea razelor solare de a încălzi scoarța terestră, astfel încât curba cu aspect de clopot a valorilor temperaturii medii orare a aerului atinge valoarea maximă în preajma orei 14.

Maxima absolută a temperaturii aerului s-a înregistrat în iulie (32,5°C), iar minima absolută, în decembrie (-19,5 °C). Din aprilie până în octombrie, maximele absolute depășesc 25,0°C iar, din octombrie până în mai, minimele absolute sunt negative. Amplitudinea termică este de 52,0°C.

Temperatura aerului determină și **temperatura apelor**, aceasta fiind cu 1 - 3°C mai mică decât cea dintâi. Numărul decadelor cu temperaturi medii de peste 10°C este între 10 și 12, iar intervalul mediu cu fenomene posibile de îngheț este cuprins între 5 și 10 noiembrie și 15 și 20 martie. Intervalul mediu al fenomenelor cu îngheț se află între 20 decembrie și 10 martie, iar cel mediu al formării podului de gheață este situat între sfârșitul lui decembrie și ultimele zile ale lui februarie.

➤ **Regimul umezelii aerului.**

Ca element principal în corelația cu temperatura aerului, umezeala relativă definește starea climatologică a unei zone, mai ales atunci când acolo există suprafețe întinse cu păduri sau lacuri.

Umezeala relativă este cel mai reprezentativ parametru al umezelii aerului. Este exprimată prin raportul procentual dintre cantitatea de vapori existentă în aer și cea maximă, corespunzătoare temperaturii aerului.

Datele din tabelul 4 au fost extrase de la stația Curtea de Argeș, pentru zona în discuție, valorile fiind cu 2 - 3 % mai scăzute decât cele prezentate.

La menținerea unei variații scăzute a umezelii aerului, un aport deosebit îl are dominarea stării de calm în mișcarea aerului, aceasta datorită configurației reliefului.

➤ **Nebulozitatea și durata de strălucire a soarelui.**

Legat de regimul nebulozității, valorile medii (numărul mediu lunar și anual de zile

cu cer senin, parțial acoperit cu nori și complet acoperit cu nori) diferă de la o zonă la alta, în funcție de circulația aerului și relief.

Cele mai multe zile cu cer senin apar în august și în septembrie, în timp ce în lunile martie, aprilie, noiembrie și decembrie domină zilele complet înnorate, când domină circulația de mase de aer încărcate cu umezeală.

➤ **Regimul precipitațiilor atmosferice.**

Precipitațiile atmosferice constituie una din cele mai importante caracteristici ale climei și este o componentă principală a bilanțului apei în natură.

Deoarece precipitațiile sunt fenomene atmosferice care se produc în cantități foarte diferite și în mod discontinuu în timp (la intervale neregulate), repartiția lor teritorială în cadrul zonei studiate este caracterizată printr-o mare neuniformitate.

Ca exemple putem menționa ninsorile abundente din iarna anului 1953-1954, care au paralizat întreaga activitate a comunei. De asemenea, ploile din vara anului 1970 au determinat creșteri ale debitului râului Dâmbovița care au depășit cotele de inundații, distrugând locuințe printre care și casa nouă a locuitorului Nelu Popescu, precum și zeci de hectare de teren agricol.

Ploile torențiale din vara anului 2005 au determinat creșteri exagerate ale debitelor pâraielor care au avariat podețele și au distrus drumurile. Valea Măgurii a inundat cătunul Diaconești și stadionul de fotbal, iar pârâul Văleanca a inundat târgul, școala și drumul național.

Cele mai mici cantități cad în ianuarie, februarie, martie, septembrie și chiar noiembrie, iar cele mai mari, la sfârșitul primăverii și începutul verii. În cursul unui an cad, în medie, 694,6 mm.

În perioada rece a anului, mare parte din precipitații constă din zăpadă. Primele ninsori cad, foarte rar, încă din septembrie, iar ultimele, în aprilie. În ianuarie, sunt cele mai multe zile cu strat de zăpadă, în medie 16,3.

➤ **Regimul vântului.**

În zona luată în studiu, relieful complex poate provoca modificări esențiale în mișcarea aerului, atât în privința direcției, cât și în privința vitezei.

Din cauza încălzirii neuniforme a solului, se poate vorbi de o circulație locală, aceasta fiind reprezentată de scurgerea laminară din iarnă a aerului rece dinspre munte, care, de multe ori, rămâne cantonat în vale, ducând, în lunile decembrie și

ianuarie, la menținerea unor temperaturi scăzute.

De asemenea, deoarece zona se află între dealuri, numărul cazurilor de zile cu calm este apreciabil. Dominante sunt direcțiile N-E și S. Pe direcția N-V bat cele mai tari vânturi, pe când cele mai slabe bat pe direcția S.

Comparând datele cu cele menționate în Monografia geografică a R. P. Române, 1960 (Barco & Nedelcu, 1974), se constată unele diferențe (o ușoară încălzire a vremii, asociată cu scăderea nivelului de precipitații), urmare a schimbărilor climatice consemnate în ultima perioadă la nivel global. Astfel, la nivelul anilor 1930-1950, în zonă, temperatura medie anuală a aerului era de 6-7°C, temperatura medie a aerului în luna ianuarie era de aprox. - 2,5°C, iar temperatura medie a lunii iulie era de cca. 18°C. Cantitățile medii anuale de precipitații depășeau 800 mm, cea mai mare parte a acestora căzând în lunile mai și iunie, datorită, în bună parte, convecției termice directe (138 mm, la stația de la Cetățeni).

De asemenea, numărul mediu al zilelor cu ninsoare varia între 25 și 30, iar cel al zilelor cu strat de zăpadă era între 70 și 100. Alte date, înregistrate la stațiile meteorologice din apropiere: - 31°C - temperatura minimă absolută, 36,5°C - temperatura maximă absolută (ambele, la Câmpulung), 134,8 - numărul mediu al zilelor cu cer acoperit (la Rucăr), 737,5 mm (în anii secetoși, mult mai puțin - 406 mm, în 1945) - media anuală a cantităților de precipitații (la Câmpulung), din care 31 mm, valoarea minimă (în februarie) și 110 mm, valoarea maximă (în iunie), 141 mm - recordul celei mai mari cantități de apă căzută într-un timp scurt (Câmpulung, 25 iunie 1937).

4.1.1.5 Flora, vegetația și fauna

Foto. Flori de camp

Flora zonei este diversă, aici întâlnindu-se atât plante caracteristice ținuturilor montane, cât și plante răspândite în regiunile mai joase. A fost studiată, mai ales, flora Rezervației Microrelieful carstic de la Cetățeni, unde au fost identificate o serie de endemisme carpatice ca: omagul (*Aconitum moldavicum*, *Aconitum toxicum*),

breabănul (*Cicordamine glanduligera*), barba-ungurului (*Dianthus spiciifolius*), crucea-voinicului (*Hepatica transsilvarica*), coada-iepurelui (*Sesleria heuffeliana*), brusturele

negru (*Symphytum cordatum*), cimbrisorul (*Thymus comosus*).

Pe stâncile însoarite, având expoziție sudică, estică și vestică, se mai întâlnesc numeroase plante iubitoare de căldură (termofile), cu comportament relictar ca: iarba-de-șoaldină (*Sedum acre*, *Sedum sexangulare*), iarba-negilor (*Sedum hispanicum*), bortișorul (*Sempervivum marmoreum*), buruiana-de-in (*Linaria genistifolia*),

Foto.Coline sat Cetățeni

clopoștii (*Campanula sibirica*) ssp. *divergens*, cimbrisorul (*Thymus dacicus*), drobul (*Cytisus heuffelii*), mojdreanu (*Fraxinus ornus*), caprifoiul (*Lonicera xylosteum*), parpianul (*Aniennaria dioica*), păpădia (*Taraxacum laevigatum*).

Dintre aceste elemente termofile, cu caracter relictar, care au o existență foarte veche, se întâlnesc sporadic speciile de fag (*Fagus* sp.), diseminate prin făgete.

Alte specii sudice sunt prezente pe stâncile înierbate, din care merită a fi citate următoarele: *Phyllitis scolopendrium*, *Silene armeria*, *Viola declinata*, *Verbascum lanatum*, *Allium montanum*, *Aster amellius*, *Iris ruthenica*.

Unele specii au iradiat din împrejurimi, fie pe valea Dâmboviței și afluenților săi, ce adună apele din Munții Leaota, fie pe culmile ce coboară din munți: splina (*Chrysosplenium altemifolium*), iarba- cășunăturii (*Saxifraga cuneifolia*, *Saxifraga paniculata*), struțșorul (*Selaginella helvetica*), aninul alb (*Alnus incana*), coacazul (*Bruckenthalia spiculifolia*), afinul (*Vaccinium myrtillus*), orbantul (*Valeriana montana*), cucuruzul (*Petasites albus*), vulturica (*Hieracium rotundatum*), strașnicul (*Asplenium trichomanes*), slăbănogul (*Impatiens noli-tangere*), măcrișul-iepurelui (*Oxalis acetosella*), crinul de pădure (*Lilium martagon*).

Vegetația cheilor și împrejurimilor este reprezentată de fitocenoze ale unor asociații lemnoase - făgete, cu fag (*Fagus sylvatica*), paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), ulm de munte (*Ulmus glabra*), mesteacăn (*Betula pendula*), carpen (*Carpinus betulus*), frasin (*Fraxinus excelsior*), păducel (*Crataegus monogyna*), alun (*Corylus avellana*), sânger (*Cornus sanguinea*) etc. și molidișuri, cu molid (*Picea abies*), brad (*Abies alba*), pin (*Pinus sylvestris*), fag (*Fagus sylvatica*), soc roșu (*Sambucus*

racemosa), sorb (*Sorbus aucuparia*), măceș (*Rosa pendulina*) ș. a. - precum și asociații ierboase de stâncărie și cele alcătuite din *Agrostis capillaris*, *Festuca rubra* și *Nardus stricta*, dominante.

Fauna.

Fauna comunei Cetățeni este una bogată, cu animale caracteristice atât zonelor montane, cât și zonelor deluroase.

Mamiferele sunt reprezentate prin peste 50 de specii. Dintre erbivore, pot fi căpriorul (*Capreolus capreolus*), care urcă aici din zonele joase, și cerbul (*Cervus elaphus*), care coboară din zonele înalte. Dintre carnivore, trebuie amintite lupul (*Canis lupus*) și vulpea (*Vulpes vulpes*), vânători agili, care pot

prăda chiar și animalele din gospodării, dar și râsul (*Lynx lynx*), care obișnuiește să vâneze, prin păduri bine închegate, păsări și mamifere, de la mărimea pițigoiului până la cea a căprioarei. Carnivore mai mici, precum pisica sălbatică (*Felis silvestris*), jderul de piatră (*Martes foina*), jderul de copac (*Martes martes*), dihorul (*Mustela putorius*), nevăstuica (*Mustela nivalis*) ș.a., completează lista. Dintre omnivore, ursul (*Ursus arctos*) și mistrețul (*Sus scrofa*) sunt cele mai cunoscute. Primul, dacă are ocazia, este și un bun vânător, prinzând animale sălbatice și chiar domestice, iar cel de-al doilea poate produce stricăciuni pe terenurile cultivate. Destul de rar, pot să mai apară viezurele (*Meles meles*), care își duc viața la marginea pădurilor, în apropierea culturilor, și ariciul (*Erinaceus roumanicus*), iubitor al locurilor cu vegetație deasă.

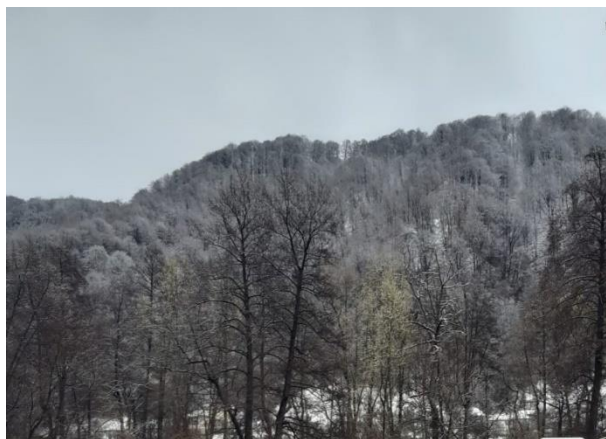

Foto Pădure de foioase

Trăind în toate habitatele, din așezările umane, situate de-a lungul văilor, și până pe pajiștile montane, rozătoarele sunt cele mai numeroase mamifere. Cei mai răspândiți sunt șoarecii. Șoarecele berc (*Microtus arvalis*), șoarecele de pădure (*Apodemus sylvaticus*), șoarecele gulerat (*Apodemus flavicollis*) etc. preferă zonele forestiere, pe când șoarecele

de casă (*Mus musculus*) și ruda sa apropiată, șobolanul cenușiu (*Rattus norvegicus*), trăiesc, mai ales, pe lângă locuințele oamenilor, uneori pătrunzând și în acestea. Și veverițele (*Sciurus vulgaris*) și pâșii (*Muscardinus avellanarius*, *Dryomys nitedula* etc.) trăiesc prin sate, mai ales iarna, în restul anului fiind rezidenți obișnuiți ai pădurilor.

O rudă a rozătoarelor, care se află pe lista multor prădători, este iepurele (*Lepus europaeus*). Insectivorele sunt, de asemenea, larg răspândite. În amurg, pot fi observate în zbor diverse specii de lilieci (*Plecotus auritus*, *Myotis myotis*, *Nyctalus noctula*, *Eptesicus serotinus* etc.), în timp ce chițcanii (*Sorex minutus*, *Sorex araneus*, *Crocidura leucodon* etc.) și cârțița (*Talpa europea*) sunt mai rar văzute, ducându-și viața printre frunzele de pe sol, respectiv în găurile săpate în acesta.

În comuna Cetățeni nu s-au făcut cercetări ornitologice sistematice, ci doar observații sporadice, însă, prin analogie cu alte zone cu habitate asemănătoare, putem spune că, în ciuda suprafeței sale destul de mici, fauna de **păsări** existentă aici este una diversă, cu cel puțin 160 de specii.

Un aport însemnat îl au speciile de pasaj, având în vedere amplasarea teritoriului în prelungirea culoarului Rucăr-Bran, cunoscut în literatura de specialitate ca un important loc de trecere a păsărilor migratoare peste Carpații Meridionali (Mătieș, 1969).

În funcție de trăsăturile lor, speciile aparțin mai multor grupe, numite ordine în sistematica biologică: *corcodei* (*Podiceps cristatus*), *cormorani* (*Phalacrocorax carbo*),

stârci și berze (*Egretta alba*, *Ardea cinerea*, *Ciconia ciconia* etc.), *gâște și rațe* (*Anser albifrons*, *Anas platyrhynchos*, *Aythya ferina* etc.), *păsări răpitoare de zi* (*Aquila chrysaetos*, *Accipiter nisus*, *Falco peregrinus* etc.), *păsări scurmătoare* (*Bonasa bonasia*, *Perdix perdix* și *Coturnix coturnix*), *cocori și specii înrudite* (*Grus grus*, *Rallus aquaticus* etc.), *nagâți*,

Foto Acvila

prundărași, sitari și pescăruși (*Vanellus vanellus*, *Charadrius dubius*, *Scolopax rusticola*, *Larus ridibundus* etc.), *porumbei și turturele* (*Columba oenas*, *Streptopelia turkmenica* etc.), *cuci* (*Cuculus canorus*), *păsări răpitoare de noapte* (*Otus scops*, *Athene noctua*, *Strix uralensis* etc.), *caprimulgi* (*Caprimulgus europaeus*), *dreptele* (*Apus apus* și *Apus*

melba), *păsări asemănătoare dumbrăvenței* (Alcedo atthis, Coracias garrulus etc.), *ciocănitori* (Picus viridis, Dendrocopos leucotos, Dryocopus martius etc.) și *păsărele* (Delichon urbica, Motacilla cinerea, Alauda arvensis, Hirundo rustica, Anthus spinoletta, Sturnus vulgaris, Cinclus cinclus, Prunella modularis, Sylvia atricapilla, Phoenicurus ochruros, Erithacus rubecula, Parus caeruleus, Fringilla celebs, Carduelis carduelis etc.)

4.1.2. Capitalul social²⁰

Capitalul social este un concept sociologic folosit în economia politică, management, teoria organizațiilor, științe politice, sănătate publică și în toate științele sociale. Capitalul social se referă în general la conexiunile din interiorul rețelelor sociale, și între acestea²¹.

Capitalul social este unul din conceptele cele mai dezbătute ale ultimei decade în sociologie, iar aceste dezbateri iscate în jurul lui au depășit cu mult sfera sociologiei. Fără îndoială aceasta și datorită relevanței lui sociale, căci el a fost tematizat și ca un instrument, ieftin și ușor de manevrat, capabil să mărească indicii de performanță a instituțiilor politice și a sistemelor de piață.

4.1.2.1 Structura și dinamica populației

Nr.crt.	Denumire sat	Populație	Gospodării	Pensionari	Persoane apte de muncă	Alegători
1.	Cetățeni	1180	609	529		875
2.	Lăicăi	747	383	420		638
3.	Valea Cetățuia	950	268	21		710
Total		2877	1260	970	1250	2223

²⁰ Informațiile au fost puse la dispoziție de primăria din comuna Cetățeni

²¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Capital_social

Componenta etnică a comunei Cetățeni²² Componenta confesională a comunei Cetățeni²³

Români	72,78%	Ortodocși	90,05%
Romi	25,35%	Penticostali	2,97%
Necunoscut	1,86%	Creștini după evanghelie	3,69%
Altă etnie	0	Necunoscută	2,19%
		Altă religie	1,07%

4.1.2.2 Sistemul de sănătate

Foto.Dispensar medical sat Cetățeni

Asigurarea sănătății este un obiectiv esențial al unui sistem sanitar. Realizarea unui nivel ridicat de sănătate și distribuirea echitabilă a serviciilor de asistență medicală reprezintă un scop important al acesteia. Sistemele de sănătate publică urmăresc asigurarea drepturilor omului bolnav și accesul neîngrădit la asistența medicală, prin informarea privind starea clinică, dreptul la o îngrijire atentă,

caracterul confidențial al bolilor sale, acceptarea restricțiilor confesionale și a convingerilor filozofice²⁴

Sistemul de sănătate al comunei Cetățeni este format din:

- cabinet medical, 1, sat Cetățeni,
- număr de cadre medicale , 2 , sat Cetățeni ,
- cabinet stomatologic, 1, sat Cetățeni ,
- farmacii, 3 cu 3 cadre medicale.

²²https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Cet%C4%83%C8%99Beni,_Arge%C8%99

²³ idem

²⁴ https://rjmp.com.ro/articles/2008.3/PM_Nr-3_2008_Art-1.pdf

4.1.2.3 Sistemul de educație

Sistemul de educație este format din totalitatea instituțiilor, organizațiilor (economice, politice, culturale), infrastructurilor și comunităților social-umane (familie, anturaj) care contribuie la formarea și dezvoltarea personalității umane prin exercitarea unor funcții și roluri pedagogice explicite sau implicite, în mod direct sau indirect²⁵.

Conceptul de sisteme de învățământ se referă la modelele de organizare a furnizării educației.

Analizând situația elevilor și preșcolarilor, observăm că procentul acestora raportat la populația totală este foarte mic, 13,03%.

Sistemul de educație la nivelul comunei Cetățeni este prezentat în tabelul de mai jos:

Nr.crt.	Scoala	Nr.elevi/preșcolari	Nr. cadre didactice	Personal nededactic
1	Scoala Gimnaziala Nr.1 Cetateni	149	18	6
2	Școala Valea Cetățuia	115	10	1
3	Total școli	264	28	7
4	Grădinițe : • Lăicăi • Cetățeni • Valea Cetățuia	15 18 78	1 1 3	1 - 1
5	Total grădinițe	111	5	
6	Total	375	33	9

²⁵ <https://andreivocila.files.wordpress.com/2010/10/cap1.pdf>

Foto Școala sat Cetățeni

Foto Grădiniță sat Cetățeni

4.1.2.3 Asistența socială

Asistenta socială oferă celor în nevoie posibilități de cunoaștere și de acces la serviciile specializate de protecție socială, îi orientează către înțelegerea și utilizarea cadrului legislativ de protecție socială, mobilizează comunitatea, persoanele și grupurile în dificultate, de a influența activ politicile sociale. Asistenta socială furnizează celor în nevoie ajutor financiar, material, moral, psihoterapie și consiliere.

Serviciile sociale sunt realizate cu un număr de 2 asistenți sociali, având în evidență:

- persoane cu handicap = 120,
- asistenți personali = 27.

4.1.2.4 Forța de muncă

Modul de concepere a organizării diverselor activități ar trebui să aibă în vedere (împreună cu alte elemente), problema ocupării, a utilizării mâinii de lucru, ea fiind încadrată ca o dimensiune specifică dezvoltării. Importanța acestei noțiuni ar putea fi motivată tocmai prin raportarea la termenul contrar, adică cel de neocupare, dat fiind faptul că dacă nu se utilizează forța de muncă, înseamnă nu atât un element în plus pentru raportări statistice, cât mai ales costuri sociale suplimentare.

Structura populației din comună raportată la forța de muncă disponibilă, este prezentată în tabelul de mai jos:

Total populație	Pensionari inclusiv pe caz de boala	Persoane inapte de munca	Someri	Copii sub 16 ani	Angajați	Forță de muncă disponibilă
2877	970	280	8	377	120	1130

Din tabelul prezentat rezultă o forță de muncă disponibilă de 1130 persoane

4.1.2.5 Cultura și mass-media

Satul se identifică, în esență, cu constituirea societății și a civilizației umane, este locul unde s-a născut cultura, unde se conservă și supraviețuiesc valori și tradiții puternice ce se cer descoperite, puse în lumină și păstrate. Nici nu se poate concepe o analiză a satului ca sistem social, ca tip de civilizație, fără să se ia în considerare cultura sa, căci prin cultura sa, universul sătesc a devenit un mediu specific de existență, diferențiindu-se de celelalte universuri sociale²⁶.

La nivelul comunei Cetățeni activitățile culturale se desfășoară în:

- Căminul Cultural sat Cetățeni,
- Biblioteca comunală amplasată în sediul primăriei.

Foto. Căminul Cultural sat Cetățeni

Foto.Biblioteca comunală

²⁶ <https://educatie.inmures.ro/educatie-traditionala/traditii-romanesti-privind-educatia-adultilor-in-mediul-rural.html>

4.1.3. Capitalul antropice²⁷

Factorul antropice reprezintă totalitatea acțiunilor omului în raport cu natura, precum și urmările acestora asupra reliefului, condițiilor naturale, vegetației și faunei. De cele mai multe ori, acesta este un factor negativ. Deopotrivă cu factorii abiotici și biotici, asupra mediului acționează și factorul uman, numit și antropice. Factorul antropice reprezintă influența directă, nemijlocită a activității omului asupra mediului ambiant. Defrișarea unei pășduri, desecarea unei bălți, impactul urbanizării, chimizarea agriculturii, braconajul, colectarea ilicită a plantelor rare sunt exemple de impact negativ al factorului antropice²⁸.

4.1.3.1 Infrastructura rutieră

Infrastructura rutieră este alcătuită din rute de comunicații (drumuri județene, drumuri naționale, autostrăzi), dispozitive de semnalizare rutieră, amenajări rutiere (sensuri giratorii, parcuri, etc.).

La nivelul comunei Cetățeni infrastructura rutieră este formată din:

- Drumuri naționale DN 72A care traversează comuna pe 7km,
- Drumuri interioare, conform tabelului:

Nr. crt.	Denumire drum	Lungime (m)	Asfaltat (m)	Pietruit (m)	Neamenajat (m)
1.	Str. Aluniș	1152	-	320	832
2.	Str.Calea Regală	642	642	-	-
3.	Str.Castanilor	435	335	100	-
4.	Str.Fabricii	223	-	223	-
5.	Str.Morarești	1251	-	778	473
6.	Str.Măgurii	1400	-	210	1190
7.	Str.Râului	2171	820	1122	229
8.	Str.Salcânilor	1071	-	350	721
9.	Str.Teilor	1400	-	210	1190
10.	Str.Zorilor	2010	2010	-	-

²⁷ Informațiile referitoare la capitalul antropice au fost puse la dispoziție de primăria din comuna Cetățeni

²⁸ https://ro.wikipedia.org/wiki/Factor_antropic

11.	Str.Povernei	752	-	621	131
12.	Str.Călinești	1020	-	358	662
13.	Str.Dealului	3730	3232	498	-
14.	Str.Muscelului	820	-	369	451
15.	Str.Plopilor	300	-	100	200
16.	Str.Valea Bisericii	580	-	100	480
17.	Str.Vârfu Odăii	794	-	297	497
18.	Str.Bisericii	590	-	280	310
19.	Str.Căpitan Socol	2544	1700	562	282
20.	Str. Crinului	878	-	264	614
21.	Str.Narciselor	529	-	496	33
22.	Str.Malaiste	1718	-	250	1468
23.	Str.Plaiul Radului	1100	-	904	196
24.	Str.Primăverii	5508	2400	600	2508
25.	Str.Doamnei	200	-	200	-
26.	Str.Vadu Lin	300	-	300	-
27.	Str.Speranței	1215	-	573	462
	TOTAL	34153	11139	10085	12929

4.1.3.2 Infrastructura tehnico edilitară

Dezvoltarea unei localități depinde și de rețelele de utilități existente: de apă, de canalizare, de gaze, energetică. Rețelele de utilități reprezintă ansambluri de ramificații ce transportă și distribuie utilitățile (alimentarea cu apă potabilă, canalizare, gaze) respective într-o localitate.

✓ Alimentare cu apă potabilă

Total gospodării	Gospodării branșate la rețea	Gospodării cuprinse în program de executie	Gospodării cuprinse în programe viitoare
1260	565	135	560

✓ **Retea canalizare**

Total gospodării	Gospodării branșate la rețea	Gospodării cuprinse în program de execuție	Gospodării cuprinse în programe viitoare
1260	-	-	1260

✓ **Rețea gaze**

Total gospodării	Gospodării branșate la rețea	Gospodării cuprinse în program de execuție	Gospodării cuprinse în programe viitoare
1260	-	-	731

4.1.3.3 Mediul de afaceri

În mediul rural afacerile se nasc mai greu decât la orașe și mor mai repede. Oportunitățile scăzute întăresc ideea că pregătirea managerială ocupă un loc minor în dobândirea succesului. De aceea, lecturile sunt și mai rare, iar timpul pe care oamenii de la orașe îl acordă instruirii lor profesionale este ocupat, în mediul rural, de munca în gospodărie. Lipsa educației antreprenoriale este vizibilă din faptul că sunt foarte puțini oameni de la țară care scriu proiecte, accesează fonduri ori dezvoltă afaceri la nivel mare.

Nr.total agenți economici	Activități industriale	Activități comerciale	Servicii	Activități agricole
68	1	17	16	34

4.1.3.4 Agricultură✓ **Situația terenurilor agricole, ha**

Total suprafața agricolă	Arabil	Livezi	Alte culturi	Fânețe	Terenuri neagricole
1852,18	65	356	-	1431	84,87

✓ Situația proprietății pădurilor, ha

Total	Proprietate comună	Proprietate stat	Proprietate cetățeni
966,28	-	60,80	905,48

✓ Situația terenurilor pe structură, ha

Total suprafața comună	Intravilan	Extravilan	Păduri	Suprafața agricolă	Terenuri neagricole
2903,33	427,27	2476,06	966,28	1852,18	84,87

✓ Creșterea animalelor

Porcine	Bovine	Cabaline	Ovine	Caprine	Pasari	Albine
269	439	89	1289	151	4496	1821

4.1.3.5 Energia și resursele energetice**Foto Microhidrocentrală Cetățeni**

Sursa cea mai importantă de energie regenerabilă din România (în conformitate cu cerințele UE), o reprezintă energia hidro. Avem nevoie de energie, avem nevoie de energie verde.

Necesitatea construirii de microhidrocentrale este nu numai o cerință inevitabilă a dezvoltării societății, ci și o posibilitate de realizare a

dezvoltării durabile, contribuind la independența energetică, la creșterea siguranței în alimentarea cu energie electrică și la protecția climei prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (în speță a bioxidului de carbon).

În acest context pe teritoriul comunei Cetățeni s-au construit 2 microhidrocentrale, de 5 Mw și de 3,2 Mw.

4.1.3.6 Monumente istorice și lăcașuri de cult

✓ Monumente istorice

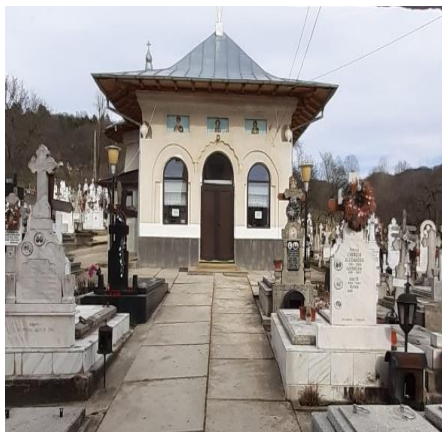
Monumentele noastre istorice, atâtea câte ne-au mai rămas, reprezintă fără îndoială unele din cele mai vii mărturii ale trecutului istoric al pământului nostru, fiind răspândite pe o arie largă ce corespunde spațiului geografic ocupat de popoarele ce au trăit, au dăinuit și și-au dezvoltat aici civilizații proprii.

În comuna Cetățeni se află următoarele monumente istorice:

Nr.crit	Denumirea	Localitatea	Locația	Datare
1	Cruce de piatră „a lui Socol”	sat Lăicăi; comuna Cetățeni	Pe malul stâng al Dâmboviței	1647
2	Cruce de piatră	Cătunul Călinești din Cetățenii din Deal	Curtea gospodăriei lui Ghe.Călinescu	1660
3	Cruce de piatră	sat Lăicăi; comuna Cetățeni	În fața Poștei	1716
4	Cruce de piatră	Sat Lăicăi; comuna Cetățeni	„La cârciuma de piatră”	sec. XVIII
5	Cruce de piatră	Satul Cetățenii din Vale	Curtea gospodăriei lui Dumitru Șerb	1736
6	Cruce de piatră	Cetățenii din Deal	Punctul „În plai”	1780
7	Biserica „Cuvioasa Paraschiva”	Sat Lăicăi; comuna Cetățeni		1793-1796

Foto Crucea de piatră

Biserica „Cuvioasa Paraschiva”

Crucea de Piatră de la
Cârciuma în „Vârf la cruce”

✓ Lăcașuri de cult

Lăcașurile de cult sunt simboluri importante ale expresiei spirituale și a implicării comunității, contribuind la definirea identității spațiale și culturale ale acesteia. În afară de rolul lor primordial, au servit, servesc și se pot constitui în centre administrative sau de

întâlnire pentru populația zonelor respective, precum și ca sedii ale unor școli eclesiastice sau biblioteci, ori locuri de întâlnire și de celebrare ale unor evenimente sociale²⁹.

Oameni credincioși din comuna Cetățeni și-a construit din cele mai vechi timpuri lăcașuri de rugă și închinăciune. În prezent pe teritoriul comunei funcționează:

- 1 biserică ortodoxă , sat Lăicai,
- 2 biserici ortodoxe, sat Cetățeni,
- 2 biserici adventiste de ziua a șaptea , sat Cetățeni.

Foto Biserica ortodoxă Cetățenii din Deal

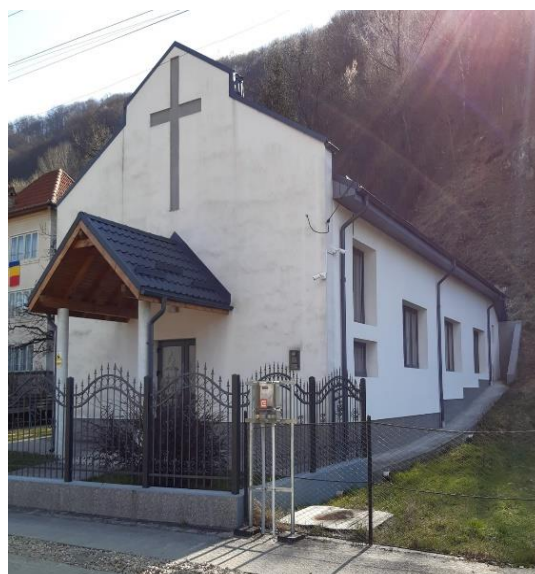

Foto Biserica adventistă sat Cetățeni

4.1.4. Analiza SWOT a domeniilor analizate

Analiza SWOT reprezintă un instrument de analiză strategică, menit să pună în evidență, într-o formă clară și succintă, punctele tari (Strengths) și punctele slabe (Weaknesses) ale comunei Cetățeni, respectiv oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) identificate la nivelul comunei. Punctele tari și punctele slabe derivă din mediul intern al comunității și din resursele acesteia, în timp ce oportunitățile și amenințările provin din mediul extern, comunitatea neavând vreo influență asupra acestor factori.

https://ro.wikipedia.org/wiki/L%C4%83ca%C8%99_de_cult

4.1.4.1 Analiza SWOT a capitalului natural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Este străbătută pe o lungime de 7 km de DN72A, pe care, comuna, se găsește la o distanță de cca 40 km de municipiul Târgoviște și 25 km de municipiul Câmpulung. Față de Pitești, reședința Argeșului, urmând valea Argeșelului (DJ73D), se află la 58 km; • O importantă descoperire arheologică de pe teritoriul comunei este reprezentată de stațiunea geto-dacică situată în defileul Dâmboviței, în partea de nord a localității și poate reprezenta o resursă turistică și culturală; • Tot ca resursă turistică îl putem considera și <i>Microrelieful carstic de la Cetățeni</i> ; • Relieful este deosebit de spectaculos. Teritoriul comunei se întinde pe valea râului Dâmbovița, în sudul Munților Leaota și lezer- Păpușa și ocupă o zonă predominant montană, puternic fragmentată de cursuri de apă; • Suprafață mare ocupată cu fânețe și pășuni propice pentru creșterea animalelor.	• Așezarea satelor, răsfricate a condus la inexistența unui centru socio-cultural menit să atragă cetățenii în zile de sărbătoare. Se impune amenajarea unui astfel de centru; • Terenurile disponibile pentru cei care doresc să pornescă o afacere sunt puține; • La nivelul resursei hidrotehnice s-au făcut puține investiții; • Promovarea slabă a resurselor naturale în scopul dezvoltării activității turistice; • Fonduri insuficiente alocate pentru protecția mediului; • Insuficiența promovare turistică a zonei; • Slaba informare, motivația insuficientă și lipsa de încredere a populației cu privire la valorificarea potențialului turistic al comunei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Cadrul natural montan care sporește atractivitatea zonei;	• Absența informațiilor legate de normele europene de mediu în randul micilor întreprinzatori;

• Suprafețe largi de pajiști naturale, potential ridicat pentru dezvoltarea agriculturii ecologice; • Preocuparea comunităților pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor, promovarea elementelor de etnografie și folclor local; • Potential pentru producerea energiei neconvenționale.	• Poluarea continuă a mediului înconjurător; • Poluarea apelor freatice și de suprafață; • Lipsa sistemului de colectare selectivă a deșeurilor; • Schimbările climatice și degradarea mediului înconjurător; • Apariția unor fenomene naturale negative: inundații, secetă.
--	--

4.1.4.2 Analiza SWOT a capitalului social

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Ospitalitatea tradițională recunoscută a locuitorilor; • Resurse umane calificate în domeniile în care s-ar putea identifica oportunități economice; • Rețeaua educațională este formată din 2 școli și 3 grădinițe, asigurând actul educațional pentru solicitările comunei; • La nivelul comunei există, în sediul primăriei, o bibliotecă la nivelul cerințelor; • Sistemul de sănătate asigură asistența medicală a populației fiind format din: cabinet medical 1, cabinet stomatologic 1, farmacii 3, cadre medicale - 6, din care: medici de familie 1, asistenți medicali 1, stomatolog 1, farmacisti 3;	• Scăderea populației ; • Numărul de preșcolari redus, 4,9%, raportat la populația active; • Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor comunei; • Slabă educație sanitară a comunității; • Educația ecologică a populației slab dezvoltată; • Lipsa acută a locurilor de muncă în comună; • Lipsa unor spații favorabile pentru agrement și sport; • Spațiu insuficient pentru preșcolari; • Slaba implicare a părinților în procesul educațional;

• Implicarea Primăriei în rezolvarea problemelor de educație și sănătate cu care se confruntă comunitatea; • Existența activității de asistență socială; • Cultura reprezintă ansamblul valorilor materiale și spiritual ale unei comunități. Din acest punct de vedere comuna Cetățeni are ca valori materiale un camin cultural în satul Cetățeni.	• Lipsa promovării voluntariatului referitor la protecția mediului înconjurător; • Inexistența organizațiilor ONG care pot să preia o parte din activitățile administrației locale din domeniul social, sportiv și mediu; • Nu există un cabinet și farmacie veterinară.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Programe guvernamentale de subvenționare a angajării absolvenților de învățământ de orice tip programe europene de dezvoltare a resurselor umane; • Dotarea și modernizarea unităților școlare; • Înființarea și amenajarea unor spații publice de recreere pentru locuitorii comunei; • Posibilitatea amenajării unui cabinet și o farmacie veterinară; • Organizarea de evenimente culturale-artistice periodice; • Accesarea fondurilor europene și a programelor naționale în domeniul asistenței sociale; • Existența cadrului legislativ ce creează facilități pentru mediul economic ce angajează persoane din grupurile vulnerabile în vederea integrării acestora în societate;	• Lipsa unor măsuri și programe adecvate care să conducă la creșterea gradului de cultură, crearea de locuri de muncă specifice și integrarea în comunitatea comunei a populației de etnie romă; • Estomparea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului; • Resurse bugetare limitate pentru domeniul asistenței sociale; • Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate; • Scăderea gradului de atractivitate a sistemului public de sănătate pentru tinerii medici; • Corelarea redusă a cererii și ofertei de specializări profesionale, lipsa dialogului între actorii pieței muncii; • Criza economică și financiară de la nivel național ce are impact asupra dezvoltării economice și a pieței locurilor de muncă;

• Informatizarea furnizării serviciilor publice; • Organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună.	• Frecvențele schimbări legislative privind sistemul românesc de învățământ; • Scăderea gradului de atractivitate al sistemului de învățământ pentru profesorii tineri; • Lipsa de interes a cetățenilor față de cultură; • Migrația forței de muncă către orașe (Câmpulung și Târgoviște).
--	--

4.1.4.3 Analiza SWOT a capitalului antropic

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Există o rețea de telefonie fixă și una de telefonie mobilă; • Căi de acces pe toată suprafața comunei; • Bună colaborare administrație locală – agenți economici locali; • Amplasare strategică din punct de vedere al accesului la piețe de desfacere; • Implicarea autorităților în rezolvarea problemelor de echipare edilitară; • Lucrările în curs de extindere a sistemelor de alimentare cu apă, canalizare, salubritate; • Capacitatea administrației de a accesa fondurile europene; • Dezvoltarea unui serviciu propriu de colectarea deșeurilor; • Lăcașurile de cult sunt simboluri importante ale expresiei spirituale și a	• Teren puțin, mai ales al comunei; • Greu de făcut asociații de proprietari mari, eficiente; • Activitatea economică este redusă deci venituri mici; • Slaba dezvoltare a unităților industriale. Există, în comună, doar o singură unitate cu profil industrial; • Zone mari în intravilan fără canalizare, practic nu există; • Rețeaua de alimentare cu apă potabilă asigură doar 44,84% din totalul gospodăriilor; • Diferențe de dezvoltare între localitățile aparținătoare comunei; • Rețeaua de drumuri interioare este insuficient reabilitată, 37,9% fiind neamenajată;

implicării comunității. Pe teritoriul comunei sunt 3 biserici ortodoxe și lăcașurile de cult ale cultelor, biserici adventiste 2; • Prezența în apropiere a unor poli de atracție urbană (Campulung și Târgoviște); • Posibilitatea accesării de fonduri pentru agricultură și dezvoltare rurală atât pentru sectorul public cât și pentru cel privat prin programele de finanțare ale UE; • Dezvoltarea în ultimii ani a sectorului serviciilor și comerțului;	• Nu există un supermarket, cetățenii dorind să poată face cumpărături diverse; • Inexistența unor forme de promovare a turismului rural și agroturismului pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul localității; • Lipsa locurilor de cazare; • Nu există un centru de informare, consultanță în afaceri și promovare turistică; • Lipsa structurilor de sprijin a afacerilor; • Serviciu de transport public nu este satisfăcător; • Promovarea insuficientă a imaginii comunei ca posibilă destinație pentru investiții; • Nu există bancomat în comună.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Amenajarea de zone de recreere și petrecere a timpului liber în centrul comunei; • Găsirea de soluții pentru producerea de energiei electrice și termice prin surse neconvenționale; • Modernizarea iluminatului public cu folosirea energiei electrice furnizată de panouri fotovoltaice; • Refacerea monumentelor istorice;	• Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură, rețele de utilități (apă, canalizare, iluminat public); • Legislația instabilă, incoerentă; • Modificări ale legislației privitoare la activitatea agenților economici neavantajoase pentru impulsivitatea activității economice; • Exodul forței de muncă;

• Modernizarea tuturor drumurilor comunale și sătești; • Disponibilitatea administrației locale pentru înființarea unui supermarket în comună și de a întreprinde demersurile necesare pentru montarea unui bancomat; • Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole și forestiere prin găsirea unor piețe de desfacere avantajoase; • Apropierea de orașe crește oportunitățile oferite pe piața muncii pentru locuitorii comunei; • Realizarea de structuri asociative public-private pentru promovarea și dezvoltarea comună a zonei; • Realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei Cetățeni; • Accesarea fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii ecologice; • Posibilitatea finanțării proiectelor de infrastructură din fonduri nerambursabile europene sau naționale; • Potential turistic ridicat și diversificat ; • Interesul comunităților învecinate de a colabora și de a susține proiecte comune; • Creșterea siguranței cetățenilor prin instalarea camerelor de supraveghere;	• Frecvența ridicată a perioadelor secetoase, în alternanță cu ploi torențiale; • Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene; • Capacitatea insuficientă de absorbție a fondurilor europene destinate dezvoltării turistice a autorităților publice și a mediului de afaceri; • Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari.
--	--

• Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole.	

4.2 CERCETAREA SOCIOLOGICĂ

4.2.1. Consideratii generale

Punctul de plecare pentru demararea cercetării sociologice este definirea **problemei de cercetat**. Pentru cercetarea sociologică, punctul de pornire l-au constituit **ipotezele** (verificabile). O astfel de ipoteză este motivația administrației publice locale pentru rezolvarea problemelor economice și sociale locale. Chestionarul a devenit astfel atât un instrument de verificare a ipotezelor, care urmează să fie confirmate sau infirmate cât, și un instrument de cuprindere a cauzelor probabile.

Forma de culegere odată stabilită a datelor în funcție de specificul problemei de cercetat, s-a procedat în modul clasic, respectiv pașii: aplicarea chestionarelor, observațiile și analizele de conținut.

Observația, forma elementară de culegere a datelor, a permis o serie de categorii de observații, dinainte stabilite și care corespund întrebărilor din chestionar. Observația ca procedură de culegere a datelor se folosește în special în domenii de cercetare antropologică și mai rar în domeniile științelor sociale (sociologie, politologie, economie și psihologie).

Analiza conținutului a fost utilizată pentru a culege date cuprinse în publicații (ziare, protocoale etc), în discursuri sau în imagini. Analizele de conținut calitative s-au referit mai ales la problematica globală sau locală a dezvoltării durabile. Prin analizele cantitative și calitative ale datelor obținute s-au determinat repetabilitatea și intensitatea problemelor de natură economică și socială existente în comuna Cetățeni. **Chestionarea**, problemă care constituie punctul central al demersului nostru, a impus, pentru creșterea eficienței și efectivității administrației publice informații detaliate. Chestionarea cetățenilor, managerilor și societății civile s-a făcut în vederea obținerii informațiilor necesare elaborării strategiei de dezvoltare durabilă locală.

După culegerea datelor a avut loc **evaluarea** acestora. Pentru evaluarea chestionarelor s-a realizat o evaluare cantitativă, statistică, la început. S-au calculat valori medii și ponderate. Analiza calitativă a datelor culese a asigurat interpretarea

indicatorilor statistici obținuți, iar pe baza teoriilor, ipotezelor și situației existente s-au dedus măsurile necesare.

4.2.2. Metodologia cercetării

Formă de culegere dominantă în cadrul cercetării sociologice, chestionarea a avut loc în scris, prin intermediul operatorilor de interviu. Un criteriu important al valabilității chestionării a fost realizarea chestionarelor standardizate și adaptate pentru fiecare categorie de intervievați. (cetățeni, manageri, societate civilă). Numai astfel s-au putut reliefa diferențele de opinie ale celor chestionați.

A. Reguli avute în vedere pentru formularea întrebărilor

Întrebările formulate au trebuit să fie clare, ușor înțelese de către grupul-țintă. În acest sens s-au avut în vedere respectarea următoarelor reguli:

Întrebările :

- formulate scurt și simplu,
- să conțină noțiuni concrete nu abstracte,
- să nu conțină evaluări,
- să nu conțină condiții ipotetice,
- să conțină o singură dimensiune,
- să nu conțină duble negații,
- să fie echilibrate.

B. Tipologia întrebărilor

Întrebările au fost închise și deschise. **Întrebările închise** induc și răspunsurile posibile, iar cel chestionat s-a hotărât asupra unuia dintre acestea. În acest caz s-a prezentat o listă de alegere (da/nu) sau de o scală de evaluare (1-5, scala lui Likert). Un mare avantaj al întrebărilor închise este acela că sunt ușor de evaluat. Totuși, elaborarea unui chestionar standardizat cu întrebări închise ar necesita un efort substanțial. Totodată, întrebările închise limitează posibilitățile de răspuns. Intervievatul a trebuit să aleagă una din categoriile de răspunsuri, chiar dacă aceasta nu a redat întocmai răspunsul dorit.

În cazul **întrebărilor deschise** cel chestionat a putut formula singur răspunsul, de exemplu: "Credeți că în următorii ani calitatea vieții se va îmbunătăți sau se va înrăutăți?". Acest tip de întrebări se folosește mai ales atunci când se urmărește utilizarea creativității și a ideilor celor intervievați. Evaluarea întrebărilor deschise s-a dovedit mult

mai dificilă decât cea a întrebărilor închise. Răspunsurile pot fi confuze și variate. Pentru cei chestionați, întrebările deschise sunt mai dificile, deoarece în acest caz, ei trebuie să ia poziție prin cuvintele proprii în legătură cu diferitele probleme.

În afară de întrebările închise și deschise s-au folosit și:

- întrebări de semnalment,
- întrebări de comportament,
- întrebări de convingere,
- întrebări de atitudine.

Întrebările de semnalment s-au referit la anumite caracteristici ale celor chestionați, cum ar fi vârsta, sexul sau venitul. În general este vorba de așa-numitele caracteristici socio-demografice. Aceste întrebări s-au aplicat considerând că răspunsurile date sunt în strânsă legătură cu aceste caracteristici. Prin acestea se verifică efectele rezultate, de exemplu, în cazul vârstei sau sexului.

Întrebările de comportament vizează comportamentul celor chestionați. Întrebările tipice de acest fel ar fi despre activitățile din timpul liber. Acestea vizează problemele care se doresc a fi explicate.

Întrebările de convingere urmăresc descoperirea a ceea ce chestionatul consideră a fi adevărat sau fals. O astfel de întrebare poate fi: „Credeți că în viitoarea perioadă compartimentul pe care îl conduceți va prelua și alte sarcini/ONG va desfășura activități și în alte direcții?”. O astfel de întrebare se referă în genere în viitor, dar acest tip de întrebare se poate referi și la ceva actual sau la ceva din trecut. Este vorba de ceea ce respectivul consideră adevărat sau fals. Convingerile influențează comportamentul. Din acest motiv convingerile joacă un rol important în explicarea comportamentului.

În timp ce convingerile se întemeiază pe estimări subiective, **atitudinile** se fundamentează pe evaluări pozitive sau negative. Atitudinile au întotdeauna un **obiect la care se referă evaluarea**. Acesta poate fi administrația publică, legislația sau primarul. În afară de astfel de obiecte concrete pot interveni și obiecte abstracte, cum ar fi munca sau eficiența. O formă specială a obiectului la care se referă convingerea este persoana chestionată însăși, dacă, în cursul chestionării, se încearcă obținerea de informații referitoare la motivația acesteia, ceea ce s-a și demonstrat pe parcursul cercetării întreprinse.

C. Scale

Pentru a obține informații referitoare la atitudinile chestionaților s-au folosit scale.

Caracteristicile, comportamentele sau convingerile s-au clarificat folosind întrebări adecvate.

O scală conține declarații (**Items** sau **Statements**), prin care să se realizeze evaluarea obiectului considerat, pe baza unui **format de reacție**.

Un asemenea format de evaluare conține posibilitățile de răspuns avantajoase pentru că sunt ușor de completat și de evaluat.

D. Testare prealabilă

În cadrul pretestării (cercetare pilot) s-a urmărit stabilirea utilității chestionarului.

În acest sens s-a măsurat timpul necesar pentru o chestionare, inteligibilitatea întrebărilor și efectele de radiație. Au fost făcute pretestări în cazul în care nu s-au cunoscut toate posibilitățile de răspuns ale unei întrebări. Aceste pretestări s-au desfășurat sub forma unui interviu. Sarcina acestui interviu a constat în identificarea punctelor problematice ale chestionarului.

Alegerea eșantionului

Pentru aplicarea chestionarelor au fost atrași o parte din angajații autorităților administrației locale. Acest lucru înseamnă că valorile rezultate din eșantion (de exemplu: ponderea femeilor) au fost apropiate de cele ale populației.

Pentru formarea :

- grupului „**cetățeni**” am utilizat listele electorale din cele trei secții de votare, la care am aplicat un pas de 30 și am obținut următoarele rezultate:

- Secția Cetățeni - nr. alegatori $875:30=29$
- Secția Lăicăi - nr. alegatori $638:30=21$
- Secția Valea Cetățuia- nr. alegatori $710:30\approx 24$

Total=2223 alegători/cetățeni $2223:30=74$

- grupului „**mediul de afaceri**” am împărțit numărul total de firme, 68, pe activități, folosind pasul de 5, astfel:

Total $68:5 \approx 14$

- grupului „ **societate civilă**” am folosit reprezentanții societății civile, cu același pas 5, din :

sănătate 3+educație 41=44

asistență socială 19

Tototal 63 :5 =12

Total general=74+14+12= 101 persoane

La nivelul comunei Cetățeni au fost aplicate în total 107 chestionare din care : 81 chestionare pentru cetățeni, 14 chestionare mediul de afaceri și 12 chestionare destinate societății civile. Pe parcursul investigației au fost recepționate 107 răspunsuri.

Executarea culegerii datelor

Cerințele de **calitate a instrumentelor**, respectiv a chestionarului, au fost discutate anterior. **Întrucât calitatea utilizării** depinde, de exemplu, de calitatea celui care efectuează interviul, toate persoanele implicate în operațiunea de chestionare au fost instruite în cadrul unui seminar organizat de prestator la sediul primăriei Cetățeni, timp de o zi.

Evaluarea datelor

După obținerea chestionarelor completate s-a trecut la **evaluarea statistică**. Pentru evaluarea statistică, datele colectate prin chestionare, au fost arhivate și evaluate statistic cu ajutorul unui program informatic. În cadrul evaluării statistice, datele culese au fost prelucrate și s-au calculat ponderile după care s-a procedat la evaluarea substanțială, pe baza valorilor obținute, respective ordonarea rezultatelor statistice, confirmarea sau infirmarea ipotezelor, găsirea motivelor și sugestiilor de îmbunătățire.

4.2.3. Metodele de lucru

Un inventar al metodelor cu care a operat colectivul de cercetare sociologică în managementul strategiei de dezvoltare durabilă, arată că procesul de elaborare a propunerilor este foarte întins ca domeniu de enumerare și deosebit de complex în conținut. Printre acestea putem regăsi unele care nu prezintă dificultăți deosebite în organizare și aplicare, cum ar fi de pildă comparațiile și analiza comparativă, interviul, dar și metode dificile care se utilizează mai rar, cum ar fi de exemplu analiza matricială, abordarea proceselor decizionale și altele. Scopul principal al acestor metode a constat în colectarea, analiza și sinteza informațiilor, a aspectelor factuale.

Un moment important în activitatea de cercetare l-a reprezentat prelucrarea și analiza informațiilor culese în etapa de diagnoză.

Analiza informațiilor a reprezentat etapa cea mai importantă și mai dificilă a muncii echipei de cercetare. S-a urmărit cu această ocazie stabilirea legăturilor cauzale între fapte și evenimentele manageriale.

În sfârșit, un alt moment important l-a reprezentat determinarea priorității problemelor abordate de colectivul științific în managementul administrației publice. S-a stabilit o ierarhizare a problemelor analizate, în funcție de importanța și de urgența tratării.

Activitatea de investigare a reprezentat partea cea mai dificilă din munca de cercetare sociologică. Faptele adunate au dat tabloul real al situației factuale a comunității; ele au fost prelucrate și analizate. Ținând seama de deciziile probabile și posibile, problemele care au fost divizate în trei grupe:

- probleme ce vizează corectarea unor fapte manageriale;
- probleme ce semnifică progresul și care implică perfecționarea condițiilor existente;
- probleme de creativitate, a căror esență constă în aceea că prin soluție apare o nouă problemă, care la rândul ei se cere a fi soluționată.

Au fost puse în evidență nu numai cauzele ci și direcțiile lor de influență, natura, intensitatea acțională și multe altele. Iată de ce s-a pornit de la analiza diagnostic a stării de pornire spre prefigurarea punctului dezirabil de sosire.

Au fost aplicate trei tipuri de chestionare care au vizat cele mai importante categorii de subiecți:

- cetățeni/gospodării;
- mediul de afaceri (manageri, conducători de societăți comerciale) cu sediul social în localitate;
- reprezentanți ai societății civile din educație, asistență medicală și asistență socială ;

Chestionarul privind cetățenii conține un număr de 25 de întrebări;

Chestionarul pentru mediul de afaceri conține un număr de 28 de întrebări;

Chestionarul privind societatea civilă conține un număr de 35 de întrebări.

Unele întrebări vizau, în fiecare chestionar, relevarea situației existente, iar altele au avut în vedere consultarea subiecților în problemele de viitor.

Investigarea cetățenilor a cuprins atât întrebări care vizează situația de viitor cât și situația existentă, cauzele care au generat anumite stări de fapt în comuna Cetățeni. De asemenea chestionarele privind managerii și societatea civilă conțin astfel de întrebări..

Armonizarea problematicei a celor două tipuri de întrebări, împreună cu celelalte instrumente științifice de cercetare sociologică folosite, au constituit baza fundamentării

Strategiei de Dezvoltare Durabilă Locală a comunei Cetățeni pentru următorul exercițiu financiar al U.E, respectiv 2021-2027.

4.2.4 Rezultatele cercetării sociologice

Una dintre cele mai importante etape în programarea strategică,ce are loc pe parcursul sau chiar în urma efectuării evaluării teritoriale care oferă informațiile de bază cu privire la situația comunității în cauză,este consultarea publică. Acest proces,prin care practic are loc consultarea locuitorilor comunității, are rolul de a realiza un tablou detaliat al realităților vieții în comunitate, identificând atitudini, așteptări ,interese și convingeri ale locuitorilor privind chestiunile legate de situația actuală și dezvoltarea așteptată a comunității lor. Deasemenea,acest proces are avantajul de a asigura premisele pentru alegerea și prioritizarea corectă a direcțiilor de dezvoltare și de investiții, înacelași timp responsabilizând și implicând direct cetățenii în dezvoltarea comunităților,simțindu-se astfel parte a acestui proces de evoluție.

Analiza rezultatelor obținute în urma investigației sociologice realizate prin metoda chestionarelor a vizat două aspecte principale. Unul din care rezultă situația actuală din comuna Cetățeni, privind viața economică, socială și culturală, funcționarea administrației publice locale și gradul de satisfacere a intereselor comunitare. Al doilea aspect vizează perspectiva dezvoltării durabile a comunei Cetățeni. Pentru evaluarea situației existente în comuna Cetățeni, s-au analizat rezultatele cercetării sociologice efectuate pe baza celor trei tipuri de chestionare aplicate la cetățeni/gospodării, manageri și reprezentanții instituțiilor publice de pe teritoriul comunei.

4.2.4.1 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „cetățeni”

Rezultatele investigației sociologice realizate a furnizat informații interesante referitoare la condițiile de viața și mediu din comună, doleanțele cetățenilor cu privire la serviciile administrației locale și părerea acestora față de autoritățile administrației locale, prioritatea investițiilor, felul cum privesc viitorul în comparație cu prezentul etc. Aceste aspecte sunt redată în cele ce urmează, fie sub formă grafică, narativă sau procentual.

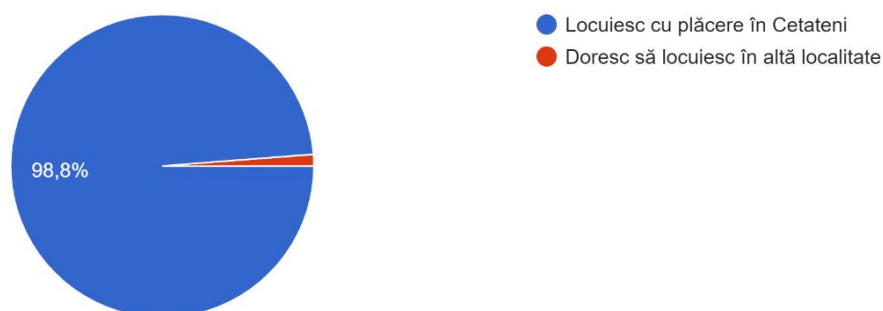
Cei intervievați locuiesc cu plăcere (98,8%) în satele comunei și tot acolo ar dori să locuiască și în viitor(91,4%), majoritatea (97,5%) au casă proprietate personală și sunt mulțumiți de condițiile de viață(50,6%) și 42% sunt nehotărâți față de acest aspect.Acest

lucru se confirmă și în răspunsurile la întrebarea „După părerea dumneavoastră calitatea vieții în Cetățeni s-a îmbunătățit sau s-a înrăutățit în ultimii 4 ani?” unde răspunsul majorității, 59,3% a fost „nu a făcut progrese vizibile”.

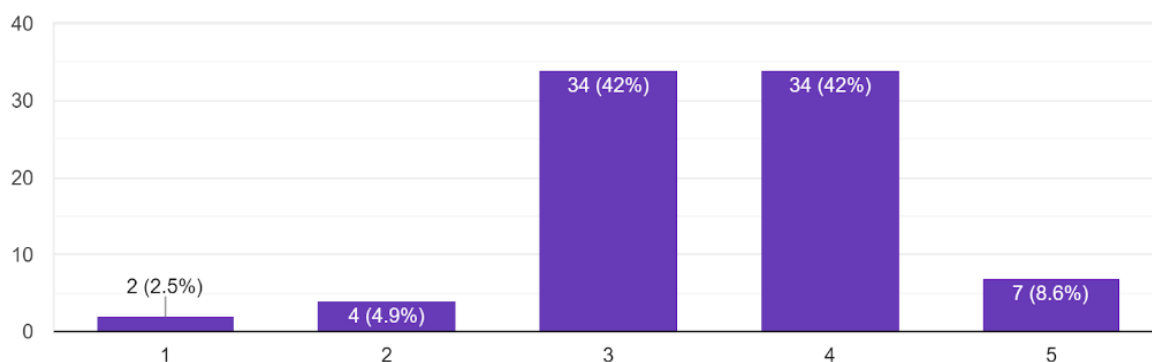
1. În general locuiți cu plăcere în Cetateni?

81 de răspunsuri

2. Cât de mulțumiți sunteți de condițiile de viață din Cetateni?

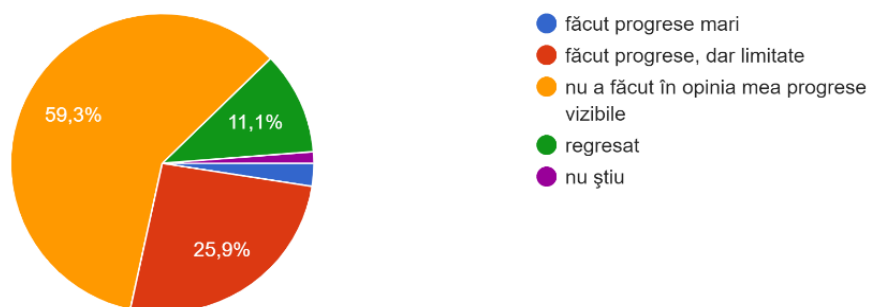
81 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumit ; 2-nemulțumit; 3-nu știu; 4-mulțumit 5- foarte mulțumit

3. După părerea dumneavoastră calitatea vieții în Cetateni s-a îmbunătățit sau s-a înrăutățit în ultimii 4 ani? Comuna a:

81 de răspunsuri

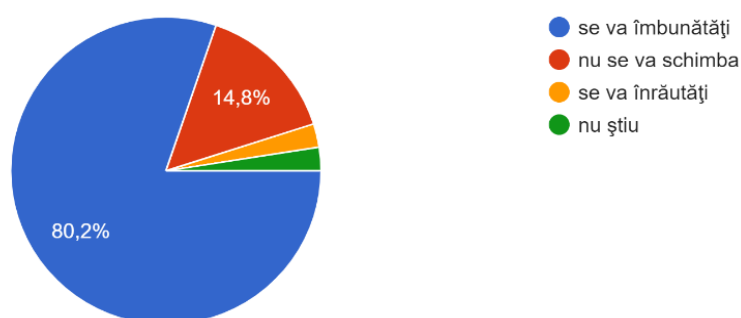

Un lucru îmbucurător este faptul că, cetățenii ,nu și-au pierdut încrederea în viitorul comunei și cred că noua conducere a administrației locale va îmbunătăți calitatea vieții în comuna Cetățeni, încredere exprimată de 80,2% dintre cei intervievați.

4. Credeți că în următorii ani calitatea vieții în Cetateni se va îmbunătăți sau se va înrăutăți?

81 de răspunsuri

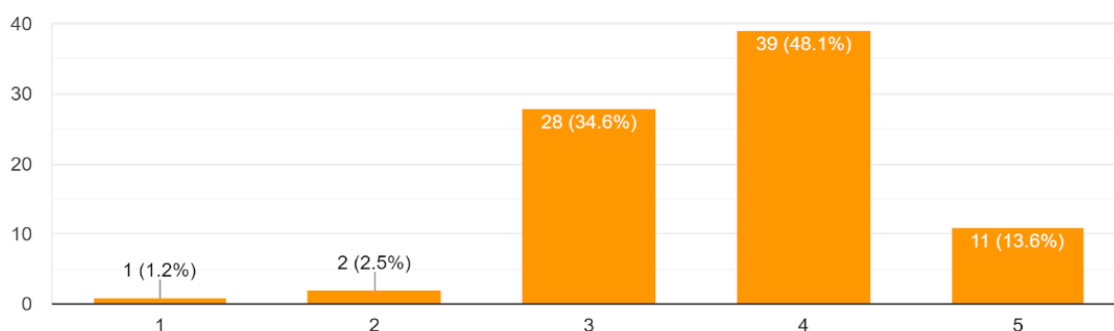

Condițiile de mediu dintr-o localitate afectează din ce în ce mai mult calitatea vieții oamenilor. De aceea este important să cunoaștem percepția cetățenilor față de acest aspect, cum se simt ei în imediata vecinătate a lor.

Referitor la acest aspect cetățenii comunei au o percepție în general pozitivă, 13.3% foarte mulțumiți, 48,1% mulțumiți, nehotărâți 34,6%, conform graficului. Față de această situație administrația locală va trebui să întocmească un program pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu în comună și informeze cetățenii asupra rezultatelor obținute.

5. Cât de mulțumiți sunteți de condițiile de mediu din imediata dumneavoastră vecinătate?

81 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumit ,2-nemulțumit,3-nu știu,4-mulțumit, 5- foarte mulțumit

Faptul că ne simțim bine în locul în care locuim poate depinde de mulți factori. La întrebarea, Cât de importante sau neimportante sunt pentru dumneavoastră următoarele

aspecte ale calității vieții?” cetățenii comunei Cetățeni au avut următoarele opinii(am luat în calcul doar părerile apreciative,cumulate):

- ✓ Oferta locurilor de muncă, 96,29%;
- ✓ Venitul/posibilitățile de câștig, 97,53%;
- ✓ Posibilitățile de a face cumpărături, 95,06%;
- ✓ Asigurarea de servicii de transport în comun, 93,82%;
- ✓ Locuri de joacă pentru copii, 97,53%;
- ✓ Școli și alte instituții de învățământ, 96,29%;
- ✓ Alimentare cu apă potabilă, 95,06%;
- ✓ Drumuri și poduri, 98,76%;
- ✓ Rețea de gaze, 86,41%;
- ✓ Canalizare, 95,06%;
- ✓ Cămin pentru seniori, 76,54%;
- ✓ Asigurarea asistenței medicale, 93,82%;
- ✓ Toalete publice, 83,95%;
- ✓ Zone liniștite, fără poluare fonică, 95,06%;
- ✓ Instituții de cultură/manifestări culturale, 90,12%;
- ✓ Poluarea aerului, 91,35%;
- ✓ Siguranța publică/protecția împotriva criminalității, 86,41%;
- ✓ Piste pentru bicicliști, 79,01%;
- ✓ Amenajarea locurilor publice și a străzilor, 93,82%;
- ✓ Îngrijirea clădirilor și a imaginii comunei, 95,06%.

Față de părerile exprimate privind factorii care pot influența calitatea vieții,cetățenii intervievați au făcut următoarele propuneri pentru îmbunătățirea acestora:

- ✓ Dezvoltarea rețelelor de apă și canalizare;
- ✓ Realizarea rețelei de gaze;
- ✓ Modernizarea drumurilor interioare, inclusiv trotuare și rigole;
- ✓ Sprijinirea medilui de afaceri în vederea creerii de locuri de muncă,în mod special pentru tineri;
- ✓ Atragerea de investitori;
- ✓ Organizarea de manifestări culturale;
- ✓ Îmbunătățirea curățeniei în comună;
- ✓ Implicarea cetățenilor în acțiunile administrației locale;

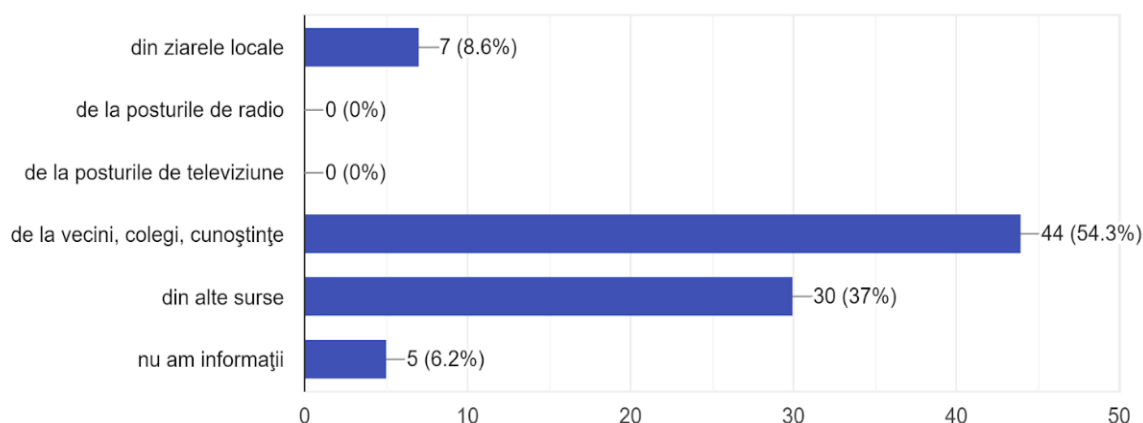

- ✓ Îmbunătățirea serviciilor asigurate de administrația locală;
- ✓ Modernizarea iluminatului public.

Cetățenii doresc să fie informați despre activitatea primăriei. Sursele de informare identificate sunt prezentate în graficul următor:

8. De unde aveți informații despre activitatea Primăriei?

81 responses

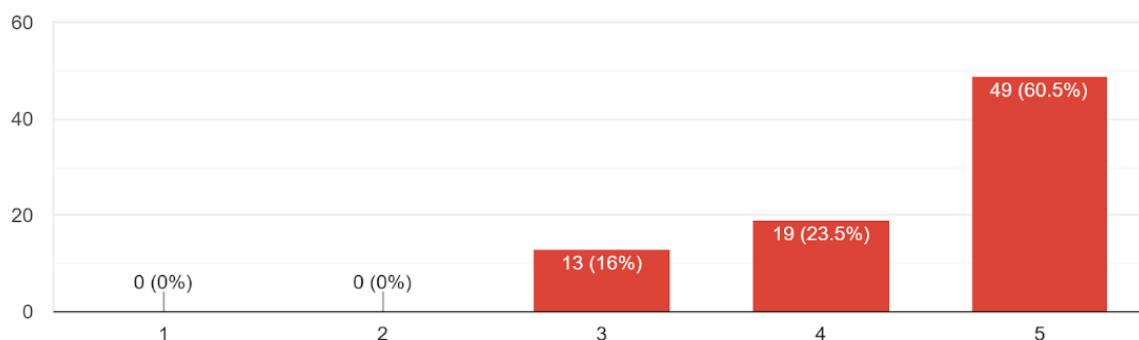

De rezolvarea problemelor cetățenilor, de îmbunătățirea calității vieții, în orice UAT prin măsurile și proiectele promovate, răspund autoritățile administrației locale. În acest context, evaluarea autorităților locale nu putea să nu existe. Astfel, mulțumirea față de:

- ✓ activitatea Primarului se prezintă astfel: pozitivă-84,00%

9.a. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a primarului?

81 responses

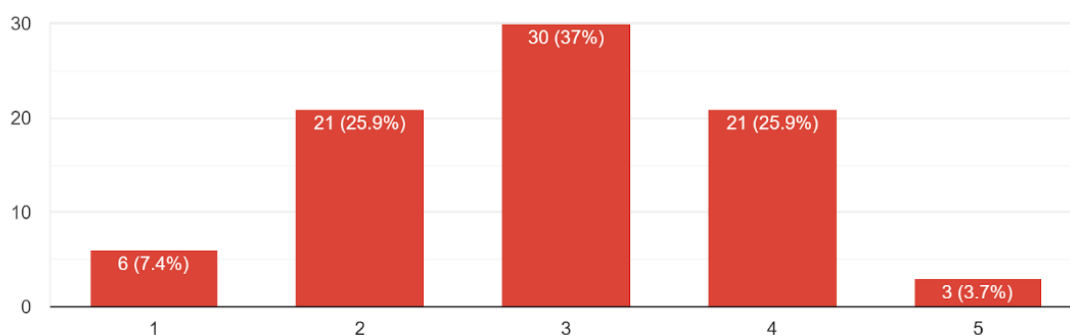
Legenda: 1-foarte nemulțumit ; 2-nemulțumit; 3-nu știu; 4-mulțumit 5- foarte mulțumit

- ✓ activitatea Consiliului Local: lasă de dorit, mulțumiți doar 29,6%

9.b. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a Consiliului Local Cetateni?

81 responses

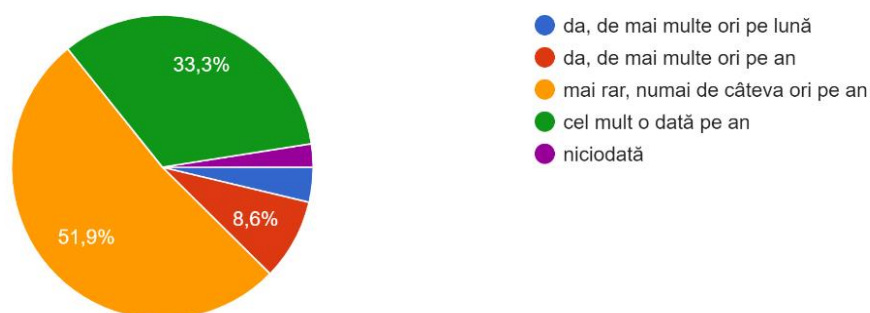

Legenda: 1-foarte nemulțumit ; 2-nemulțumit; 3-nu știu; 4-mulțumit 5- foarte mulțumit

Clientul administrației publice este cetățeanul. Chiar și agenții economici, datorită caracterului social al acestora, pot fi considerați în această categorie. Printre cele mai importante performanțe care sunt măsurate la această oră se numără satisfacția clientului (sau al consumatorului de bunuri sau servicii). Frecvența cu care cetățenii au apelat la serviciile publice oferite de administrația locală sunt: 51,9%, mai rar, de câteva ori pe an,

10.a. Ați avut în acest an contact (direct, telefonic sau scriptic) cu vreun serviciu al Primăriei?

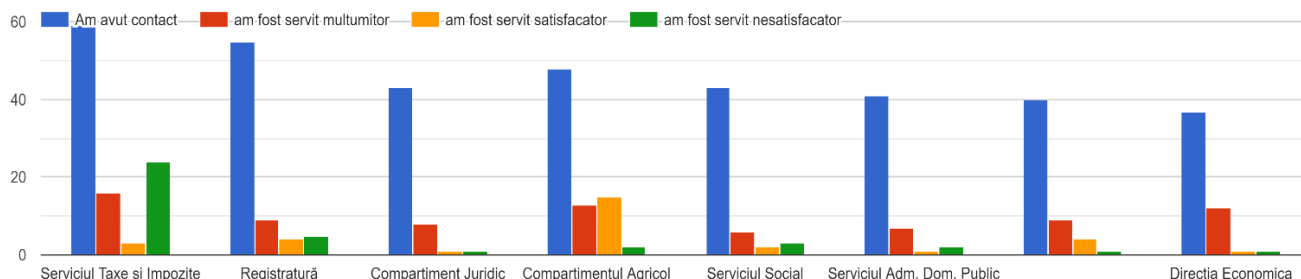
81 de răspunsuri

33,3% cel mult odată pe an și gradul de satisfacție a acestora, sunt prezentate în cele două grafice.

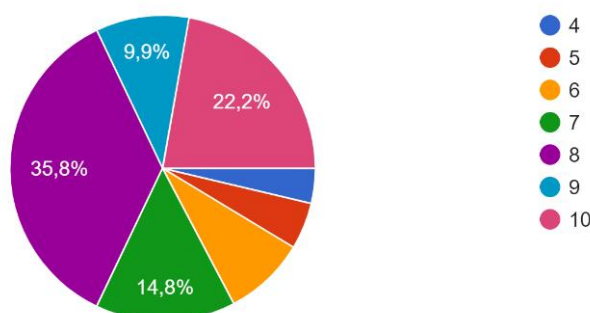
10.b. Cu ce serviciu / birou ați avut contact? Dacă ați avut contact cum ați fost serviți de colaboratorii serviciului respectiv?

Analizând gradul de satisfacție față de serviciile asigurate de către primărie, ne dăm seama că și notele acordate instituției reflectă realitatea. Notele obținute sunt: 10-22,2%, 9-9,9%, 8-35,8%, 7-14,8%, 6-8,6%, 5-4,9%, 4-3,7%.

11. Dacă ar trebui să dați o notă Primăriei, care ar fi aceasta (de la 10 foarte bine, la 4 nesatisfăcător)? Nota

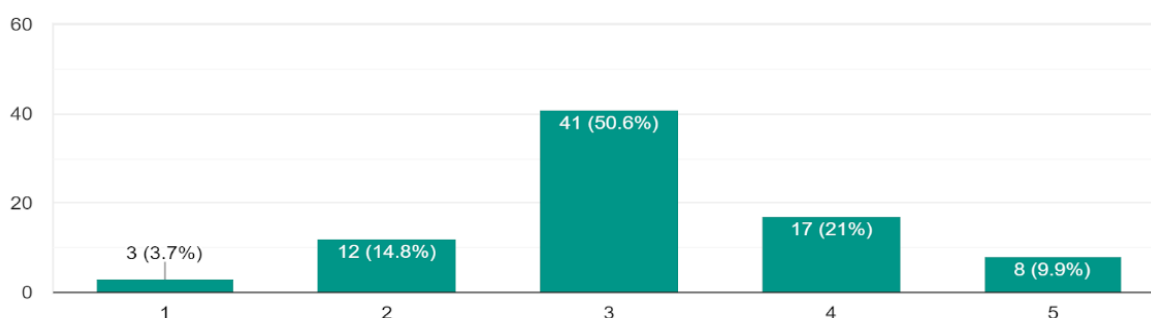
81 de răspunsuri

Administrația publică locală trebuie să găsească metodele și instrumentele cele mai adecvate pentru a informa cetățenii cu privire la măsurile, hotărârile luate de autoritățile locale. Cetățenii doresc să fie informați, fapt ce se observă în graficul următor:

12.b. Cât de mulțumiți sunteți de modul în care Primăria informează cetățenii cu privire la măsurile și hotărârile pe care le ia împreună cu Consiliu Local?

81 responses

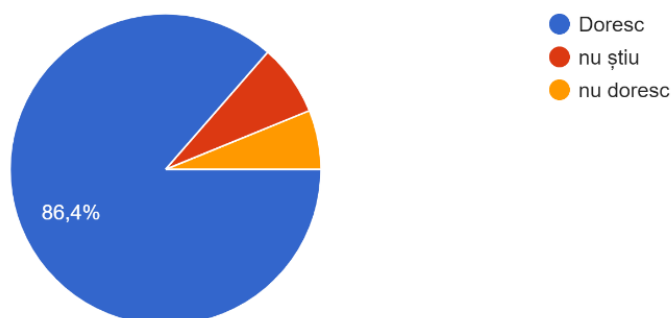

Ținând cont de faptul că, cetățenii doresc să fie informați nu numai de măsurile și hotărârile luate de administrația locală, ci și de proiectele care vor îmbunătăți viața lor,

14.b. În ce măsură ați dori să fiți informați despre proiectele administrației din Cetățeni?

81 de răspunsuri

Primarul prin cercetarea sociologică a supus dezbaterii publice o listă cu proiectele propuse a se realiza în următorii ani, listă ce se va completa cu propunerile rezultate din cercetarea sociologică și din analiza SWOT. Aceste proiecte au vizat:

- ❖ Extindere, reabilitare și modernizare sistem public de alimentare cu apă în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Înființarea distribuției gaze naturale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Sistem centralizat de canalizare și tratare ape ;
- ❖ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere afectate de inundații, comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amenajarea trotuarelor și rigolelor pe DN și pe drumurile interioare;
- ❖ Dotare spațiu multifuncțional social în comuna Cetățeni, județul Argeș (cabinet stomatologic- dotare) ;
- ❖ Înființare și amenajare spațiu public de recreere în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Construire grădiniță cu program normal Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Incluziune socială pentru cetățeni;
- ❖ Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale;
- ❖ Sala de educație fizică școlară;

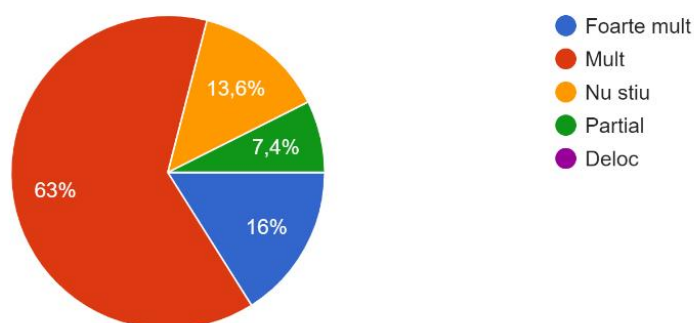

- ❖ Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea cămin cultural în comuna Cetățeni, sat Cetățeni, str. Negru Vodă, nr. 135, județul Argeș;
- ❖ Modernizare drumuri comunale și locale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amplasarea de panouri de prezentare a obiectivelor de interes;
- ❖ Extinderea rețelei cu camere video pentru creșterea siguranței cetățenilor;
- ❖ Modernizarea sistemului de iluminat public pentru reducerea consumului de energieelectrică și a emisiilor de CO2 prin montare aparate de iluminat stradal cu LED și instalarea sistemelor de dimare în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Utilizarea panourilor fotovoltaice pentru semnalizarea semnelor de circulație și a rețelei de iluminat public nemodernizat;
- ❖ Identificarea și realizarea celei de-a doua sursă de apă potabilă în comuna Cetățeni;
- ❖ Realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei Cetățeni;
- ❖ Utilizarea panourilor solare pentru producerea apei calde la instituțiile publice.

În urma dezbaterii publice realizată prin cercetarea sociologică observăm că proiectele supuse atenției cetățenilor au fost apreciate foarte mult 16%, mult 63%, lucru ce le conferă legitimitatea punerii lor în practică.

15. Cum apreciați proiectele propuse de administrația locală

81 de răspunsuri

Totodată cetățenii și-au exprimat părerea referitor la prioritatea execuției proiectelor prezentate, după cum urmează:

- Asfaltare drumuri interioare, 95,06%;
- Dezvoltare rețea de canalizare, 95,06%;
- Dezvoltare rețea de gaze, 95,06%;
- Extindere rețea alimentare cu apă, 95,06%;
- Extindere și modernizare iluminat public, 93,72%;
- Promovarea imaginii comunei și atragerea de investitori, 92,59%;
- Îmbunătățirea condițiilor din școli, grădinițe și cămine culturale, 92,59%;
- Îmbunătățirea curățeniei în comună, 90,12%;
- Activități culturale, 88,88%;
- Utilizarea energiilor neconvenționale, 85,18%;
- Îmbunătățire transport în comun, 85,18%;
- Modernizarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice, 82,71%;
- Extindere și modernizare spații verzi, 81,48%.
- Parcări, 81,48%;
- Amenajare spații de agrement, 76,54%.

Una dintre condițiile necesare pentru sporirea eficienței activității administrației publice locale constă în creșterea calității serviciilor publice prestate, precum și în consolidarea activităților autorităților locale.

Cetățenii susțin procesul de modernizare declanșat la nivelul administrației publice locale și ca atare acordă o foarte mare importanță modernizării sistemului de prestare a serviciilor publice.

Luând în considerare răspunsurile la întrebarea, „Cât de importante considerați dumneavoastră următoarele aspecte referitoare la Primăria Cetățeni?”, putem construi, pe baza răspunsurilor primite, un pachet de măsuri pentru îmbunătățirea activității administrației locale din comuna Cetățeni. Aceste măsuri se referă la:

- ✓ O bună informare a cetățenilor;
- ✓ Îmbunătățirea serviciilor oferite;
- ✓ O mai bună implicare a funcționarilor în rezolvarea problemelor cetățenilor;
- ✓ Modul de adresare al funcționarilor să fie civilizat;
- ✓ Acordarea de consultanță cetățenilor;
- ✓ Zone de așteptare plăcute;
- ✓ Birou unic pentru lucru cu publicul;

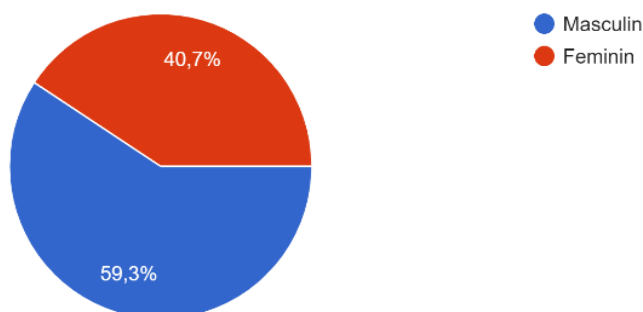
- ✓ Digitalizarea procedurilor și comunicarea online;
- ✓ Perfecționarea personalului.

În finalul investigației sociologice a grupului „cetățeni” vom prezenta date referitoare la persoanele intervievate. Aceste informații au vizat conform graficelor:

- Sexul, masculin 59,3% și feminin 40,7%;
- Stare civilă, căsătoriți 73,3%, necăsătoriți 21%;
- Numărul de copii, un copil-30,9%, doi copii-34,6%, trei sau mai mulți copii-22,2%;

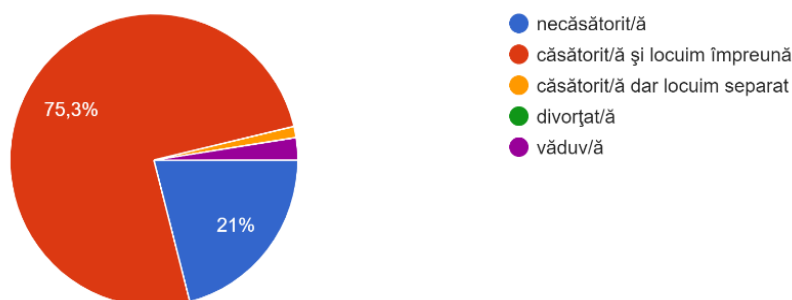
19. Sexul

81 de răspunsuri

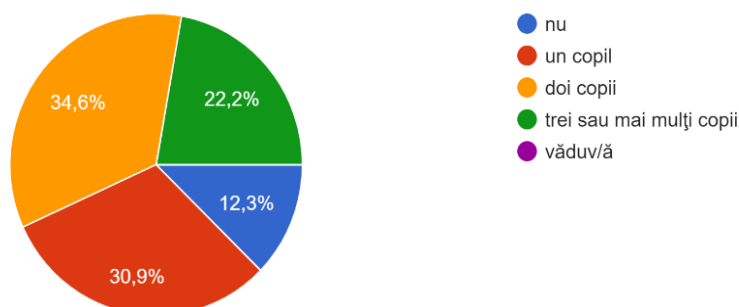
20. Starea civilă?

81 de răspunsuri

21.a Aveți copii?

81 de răspunsuri

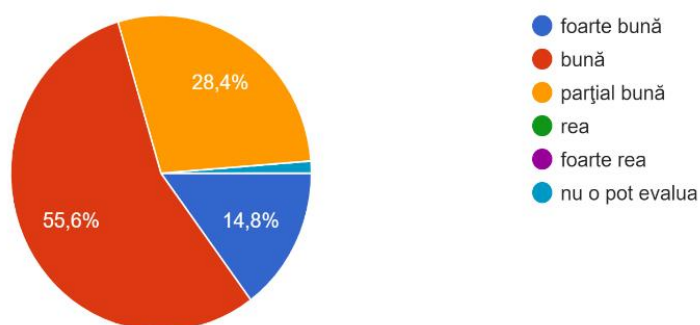

- Situația economică a familiei, unde 55,6% consideră că au o situație bună, 28,4% parțial bună, iar 14,8% foarte bună;
- Respondenții sunt încrezători, 58%, că, în viitor, situația familiilor se va îmbunătăți, 22,2% ceva mai bună și doar 17,3% la fel ca în prezent;
- Un aspect, care va trebui să stea în permanență pe agenda de lucru a administrației locale, este lipsa locurilor de muncă. Acest aspect l-am sesizat în răspunsurile la întrebarea „Vi se pare că locul dumneavoastră de muncă este sigur sau nesigur?”, unde 66,7% din respondenți nu au un loc de muncă iar 13,6% consideră ca nesigur locul lor de muncă.

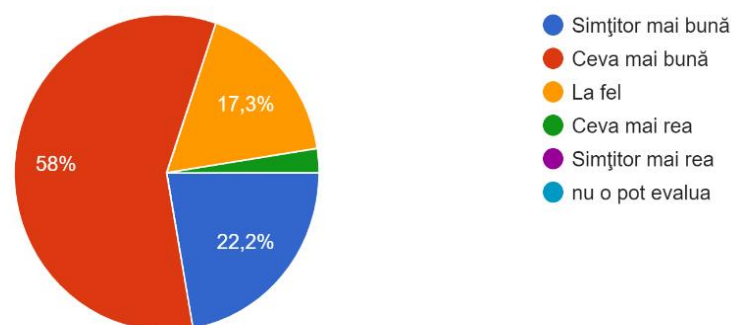
21.b. Cum ați evalua situația economică a familiei dumneavoastră?

81 de răspunsuri

21.c. Cum apreciați că va fi situația economică a familiei dumneavoastră în viitor?

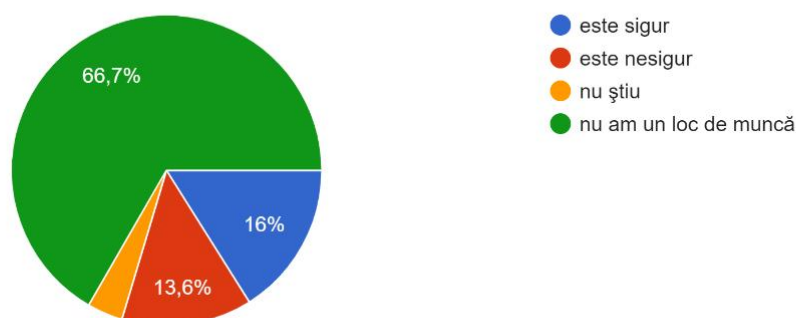
81 de răspunsuri

23. Vi se pare că locul dumneavoastră de muncă este sigur sau nesigur?

81 de răspunsuri

După parcurgerea răspunsurilor putem menționa câteva concluzii importante pentru elaborarea planului de măsuri în vederea definitivării portofoliului de proiecte.

Cetățenii locuiesc cu plăcere în comuna cetățeni și tot aici vor să locuiască și în viitor dar nu au o părere prea bună față de condițiile de viață oferite. Ar dori, opinie exprimată în evaluarea factorilor de influență a calității vieții și propunerile făcute, locuri de muncă și automat o creștere a veniturilor prin atragerea de investitori, realizarea și extinderea rețelelor de utilități (canalizare, apă, gaze), îmbunătățirea condițiilor de mediu, posibilități de a face cumpărături, modernizarea căminului cultural și organizarea de activități culturale, îmbunătățirea asistenței medicale, locuri de joacă pentru copii, îmbunătățirea curățeniei în comună, modernizarea drumurilor interioare, inclusiv trotuare și rigole.

4.2.4.2 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „mediul de afaceri”

Activitatea de cercetare sociologică a cuprins și categoria oamenilor de afaceri reprezentată de managerii societăților comerciale care au sediul social în comuna Cetățeni. Această categorie este considerată ca foarte importantă, mai ales în perioadele de criză, întrucât reprezintă motorul dezvoltării economice sustenabile, ținând cont de perspectiva dezvoltării viitoare a comunei Cetățeni, pe termen mediu și lung.

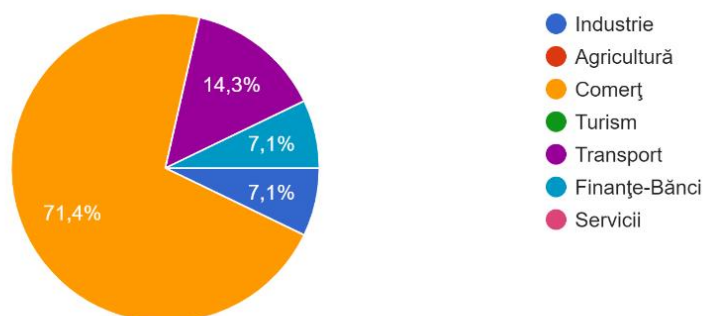
Domeniile principale de activitate ale societăților comerciale investigate, vizează:

Comerț 71,4%, transport 14,3, finanțe și industrie 7,1%.

1. Care este domeniul principal de activitate al societății pe care o conduceți ?

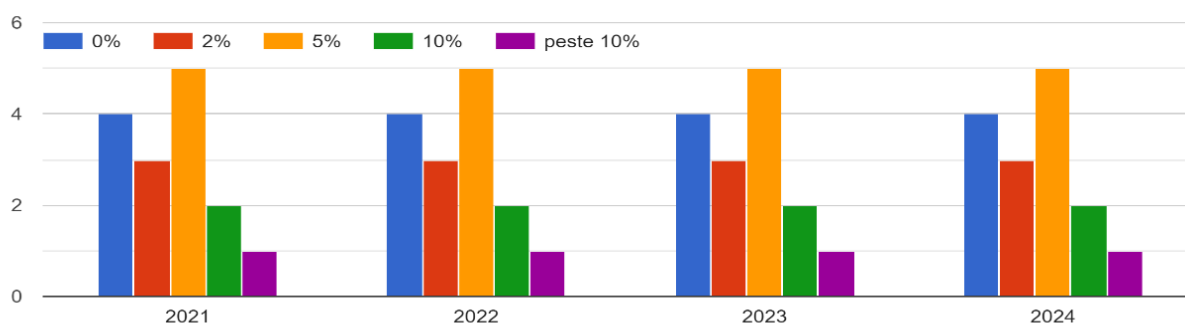
14 răspunsuri

Cercetarea sociologică a avut în vedere și alte aspecte esențiale cu scopul de a prezenta specificul mediului de afaceri din comuna Cetățeni, și anume:

- Viziunea asupra afacerii prin prisma perspective situației financiare, majoritatea agenților economici preconizează o creștere în termeni reali, în general de 5% în cei 4 ani, conform graficului:

2. a) În următorii ani preconizați o creștere în termeni reali ?

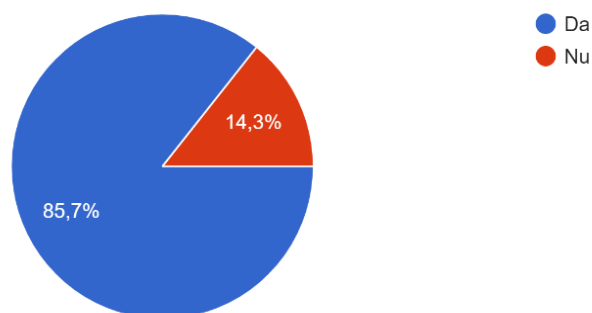

- utilizarea planurilor proprii de dezvoltare economică strategică. Situația prezentată este una favorabilă, 85,7% dintre agenții economici intervievați au un plan de dezvoltare economică, iar 14,3% nu au;

3. a) Societatea pe care o conduceți are elaborat un plan de dezvoltare economică ?

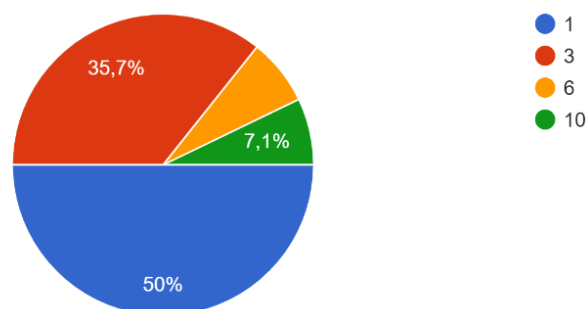
14 răspunsuri

- Cei care au un astfel de plan de dezvoltare l-au întocmit pe: 1 an-46,2%, 3 ani-38,5%, 6 și 10 ani-7,7% ;
- Cei care nu au un astfel de plan de dezvoltare, consideră că acestea ar trebui elaborat pe următoarea perioadă (ani): 1 an-50%, 3 ani-35,7%, 6 și 10 ani-7,1%;

3c) Dacă nu există un asemenea plan pe ce termen considerați că ar trebui elaborat ?

14 răspunsuri

Pentru îmbunătățirea mediului de afaceri managerii propun următoarele măsuri:

- ✓ Dezvoltarea rețelelor tehnico edilitare: apă, canalizare, gaze;
- ✓ Modernizarea drumurilor interioare și amenajarea trotuarelor;
- ✓ Accesul rapid la informații și simplificarea actelor pentru depunerea documentelor;
- ✓ Digitalizarea procedurilor;
- ✓ Sprijinirea mediului antreprenorial;
- ✓ Măsuri pentru menținerea tinerilor în comună;

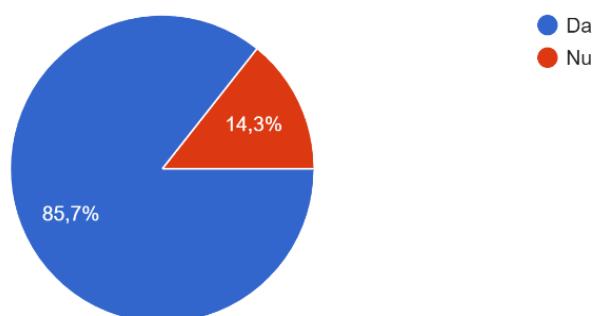

- ✓ Inițierea unui supermarket;
- ✓ Scăderea impozitelor și taxelor;
- ✓ Consultanță în vederea obținerii de fonduri europene.

Înainte de a fi manageri, sunt locuitori ai comunei Cetățeni. În acest sens doresc să sprijine administrația locală în proporție de 87,5%,

4.b) Doriți să sprijiniți administrația publică locală din comuna Cetateni?

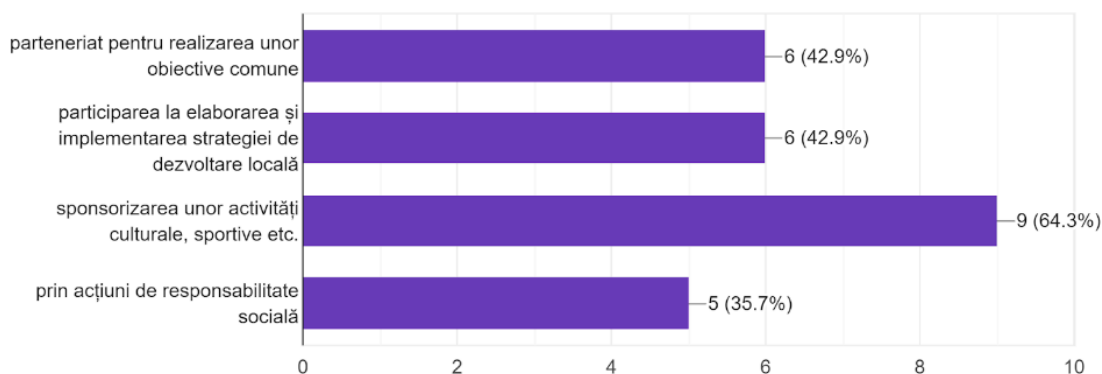
14 răspunsuri

Prin următoarele forme:

4.c) Dacă DA, prin care din următoarele variante(e) valabil răspuns multiplu)

14 responses

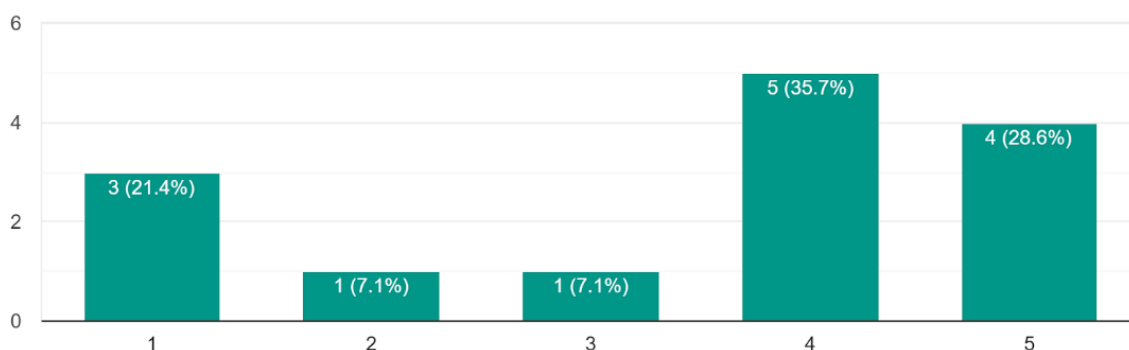
Condițiile de mediu dintr-o localitate afectează din ce în ce mai mult calitatea vieții oamenilor. De aceea este important să cunoaștem percepția cetățenilor față de acest aspect, cum se simt ei în imediata vecinătate a lor.

Referitor la acest aspect managerii intervievați au o percepție în general pozitivă

5. Cât de mulțumiți sunteți de condițiile de mediu din imediata dumneavoastră vecinătate?

14 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumit, 2-nemulțumit, 3-nu știu, 4-mulțumit, 5-foarte mulțumit

Faptul că ne simțim bine în locul în care locuim poate depinde de mulți factori. La întrebarea, Cât de importante sau neimportante sunt pentru dumneavoastră următoarele aspecte ale calității vieții managerii intervievați au avut următoarele opinii (am luat în calcul doar calificativele „foarte important” și „important”, cumulate):

- Oferta locurilor de muncă, 100%;
- Venitul/posibilități de câștig, 100%;
- Posibilități de a face cumpărături, 85,71%;
- Asigurarea de servicii de transport în comun, 71,42%;
- Locuri de joacă pentru copii, 85,71%;
- Școli și alte instituții de învățământ, 78,57%;
- Alimentare cu apă potabilă, 100%;
- Drumuri și poduri, 100%;
- Rețea de gaze, 100%;
- Canalizare, 100%;
- Asigurarea asistenței medicale, 100%;
- Cămin pentru bătrâni, 71,42%;
- Toalete publice, 85,71%;
- Zone liniștite, de agrement, fără poluare fonică, 78,57%;
- Instituții de cultură/manifestări culturale, 78,57%;
- Poluarea aerului/protecția mediului, 92,85%;

- Siguranța publică/protecția împotriva faptelor anti sociale, 100%;
- Piste pentru bicicliști, 64,28%;
- Amenajarea locurilor publice și a străzilor, 100%;
- Îngrijirea clădirilor și a imaginii comunei, 100%.

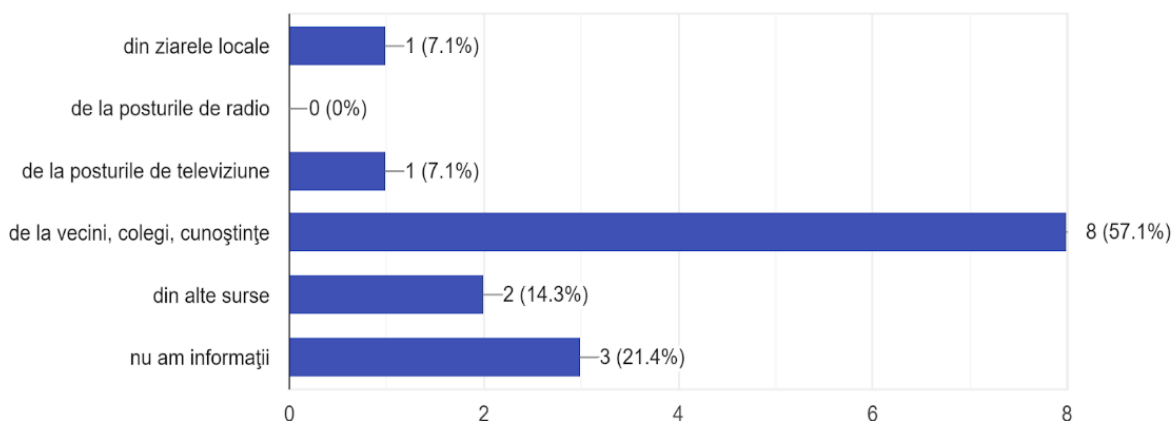
Pe lângă faptul că și-au exprimat părerea asupra importanței anumitor factori ce pot schimba în bine calitatea vieții în comuna Cetățeni, au făcut o serie de propuneri pertinente în acest sens; chiar dacă s-au regăsit în factorii enumerați. Aceste propuneri se referă la:

- Rețelele de apă, canalizare și gaze,
- Promovarea turismului și asigurarea investițiilor în acest domeniu,
- Atragerea de investitori pentru crearea de noi locuri de muncă,
- O mai bună comunicare cu cetățenii din partea autorităților locale,
- Promovarea imaginii comunei,
- Îmbunătățirea calității serviciilor,
- Mai aproape de cetățeni pentru a schimba mentalitatea conservatoare a acestora,
- Modernizarea drumurilor interioare și amenajarea trotuarelor.

Cetățenii doresc să fie informați despre activitatea primăriei. Sursele de informare identificate sunt prezentate în graficul următor:

8. De unde aveți informații despre activitatea Primăriei?

14 responses

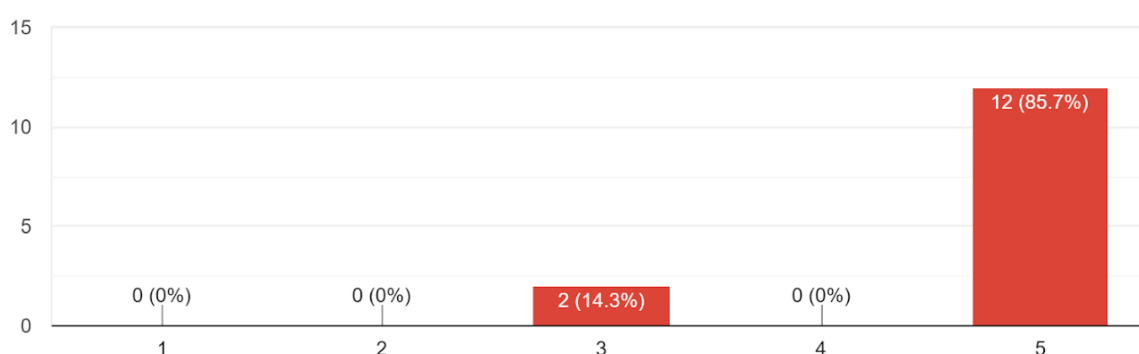

Obiectivul general al activității administrației publice locale este satisfacerea interesului general al colectivității. Acesta cuprinde: îmbunătățirea calității vieții, rezolvarea problemelor cetățenilor, promovarea și realizarea proiectelor de investiții etc. Activitatea autorităților locale, ținând cont de cele prezentate anterior, evaluarea acestora era necesară. Astfel:

🚩 **Aprecierea activității Primarului, este majoritar pozitivă, 85,7%;**

9.a. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a primarului?

14 responses

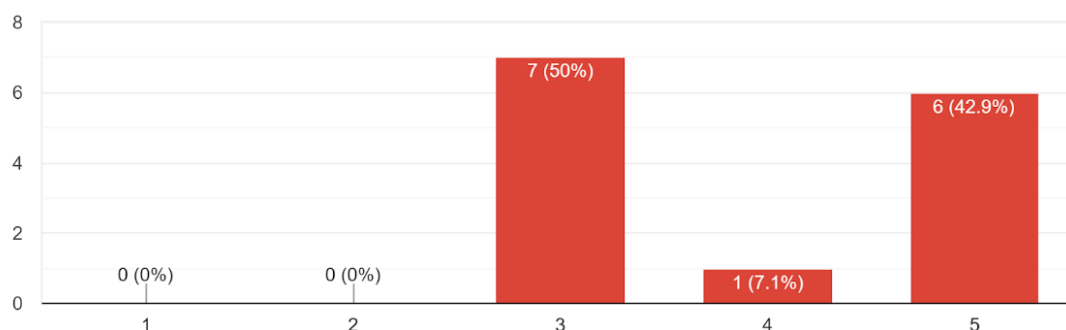

Legenda: 1-foarte nemulțumit ; 2-nemulțumit; 3-nu știu; 4-mulțumit 5- foarte mulțumit

🚩 **Aprecierea activității Consiliului Local nu este mulțumitoare, doar 50% o apreciază iar 50% nu pot exprima o părere;**

9.b. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a Consiliului Local Cetățeni?

14 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumit ; 2-nemulțumit; 3-nu știu; 4-mulțumit; 5- foarte mulțumit

Scopul fundamental al administrației publice este acela de a asigura realizarea interesului general, public, transpus în lege. Administrația publică are menirea de a asigura aplicarea actelor normative, este creată cu acest scop, ceea ce presupune că fiecare instituție publică are rolul de a pune în aplicare un set de norme și de a veghea la aplicarea lor și singura menire a funcționarului public este să asigure o calitate a serviciilor prestate.

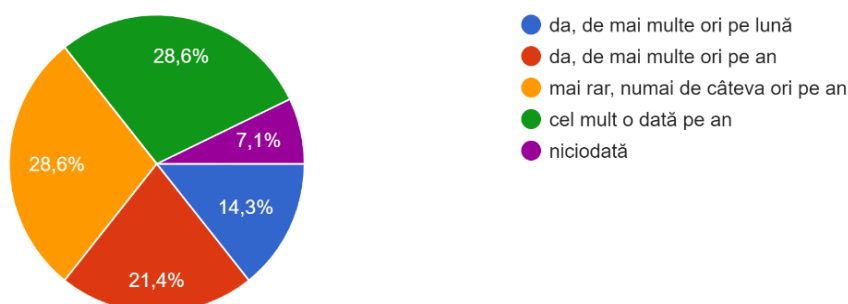
Frecvența și gradul de mulțumire se regăsesc în graficele de mai jos, unde putem observa faptul că cetățenii au apelat la serviciile publice :

- de mai multe ori pe luna, 14,3%;
- de mai multe ori pe an, 21,4%;
- mai rar, de cateva ori pe an, 28,6%;
- cel mult o dată pe an, 28,6%.

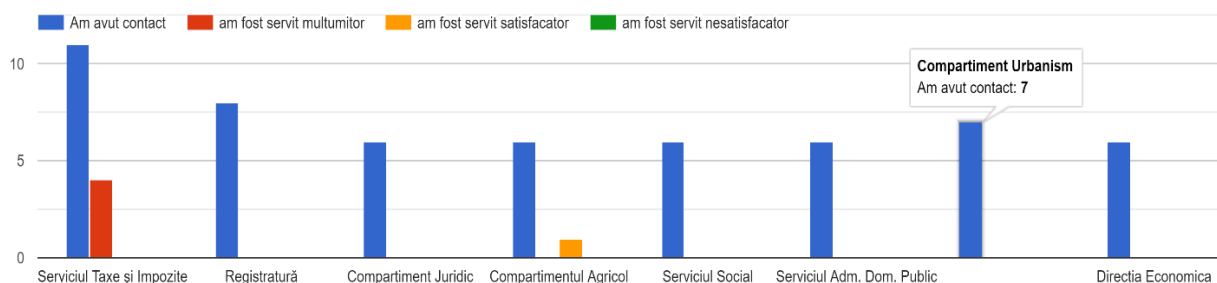
și au fost în general mulțumiți de serviciile prestate de către primărie.

10.a. Ați avut în acest an contact (direct, telefonic sau scriptic) cu vreun serviciu al Primăriei?

14 răspunsuri

10.b. Cu ce serviciu / birou ați avut contact? Dacă ați avut contact cum ați fost serviți de colaboratorii serviciului respectiv?

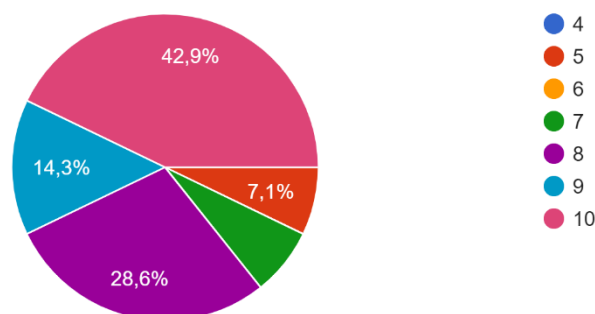

Totodată cei intervievați, pe baza calității serviciilor oferite de primărie în ansamblu, au notat prestația instituției, astfel: nota 10-42,9%, nota 9-14,3%, nota 8-28,6%, notele 7 și 5-7,1%.

11. Dacă ar trebui să dați o notă Primăriei, care ar fi aceasta (de la 10 foarte bine, la 4 nesatisfăcător)? Nota

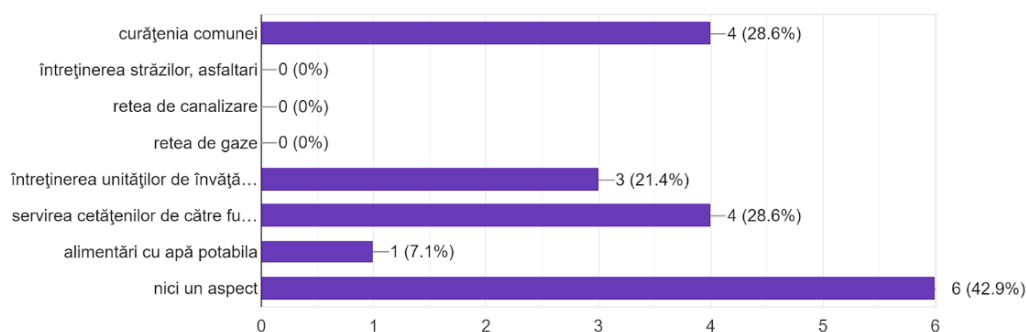
14 răspunsuri

Analizând răspunsurile la întrebarea „Care aspecte au cunoscut o îmbunătățire vizibilă după alegerile locale din anul 2016?”

13. Care aspecte au cunoscut o îmbunătățire vizibilă după alegerile locale din anul 2016?

14 responses

observăm că, reprezentanții mediului de afaceri, nu sunt mulțumiți de rezultatele administrației locale după anul 2016, și anume:

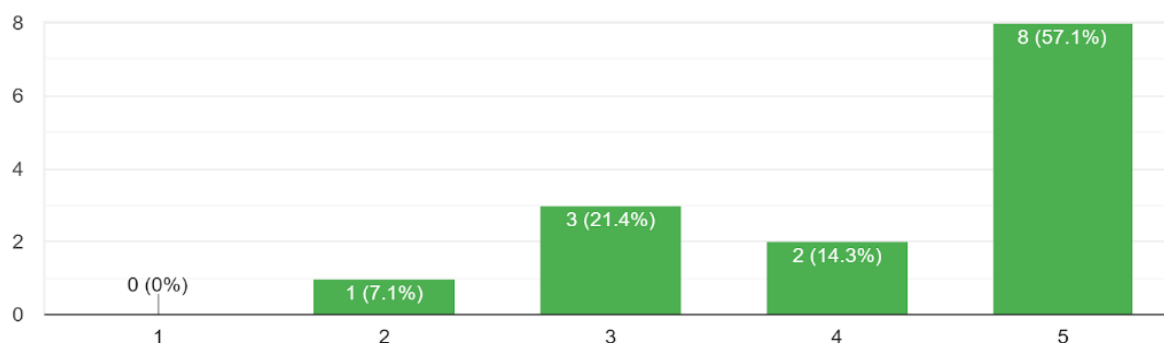
- întreținerea străzilor și asfaltări, 0%;
- rețele de canalizare, apă, gaze, 0%;
- întreținerea unităților școlare, 21,4%;
- servirea cetățenilor de către funcționari și curățenia comunei, 28,6%;
- nici un aspect, 42,9%.

Față de această situație și de dorința cetățenilor de a cunoaște activitatea Primăriei și a Consiliului Local (57,1% foarte mult, 14,3% mult).

12.a. Cât de mult vă interesează activitatea Consiliului Local și a Primăriei Cetățeni?

14 responses

noua conducere a administrației locale din comuna Cetățeni, prin cercetarea sociologică, a supus dezbaterii publice un set de proiecte cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții în comună, și anume:

- ❖ Extindere, reabilitare și modernizare sistem public de alimentare cu apă în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Înființarea distribuției gaze naturale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Sistem centralizat de canalizare și tratare ape;
- ❖ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere afectate de inundații, comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amenajarea trotuarelor și rigolelor pe DN și pe drumurile interioare;
- ❖ Dotare spațiu multifuncțional social în comuna Cetățeni, județul Argeș (cabinet stomatologic- dotare);
- ❖ Înființare și amenajare spațiu public de recreere în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Construire grădiniță cu program normal Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Incluziune socială pentru cetățeni;
- ❖ Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale;
- ❖ Sala de educație fizică școlară;
- ❖ Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea cămin cultural în comuna Cetățeni, sat Cetățeni, str. Negru Vodă, nr. 135, județul Argeș;

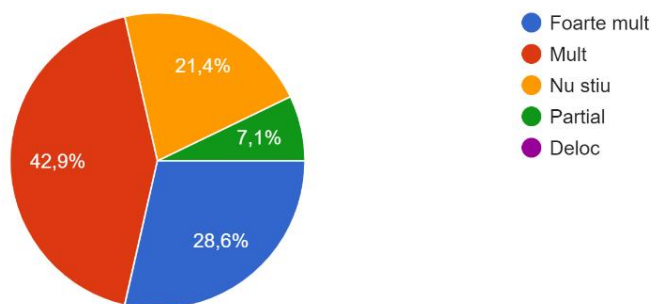

- ❖ Modernizare drumuri comunale și locale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amplasarea de panouri de prezentare a obiectivelor de interes;
- ❖ Extinderea rețelei cu camere video pentru creșterea siguranței cetățenilor;
- ❖ Modernizarea sistemului de iluminat public pentru reducerea consumului de energiceelectrică și a emisiilor de CO2 prin montare aparate de iluminat stradal cu LED și instalarea sistemelor de dimare în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Utilizarea panourilor fotovoltaice pentru semnalizarea semnelor de circulație si a rețelei de iluminat public nemodernizat;
- ❖ Identificarea și realizarea celei de-a doua sursă de apă potabilă în comuna Cetățeni;
- ❖ Realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei Cetățeni;
- ❖ Utilizarea panourilor solare pentru producerea apei calde la instituțiile publice.

Proiecte propuse sunt apreciate(foarte mult 28,6,2%, mult 42,9%) de către manageri fapt rezultat din răspunsurile la întrebarea,, Cum apreciați proiectele propuse de administrația locală”?

16.Cum apreciați proiectele propuse de administratia locala

14 răspunsuri

și vin în întâmpinarea dorințelor a fi realizate, exprimate în timpul cercetării sociologice, și anume:

- Apă potabilă, canalizare, străzi asfaltate;
- Gaze, asfaltare, instalație de hidranți;
- Crearea locurilor de muncă;
- Gaze;
- Rețea de gaze, asfaltare strazi;

- Drumuri, apa, gaze;
- Canalizare, amenajarea trotuarelor, gaze;
- Gaze, apă potabilă, amenajarea trotuarelor;
- Gaze, apă potabilă, canalizare;
- Asfaltarea străzilor, gaze, apă potabilă;
- Rețea de gaze , asfaltarea drumurilor colaterale;
- Alimentare cu apă, canalizare, asfaltarea drumurilor colaterale;
- Asfaltarea drumurilor, gaze;
- Drumuri, apă canalizare.

Din răspunsurile primite la unele întrebări ne-am dat seama de unele situații presante la nivelul comunității: alimentarea cu apă potabilă, inexistența rețelei de canalizare și gaze, starea drumurilor interioare. Din aceste considerente cei intervievați consideră anumite proiecte să fie executate cu prioritate maximă, astfel:

- ✚ Asfaltare străzi, 100%;
- ✚ Extindere și modernizare iluminat public 64,28%;
- ✚ Parcări 50%;
- ✚ Extindere și modernizare spații verzi 50%;
- ✚ Amenajare spații agrement 50%;
- ✚ Dezvoltare alimentare cu apă potabilă 92,85%;
- ✚ Dezvoltare rețea canalizare 92,85%;
- ✚ Dezvoltare rețea gaze 92,85%;
- ✚ Îmbunătățirea curățeniei în comună 78,57%;
- ✚ Îmbunătățire transport în comun, 35,71%;
- ✚ Îmbunătățirea condițiilor în școli, grădinițe și centre culturale, 92,85%;
- ✚ Promovarea imaginii comunei și atragerea de investitori 100%;
- ✚ Utilizarea energiilor neconvenționale, 92,85%;
- ✚ Activități culturale 92,85%.

Mediul de afaceri susține procesul de modernizare declanșat la nivelul administrației publice locale și ca atare acordă o foarte mare importanță modernizării sistemului de prestare a serviciilor publice. Acest lucru a fost exprimat ca răspunsuri la întrebarea,, După părerea dumneavoastră, care sunt cele mai importante aspecte care ar trebui schimbate în activitatea Primăriei Cetățeni?” Propunerile, în principal, au vizat:

- Comunicarea cu cetățenii;

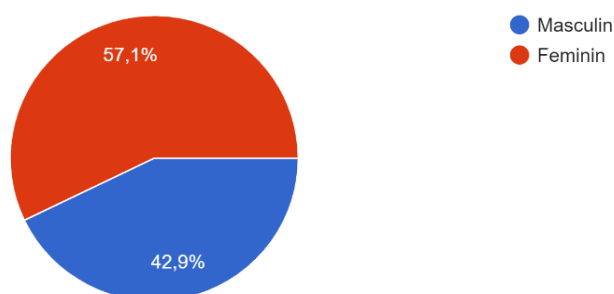

- Buna colaborare cu publicul;
- O mai bună colaborare cu mediul de afaceri;
- Buna informare a cetățenilor,
- Asistații sociali să-și efectueze orele de muncă;
- Mentalitatea oamenilor;
- Perfecționarea personalului;
- Introducerea plății taxelor și impozitelor on line;
- Implicarea cetățenilor în acțiunile administrației locale;
- Birou unic pentru informații.

Spre finalul cercetării, vom prezenta cateva date referitoare la membrii grupului interviuat,și anume:

Sexul,feminin 57,1%, masculin 42,9%;

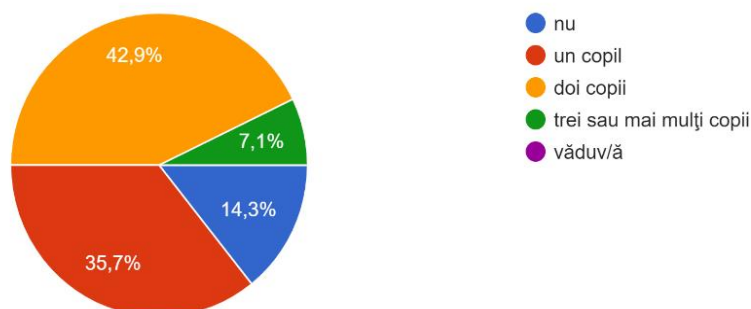
20. Sexul
14 răspunsuri

Starea civilă, căsătoriți și locuiesc împreună 92,9%, văduvă 7,1%;

Numărul de copii, 2 copii 42,9%, 1 copil 35,7%, 3 copii sau mai mulți 7,1%, fără copii 14,3%;

22. Aveți copii?
14 răspunsuri

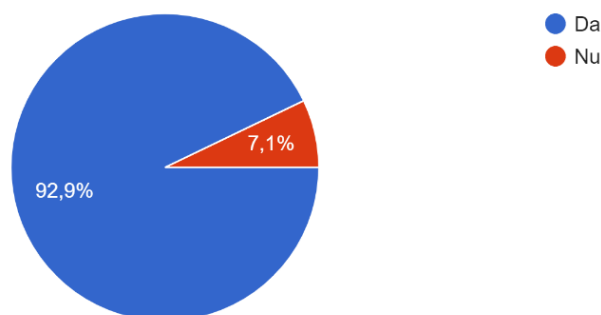

- Majoritatea, 92,9% locuiesc în comuna Cetățeni și 92,9% au locuințe proprietate personală

24. Locuiți în Cetățeni?

14 răspunsuri

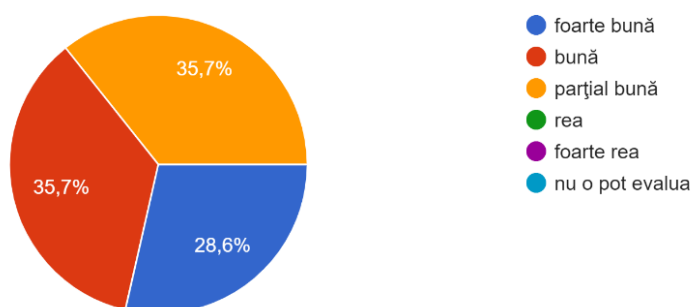

Situația economică a familiei:

- În prezent, foarte bună 28,6%, bună 35,7%, parțial bună 35,7%;

23.a. Cum ați evalua situația economică a familiei dumneavoastră?

14 răspunsuri

- Comparativ cu anul trecut, ceva mai bună 42,9%, la fel 57,1%;
- În viitor respondenții întrevăd o situație ceva mai bună 50%, la fel 42,9% și mai rea 7,1%;
- Siguranța locului de muncă, 71,4% sunt încrezători, 14,3 % este nesigur și 14,2% nu știu.

Majoritatea managerilor doresc să fie mai bine informați și implicați în viața comunității ceea ce ar trebui să conducă la o reconsiderare a poziției pe care administrația locală o are față de această comunitate, considerată peste tot în Europa ca fiind motorul oricărei dezvoltări sustenabile. Ca urmare, sistemul de colaborare și cooperare a administrației publice locale cu reprezentanții societăților comerciale trebuie să fie perfecționat și flexibilizat, în special prin formele parteneriatului public-privat,

asocieri, închirieri, vânzări, concesiune cât și sprijinirea acestora în dezvoltarea mediului de afaceri local.

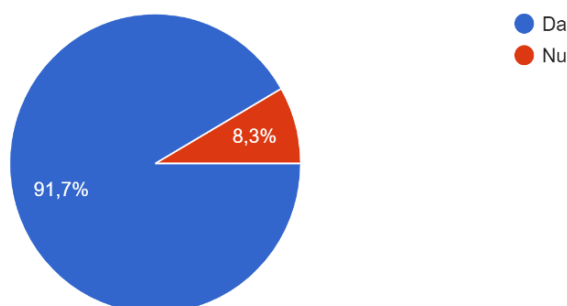
4.2.4.3 Rezultatele cercetării sociologice a grupului „societate civilă”

În esență, societatea civilă constă atât din totalitatea organizațiilor și instituțiilor non-guvernamentale care exprimă interesele și voința cetățenilor, cât și din indivizii și organizațiile din societate independente de guvern. Datorită faptului că, în comuna Cetățeni, nu sunt constituite organizații neguvernamentale, am format grupul „societate civilă” din persoane care își desfășoară activitatea în educație, asistență medicală și socială. Putem considera aceste persoane ca apolitice, fiind reprezentative pentru societatea civilă.

Chiar dacă nu fac parte din organizații ale societății civile, majoritatea (91,7%) celor intervievați consideră utilă activitatea ONG-urilor

4. Dacă nu sunteți încadrat într-un ONG, credeți utilă activitatea ONG-urilor ?

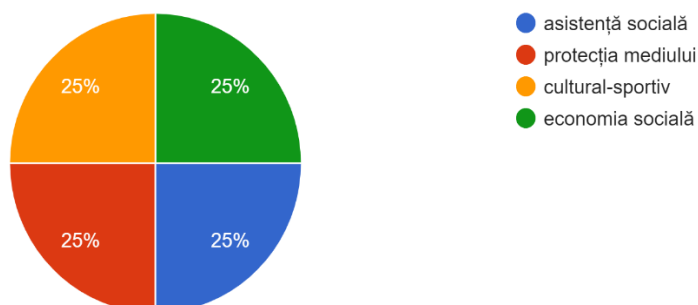
12 răspunsuri

și dacă ar forma o astfel de organizație ar alege în mod egal domeniile: asistența socială, protecția mediului, economia socială și cultural-sportiv.

5. Dacă ați înființa un ONG, care ar fi domeniul de activitate util pentru Cetățeni?

12 răspunsuri

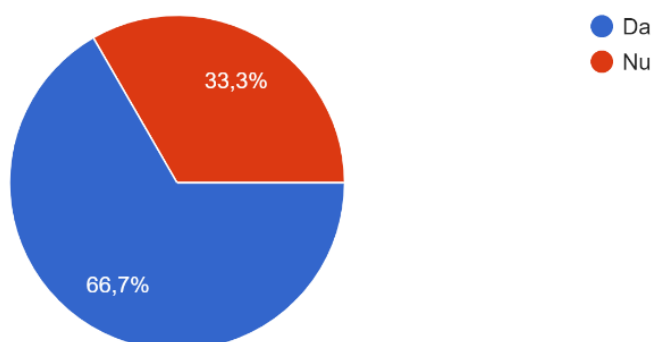

Organizațiile din care fac parte membrii grupului țintă au elaborat un plan de dezvoltare în procent de 66,7%, pe o perioadă de: 1an-58,3%%, 3 ani-25% peste 9 ani 8,3% și consideră că, elaborarea acestuia, este necesară. Aceste aspecte se pot vedea în graficele următoare:

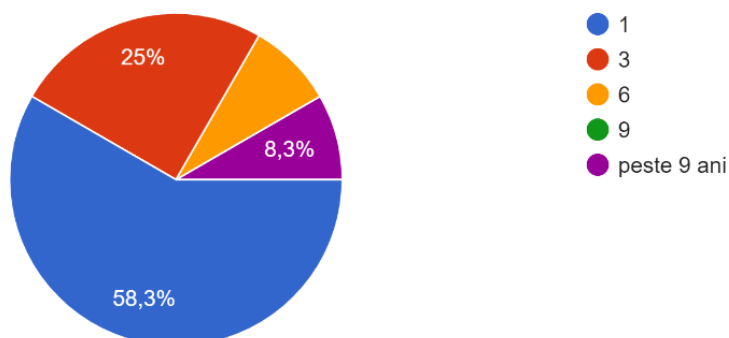
7. a) Organizația în care lucrați are elaborat un plan de dezvoltare ?

12 răspunsuri

8. Dacă nu există un asemenea plan pe ce termen considerați că ar trebui elaborat ?

12 răspunsuri

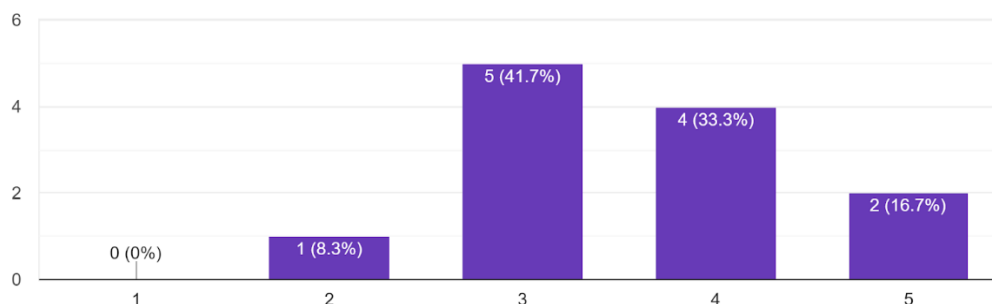

Referitor la condițiile de mediu, respondenții au o percepție în general pozitivă dar, procentul mic de la „foarte mulțumiți” 16,7 % și 41,7% de la „nehotărâți”, trebuie să reprezinte un factor de reflexie, în sensul întocmirii unui program de îmbunătățire a condițiilor de mediu din comună.

9. Cât de mulțumiți sunteți de condițiile de mediu din imediata dumneavoastră vecinătate?

12 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumiți, 2-nemulțumiți, 3-nu știu, 4-mulțumiți, 5-foarte mulțumiți

Faptul că ne simțim bine în locul în care locuim poate depinde de mulți factori. La întrebarea, Cât de importante sau neimportante sunt pentru dumneavoastră următoarele aspecte ale calității vieții managerii intervievați au avut următoarele opinii (am luat în calcul doar calificativele „foarte important” și „important”, cumulate):

- Oferta locurilor de muncă, 100%;
- Venitul/posibilități de câștig, 100%;
- Posibilități de a face cumpărături, 100%;
- Asigurarea de servicii de transport în comun, 91,66%;
- Locuri de joacă pentru copii, 91,66%;
- Școli și alte instituții de învățământ, 91,66%;
- Alimentare cu apă potabilă, 91,66%;
- Drumuri și poduri, 91,66%;
- Rețea de gaze, 100%;
- Canalizare, 100%;
- Asigurarea asistenței medicale, 100%;
- Cămin pentru bătrâni, 75%;
- Toalete publice, 91,66%;
- Zone liniștite, de agrement, fără poluare fonică, 91,66%;
- Instituții de cultură/manifestări culturale, 91,66%;
- Poluarea aerului/protecția mediului, 100%;
- Siguranța publică/protecția împotriva faptelor anti sociale, 100%;
- Piste pentru bicicliști, 91,66%;

- Amenajarea locurilor publice și a străzilor, 91,66%;
- Îngrijirea clădirilor și a imaginii comunei, 100%.

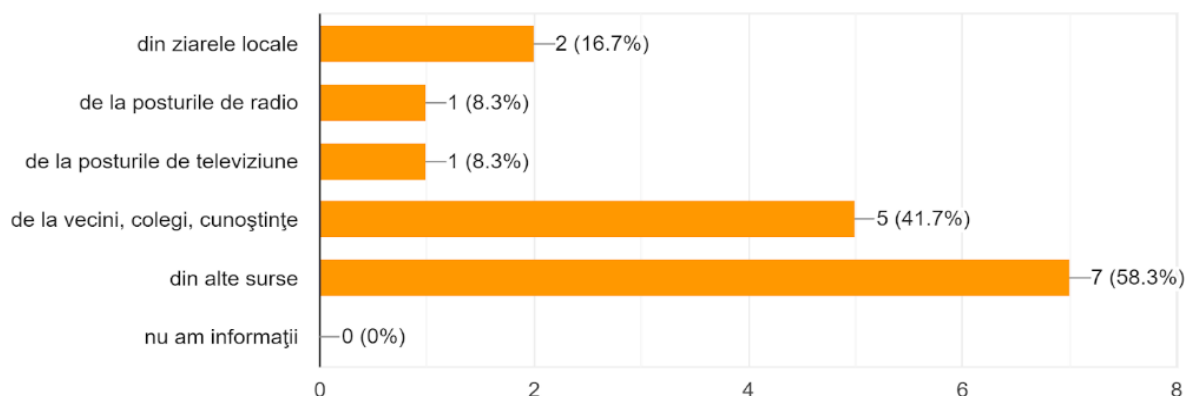
Pe lângă faptul că și-au exprimat părerea asupra importanței anumitor factori ce pot schimba în bine calitatea vieții în comuna Cetățeni, au făcut o serie de propuneri pertinente în acest sens; chiar dacă s-au regăsit în factorii enumerați. Aceste propuneri se referă la:

- Crearea de locuri de muncă;
- Înființarea after school;
- Organizarea de activități culturale
- Curățenia în comună;
- Schimbarea mentalității oamenilor prin informare și atragerea acestora în diferite activități

Membrii grupului societății civile sunt interesați de a fi informați cu privire la proiectele administrației publice locale, folosind diferite surse de informare, precum:

12. De unde aveți informații despre activitatea Primăriei?

12 responses

Din rezultatele cercetării științifice se desprinde concluzia că, reprezentanții societății civile, manifestă un mare interes pentru proiectele promovate de administrația publică locală a comunei și astfel prin opiniile înregistrate acestea sunt legitime și din punct de vedere al interesului grupului țintă respectiv. Totodată putem prezenta părerile

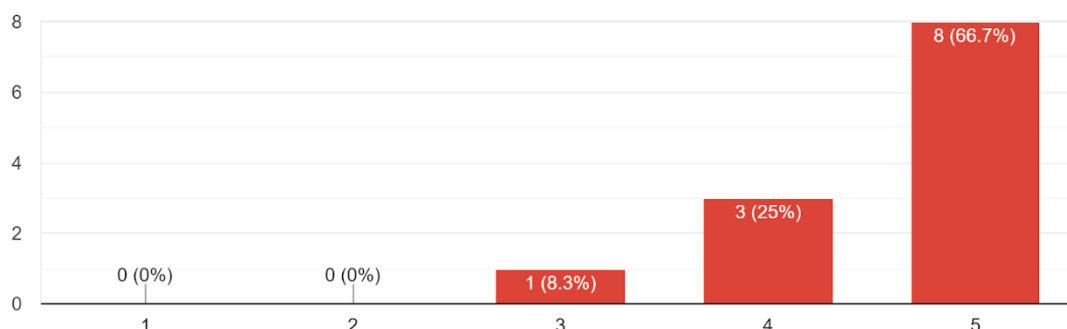

acestora față de administrația publică locală, serviciile publice oferite, proiectele propuse, în aceeași notă pozitivă ca cele exprimate de celelalte grupuri, și anume:

- Foarte mulțumiți (66,7%) și mulțumiți (33,3%) de activitatea Primarului;

13.a. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a primarului?

12 responses

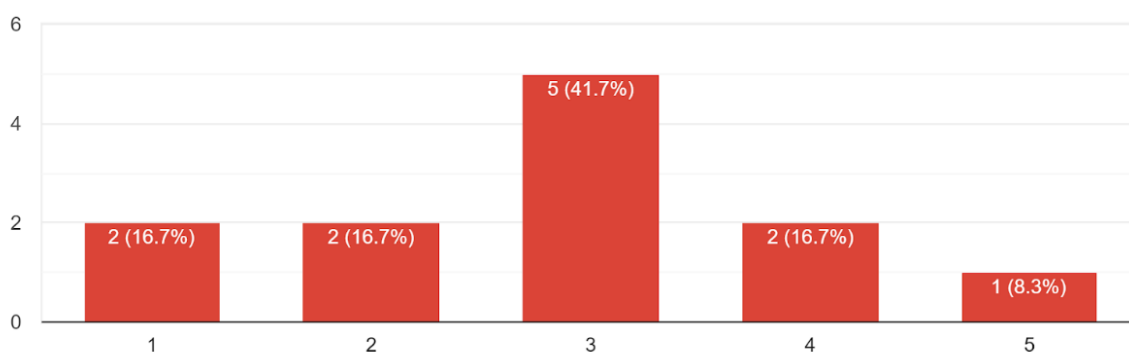

Legenda: 1-foarte nemulțumiți, 2-nemulțumiți, 3-nu știu, 4-mulțumiți, 5-foarte mulțumiți

- Mulțumiți (16,7%), foarte mulțumiți (8,3%), nehotărâți (41,7%) de activitatea Consiliului Local, situație ce trage un semnal de alarmă față de percepția unui segment din populație asupra autorității deliberative;

13.b. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea de până acum a Consiliului Local Căineni?

12 responses

Legenda: 1-foarte nemulțumiți, 2-nemulțumiți, 3-nu știu, 4-mulțumiți, 5-foarte mulțumiți

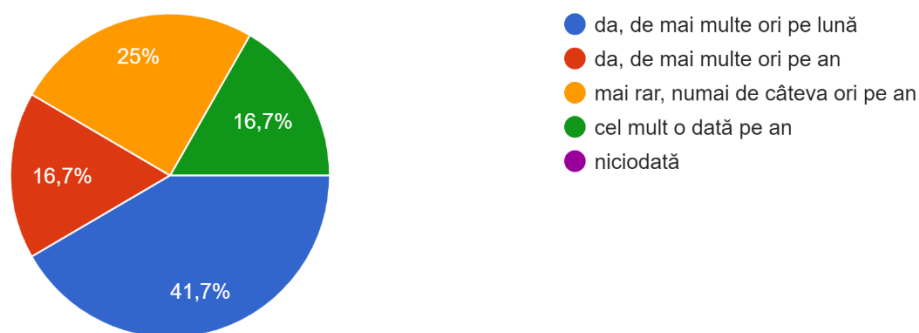
Scopul fundamental al administrației publice este acela de a asigura realizarea interesului general, public, transpus în lege. Singura menire a funcționarului public este să asigure calitatea a serviciilor prestate.

Frecvența și gradul de mulțumire se regăsesc în graficele de mai jos, unde putem observa faptul că ,cetățenii, au apelat la serviciile publice :

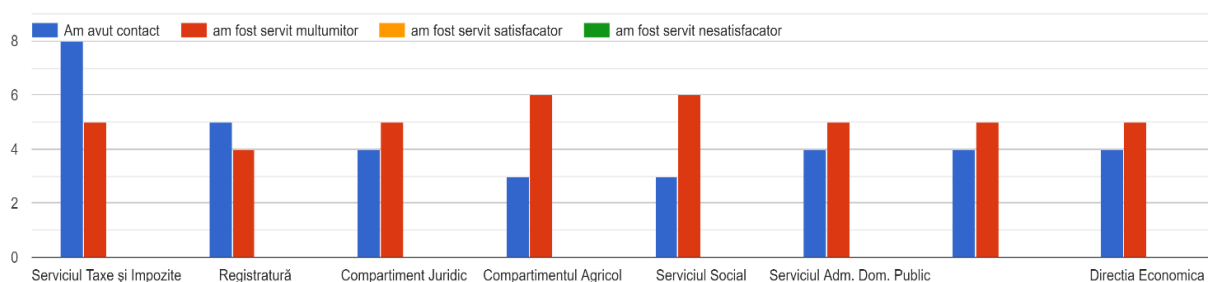
- de mai multe ori pe lună, 41,7%;
- de mai multe ori pe an, 16,7%;
- mai rar, de câteva ori pe an, 25%;
- cel mult o dată pe an, 16,7%.

și au fost în general mulțumiți de serviciile prestate de către primărie.

14.a. Ați avut în acest an contact (direct, telefonic sau scriptic) cu vreun serviciu al Primăriei?
12 răspunsuri

14.b.Cu ce serviciu / birou ați avut contact? Dacă ați avut contact cum ați fost serviți de colaboratorii serviciului respectiv?

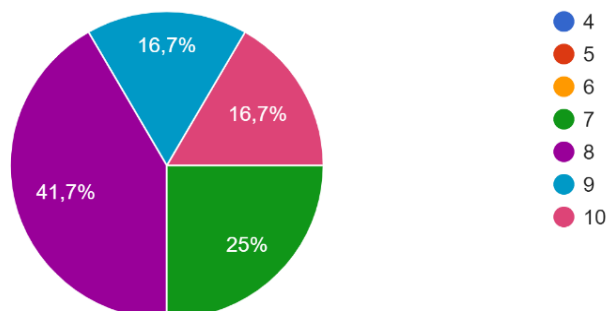

Pe lângă serviciile publice prestate către cetățeni, primăria trebuie să informeze populația asupra acțiunilor pe care le organizează, hotărârile consiliului local. Ținând cont de calitatea serviciilor și activităților oferite, primăria a fost notată astfel: nota 10-16,7%, nota 9-16,7%, nota 8-41,7%, nota 7-25%.

15. Dacă ar trebui să dați o notă Primăriei, care ar fi aceasta (de la 10 foarte bine, la 4 nesatisfăcător)? Nota

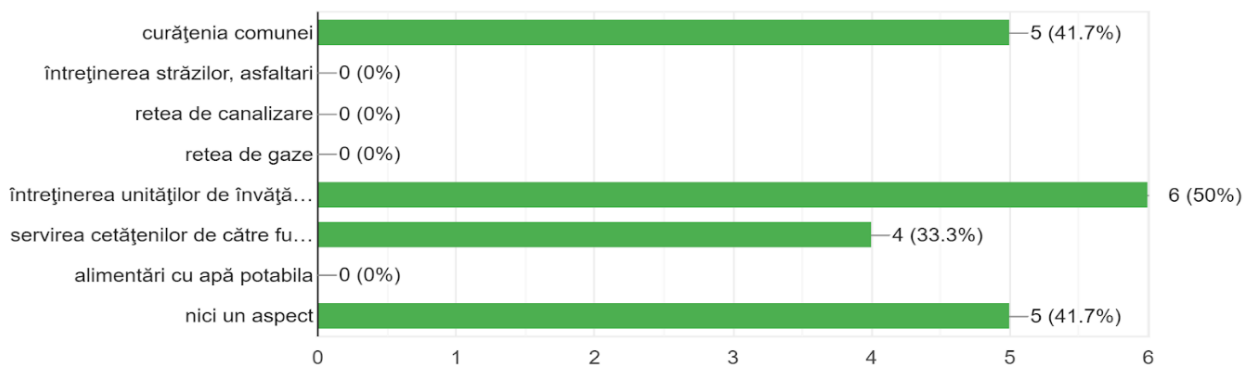
12 răspunsuri

Aprecierea în general pozitivă oferită de notarea asupra activității primăriei nu se regăsește și în opiniile exprimate la întrebarea „Care aspecte au cunoscut o îmbunătățire vizibilă după alegerile locale din anul 2016?”

17. Care aspecte au cunoscut o îmbunătățire vizibilă după alegerile locale din anul 2016?

12 responses

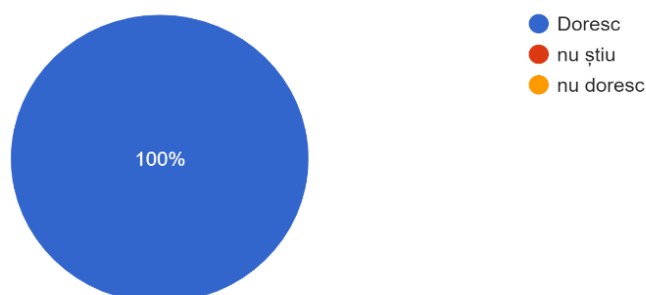

Analizând graficul de mai sus observăm lipsa acțiunilor în infrastructura edilitată: rețele de apă, canalizare, gaze și în infrastructura rutieră. Coroborând această situație cu dorința cetățenilor de a fi informați despre proiectele administrației locale din Cetățeni, noua conducere a administrației locale a întocmit un set de proiecte pentru

19.a. În ce măsură ați dori să fiți informați despre proiectele administrației din Cetățeni?

12 răspunsuri

a elimina deficiențele semnalate și pe care le-a supus dezbaterii publice prin cercetarea sociologică. Acest set conține următoarele proiecte:

- ❖ Extindere, reabilitare și modernizare sistem public de alimentare cu apă în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Înființarea distribuției gaze naturale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Sistem centralizat de canalizare și tratare ape ;
- ❖ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere afectate de inundații, comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amenajarea trotuarelor și rigolelor pe DN și pe drumurile interioare;
- ❖ Dotare spațiu multifuncțional social în comuna Cetățeni, județul Argeș (cabinet stomatologic- dotare) ;
- ❖ Înființare și amenajare spațiu public de recreere în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Construire grădiniță cu program normal Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Incluziune socială pentru cetățeni;
- ❖ Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale;
- ❖ Sala de educație fizică școlară;
- ❖ Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea cămin cultural în comuna Cetățeni, sat Cetățeni, str. Negru Vodă, nr. 135, județul Argeș;
- ❖ Modernizare drumuri comunale și locale în comuna Cetățeni, județul Argeș;
- ❖ Amplasarea de panouri de prezentare a obiectivelor de interes;
- ❖ Extinderea rețelei cu camere video pentru creșterea siguranței cetățenilor;

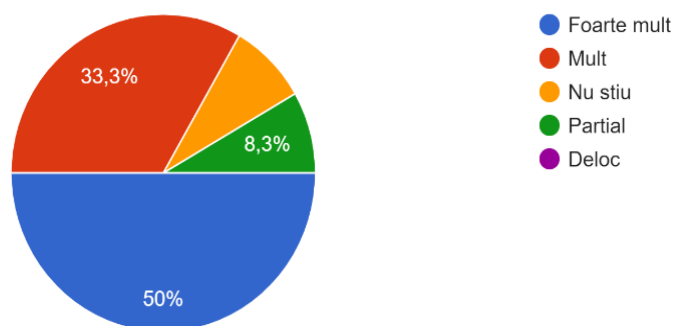

- ❖ Modernizarea sistemului de iluminat public pentru reducerea consumului de energieelectrică și a emisiilor de CO₂ prin montare aparate de iluminat stradal cu LED și instalarea sistemelor de dimare în comuna Cetățeni;
- ❖ Utilizarea panourilor fotovoltaice pentru semnalizarea semnelor de circulație și a rețelei de iluminat public nemodernizat;
- ❖ Identificarea și realizarea celei de-a doua sursă de apă potabilă în comuna Cetățeni;
- ❖ Realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei Cetățeni;
- ❖ Utilizarea panourilor solare pentru producerea apei calde la instituțiile publice.

Proiectele prezentate sunt apreciate în procent de 83,3%.

20. Cum apreciați proiectele propuse de administrația locală

12 răspunsuri

Luând în considerare răspunsurile la întrebările,, Cât de importante considerați dumneavoastră următoarele aspecte referitoare la Primăria Cetățeni?” și ,, După părerea dumneavoastră, care sunt cele mai importante aspecte care ar trebui schimbate în activitatea Primăriei Cetățeni?”, putem alcătui un set de măsuri pe care administrația locală din comuna Cetățeni ar trebui să le pună în practică pentru îmbunătățirea activității Primăriei. Aceste măsuri vizează:

- Buna informare a cetățenilor de către personal ,
- Prelucrarea mai rapidă a cererilor și petițiilor,
- Acordarea de consultanță cetățenilor,
- Formulare pe înțelesul tuturor,
- Zone de așteptare plăcute,

- Un birou unic pentru informații,
- Posibilitatea de a obține telefonic audiențe,
- Ajutarea cetățenilor în completarea formularelor.

Din exprimarea opiniilor la unele întrebări ne-am dat seama de unele situații presante la nivelul comunității: alimentarea cu apă potabilă, inexistența rețelei de canalizare și gaze, starea drumurilor interioare. Din aceste considerente cei intervievați consideră anumite proiecte să fie executate cu prioritate maximă, astfel:

- ✚ Asfaltare străzi, 100%;
- ✚ Extindere și modernizare iluminat public 83,33%;
- ✚ Parcări 91,66%;
- ✚ Extindere și modernizare spații verzi 100%;
- ✚ Amenajare spații agrement 83,33%;
- ✚ Dezvoltare alimentare cu apă potabilă 100%;
- ✚ Dezvoltare rețea canalizare 100%;
- ✚ Dezvoltare rețea gaze 100%;
- ✚ Îmbunătățirea curățeniei în comună 78,57%;
- ✚ Îmbunătățire transport în comun, 91,66%;
- ✚ Îmbunătățirea condițiilor în școli, grădinițe și centre culturale, 92,85%;
- ✚ Promovarea imaginii comunei și atragerea de investitori 100%;
- ✚ Utilizarea energiilor neconvenționale, 92,85%;
- ✚ Activități culturale 92,85%.

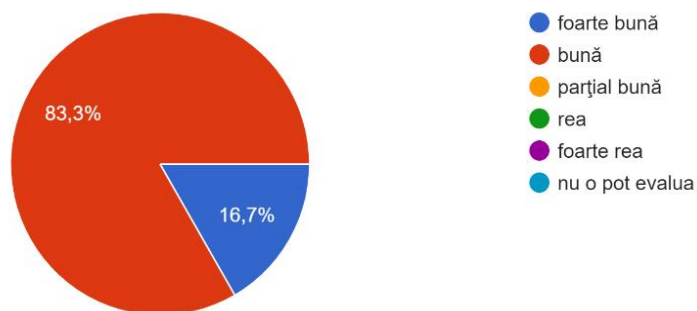
Orice cercetare sociologică trebuie să conțină și câteva date despre persoanele intervievate. Aceste date se referă la:

- ❖ Sexul persoanelor: unde sexul feminin predomină, 75%;
- ❖ Starea civilă: căsătoriți și locuiesc împreună 83,3%, necăsătoriți și divorțați 8,3%;
- ❖ Numărul de copii: 1 copil-25%, 2 copii-50%, 3 sau mai mulți copii-8,3%, fără copii-17,7%;
- ❖ Situația economică a familiei :
 - În prezent, foarte bună 16,7%, bună 83,3%;

27. Cum ați evalua situația economică a familiei dumneavoastră?

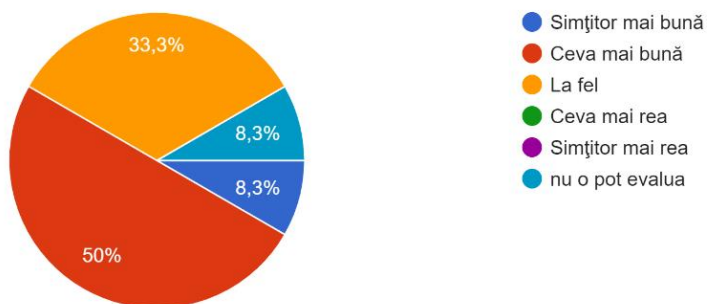
12 răspunsuri

- Preconizată în viitor, ceva mai bună 50%, la fel 33,3%, simțitor mai bună 8,3%, indecis 8,3%;

28. Cum apreciați că va fi situația economică a familiei dumneavoastră în viitor?

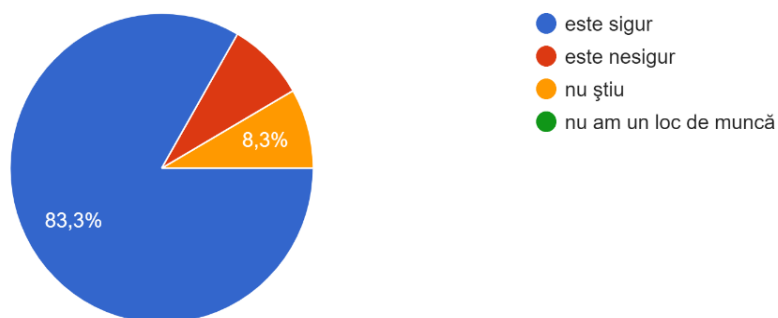
12 răspunsuri

❖ Siguranța locului de muncă: sigur 83,3%, nesigur și indecisi 8,3%;

31. Vi se pare că locul dumneavoastră de muncă este sigur sau nesigur?

12 răspunsuri

- ❖ Toate persoanele locuiesc în Cetățeni, au locuințe proprietate personală și 83,3% ar dori ca în viitor să locuiască tot în comuna Cetățeni.

O organizație neguvernamentală,, este formată printr-o asociere voluntară a unor cetățeni, care își propun un scop comun cu caracter non-profit. De regulă, scopul unui ONG este în interesul dezvoltării societății. Un ONG este independent față de autoritățile guvernamentale, fiind uneori o legătură între comunitate, Guvern sau administrația locală. Unul dintre rolurile critice ale sectorului ONG este să sprijine grupurile mai puțin avantajate pentru a se integra în societate”³⁰.

Având în vedere cele prezentate anterior și faptul că, la nivelul comunei Cetățeni, nu există nici o organizație neguvernamentală, administrația locală va trebui să sprijine înființarea unor astfel de organizații. Acestea pot fi de un real folos comunității atât prin rezolvarea unor situații cât și în atragerea de fonduri pentru activități specifice: asistență socială, protecția mediului, activități culturale și sportive.

O concluzie generală asupra examinării prin metoda sondajului sociologic a stării economico-sociale a comunei Cetățeni, ar fi aceea că, punctele de vedere ale grupurilor țintă, în general sunt comune, având în linii mari aceleași păreri față de proiectele și realizările administrației locale, aceleași mulțumiri și neîmpliniri în raport cu activitatea administrației publice locale, au exprimat propuneri pertinente pentru îmbunătățirea calității vieții în comună și sprijinirea autorităților locale.

³⁰ <https://spark.adobe.com/page/hh3zfTf51y79s/>

CAPITOLUL V

ELABORAREA STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂȚENI

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală reprezintă unul din pașii cei mai importanți care susțin procesele de dezvoltare locală. În esență, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității.

Strategia este documentul care ne îndreaptă spre o dezvoltare durabilă și care ne ajută să folosim capacitatea comunității noastre, perseverența, profesionalismul, abilitățile, reconcilierea indiferent de convingerile politice sau confesionale, indiferent de vârstă, educație sau poziție socială, odată cu punerea în practică a strategiei ne asigurăm și succesul în realizarea obiectivului „un viitor mai bun”.

Pe baza strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale. De aceea este important să se acorde o atenție deosebită elaborării acestui document și să se asigure o participare cât mai largă a cetățenilor în elaborarea și mai ales în aplicarea lui.

Pentru fundamentarea strategiei am folosit următoarele instrumente și proceduri metodologice de lucru:

- Evaluarea capitalului socio-economic al comunei;
- Analiza SWOT a domeniilor analizate;
- Cercetarea sociologică a grupurilor interesate: cetățeni, manageri ca reprezentanți ai mediului de afaceri, societatea civilă prin reprezentanții mediului medical, educațional și asistență socială.

La acestea vom identifica măsurile, ce urmează a susține proiectele viitoare, pe baza opiniilor și propunerilor grupurilor interviewate.

Având în vedere că, în capitolele anterioare, au fost abordate: evaluarea capitalului socio-economic al comunei, analiza SWOT a domeniilor analizate, cercetarea sociologică

a grupurilor interesate: cetățeni, manageri ca reprezentanți ai mediului de afaceri, societatea civilă prin reprezentanții mediului medical, educațional și asistență socială, vom identifica **măsurile**, ce urmează a susține proiectele viitoare, pe baza opiniilor și propunerilor grupurilor intervievate.

5.1 MĂSURI REZULTATE DIN ANALIZA SWOT A DOMENIILOR ANALIZATE

Analiza SWOT este o tehnică de planificare strategică. Pe de o parte, evaluează factorii interni și externi, potențialul actual și viitor. Pe de altă parte, identifică punctele forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările (acronimul SWOT înseamnă puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări). Analiza SWOT este esențială în formularea și selecția strategiei. Este un instrument puternic, dar implică un mare grad de subiectivitate. Cel mai bine este ca analiza SWOT să fie utilizată ca un ghid, nu ca rețetă.

Evaluând domeniile menționate am identificat o serie de probleme, iar pentru rezolvarea acestora se propun următoarele măsuri:

PROBLEMELE IDENTIFICATE	MĂSURILE PROPUSE
Așezarea satelor, răsfirate a condus la inexistența unui centru socio-cultural menit să atragă cetățenii în zile de sărbătoare.	Se impune proiectarea și realizarea unui centru socio-cultural pentru organizarea unor manifestări culturale, sociale și chiar sportive.
La nivelul resursei hidrotehnice s-au făcut puține investiții.	Promovarea potențialului hidroenergetic al apelor interioare ale comunei în vederea atragerii de investitori interesați în domeniu.
• Promovarea slabă a resurselor naturale în scopul dezvoltării activității turistice; • Insuficiența promovare turistică a zonei; • Slabă informare, motivația insuficientă și lipsa de încredere a populației cu privire la valorificarea potențialului turistic al comunei.	Realizarea unui studiu privind potențialul turistic al zonei și posibilitățile de dezvoltare turistică a comunei Cetățeni prin identificarea și promovarea unor produse turistice locale cu posibilitățile de valorificare a acestora.

• Fonduri insuficiente alocate pentru protecția mediului; • Absența informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători; • Lipsa sistemului de colectare selectivă a deșeurilor; • Educația ecologică a populației slab dezvoltată.	• Se vor alocă fonduri pentru protecția mediului și crearea infrastructurii necesare pentru colectarea selectivă a deșeurilor; • Se vor organiza, cu factorii de specialitate, sesiuni de informare și educare a cetățenilor și agenților economici, cu privire la normele europene de mediu.
Slabă educație sanitară a comunității.	Se vor organiza întâlniri cu elevii, părinții și ceilalți cetățeni pentru a transmite importanța măsurilor de igienă și modul de aplicare a acestora.
Lipsa unor spații favorabile pentru agrement și sport.	Se vor alocă fonduri din surse proprii sau atrase pentru proiectarea și construirea unor spații de agrement și sport.
Spațiu insuficient pentru preșcolari.	Se va construi o grădiniță în satul unde este nevoie.
• Lipsa promovării voluntariatului referitor la protecția mediului înconjurător; • Inexistența organizațiilor ONG care pot să preia o parte din activitățile administrației locale din domeniul social, sportiv și mediu.	Administrația locală va sprijini înființarea organizațiilor neguvernamentale care se vor dovedi parteneri de nădejde în derularea, în comun, a unor activități sociale și de protecția mediului. Totodată aceste organizații vor promova utilitatea voluntariatului.
Nu există un cabinet și farmacie veterinară.	Administrația locală va face demersurile necesare înființării unui cabinet și farmacie veterinară.
Funcționarea unităților școlare trebuie îmbunătățită.	Se vor lua măsuri pentru dotarea și modernizarea unităților școlare.
• Organizarea de evenimente culturale-artistice este foarte slabă. • Lipsa de interes a cetățenilor față de cultură;	Se vor organiza evenimente culturale, artistice și sportive pentru socializarea cetățenilor și promovarea imaginii comunei.

Slabă receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate.	Se vor organiza campanii de promovare a programelor naționale de sănătate.
• Zone mari în intravilan fără canalizare, practic nu există; • Rețeaua de alimentare cu apă potabilă asigură doar 44,84% din totalul gospodăriilor • Rețeaua de drumuri interioare este insuficient reabilitată, 37,9% fiind neamenajată; • Nu există rețea de gaze	Se vor lua măsuri urgente pentru realizarea și extinderea infrastructurii edilitare de apă, canalizare și gaze. Se vor face demersurile necesare pentru modernizarea întregii rețele de drumuri interioare
Diferențe de dezvoltare între localitățile aparținătoare comunei.	Investițiile majore pentru infrastructura edilitară și rutieră să fie echilibrate în toate satele comunei.
• Nu există un supermarket, cetățenii dorind să poată face cumpărături diverse; • Nu există bancomat în comună. Cetățenii sunt nevoiți să meargă 25 de km până la Câmpulung ca să poată obține numerar.	Funcționarea unui supermarket și existența unui bancomat sunt absolut necesare pentru decența asigurării cumpărăturilor într-o comună.
Se simte nevoia funcționării unui centru de informare, consultanță în afaceri și promovare turistică;	Pentru, promovarea comunei și sprijinul, prin consultanță, acordat agenților economici.
Punerea în valoare a monumentelor istorice	Se vor aloca fondurile necesare reabilitării monumentelor istorice și promovarea acestora ca resursă turistică și culturală.
Extinderea și modernizarea iluminatului public.	Iluminatul public împreună cu montarea camerelor de luat vederi vor asigura o creștere a siguranței cetățenilor.

5.2 MĂSURI REZULTATE DIN CERCETAREA SOCIOLOGICĂ

Rolul cercetării sociologice, îl reprezintă identificarea și analiza principalelor probleme cu care se confruntă populația în fiecare zonă distinctă, cu accent pe problemele legate de infrastructură și locuire, educație și statutul ocupațional al adulților, veniturile și cheltuielile gospodăriilor, educația copiilor, accesul la servicii (publice, sociale, medicale, medico-sociale etc.), rețelele și relațiile sociale la nivelul comunității, relațiile externe a comunității. Totodată este și acela, ca beneficiari ai Strategiei de Dezvoltare Locală, cetățenii să-și exprime opinia față de problemele prezentate și propunerile pentru îmbunătățirea calității vieții, mediului de afaceri, activității administrației locale în comuna Cetățeni.

Măsurile care se vor elabora au la bază opiniile și propunerile exprimate de cele trei grupuri, astfel:

➤ **Opinia referitoare la importanța factorilor ce pot influența calitatea vieții**

În coloane sunt trecute valorile apreciative cumulate (foarte important+important)

Nr. crt.	Factorul evidențiat	Cetățeni %	Manageri %	Societatea civilă, %	Media %
1	Oferta locurilor de muncă	96,29	100.00	100.00	98,76
2	Venitul/posibilitățile de câștig	97,53	100.00	100.00	99,17
3	Posibilitățile de a face cumpărături	95,06	85,71	100.00	93,59
4	Asigurarea de servicii de transport în comun	93,82	71,42	91,66	85,60
5	Locuri de joacă pentru copii	97,5	85,71	91,66	91,62
6	Școli și alte instituții de învățământ	96,29	78,57	91,66	88,84
7	Alimentare cu apă potabilă	95,06	100.00	91,66	95,57
8	Drumuri și poduri	98,76	100.00	91,66	96,80
9	Rețea de gaze	86,41	100.00	100.00	95,47

10	Canalizare	95,06	100.00	100.00	98,35
11	Asigurarea asistenței medicale	93,82	100.00	100.00	97,94
12	Cămin pentru seniori	76,54	71,42	75.00	74,32
13	Toalete publice	83,95	85,71	91,66	87,10
14	Zone liniștite, fără poluare fonică	95,06	78,57	91,66	84,43
15	Instituții de cultură/manifestări culturale	90,12	78,57	91,66	86,79
16	Poluarea aerului	91,35	92,85	100.00	94,73
17	Siguranța publică/protecția împotriva criminalității	86,41	100.00	100.00	95,47
18	Piste pentru bicicliști	79,0	64,28	91,66	78,31
19	Amenajarea locurilor publice și a străzilor	93,82	100.00	91,66	95,16
20	Îngrijirea clădirilor și a imaginii comunei	95,06	100.00	100.00	98,35

➤ **Ierarhizarea importanței factorilor ce pot influența calitatea vieții**

Nr. crt.	Factorul evidențiat	Media %	Nr. crt.	Factorul evidențiat	Media %
1	Venitul/posibilitățile de câștig	99,17	11	Poluarea aerului	94,73
2	Oferta locurilor de muncă	98,76	12	Posibilitățile de a face cumpărături	93,59
3	Canalizare	98,35	13	Locuri de joacă pentru copii	91,62
4	Îngrijirea clădirilor și a imaginii comunei	98,35	14	Școli și alte instituții de învățământ	88,84

5	Asigurarea asistenței medicale	97,94	15	Toalete publice	87,10
6	Drumuri și poduri	96,80	16	Instituții de cultură/manifestări culturale	86,79
7	Alimentare cu apă potabilă	95,57	17	Asigurarea de servicii de transport în comun	85,60
8	Rețea de gaze	95,47	18	Zone liniștite, fără poluare fonică	84,43
9	Siguranța publică/protecția împotriva criminalității	95,47	19	Piste pentru bicicliști	78,31
10	Amenajarea locurilor publice și a străzilor	95,16	20	Cămin pentru seniori	74,32

Din cele prezentate rezultă ordinea priorității cu care vor începe lucrările de investiții pentru rezolvarea unor probleme stringente la nivelul comunei Cetățeni, și anume: programe de sprijinire a mediului de afaceri sau atragerea investitorilor pentru mărirea locurilor de muncă și implicit creșterea veniturilor populației, realizarea/extinderea infrastructurii edilitare și rutiere, asigurarea asistenței medicale la standardele actuale, siguranța publică etc.

➤ **Propuneri pentru îmbunătățirea calității vieții în comuna Cetățeni**

Nr. crt.	Cetățeni	Manageri	Societatea civilă
1	Dezvoltarea rețelelor de apă și canalizare	Rețelele de apă, canalizare și gaze	Crearea de locuri de muncă;
2	Realizarea rețelei de gaze	Promovarea turismului și asigurarea investițiilor în acest domeniu	Înființarea after school.

3	Modernizarea drumurilor interioare, inclusiv trotuare și rigole	Atragerea de investitori pentru crearea de noi locuri de muncă	Organizarea de activități culturale
4	Sprijinirea mediului de afaceri în vederea creării de locuri de muncă, în mod special pentru tineri	O mai bună comunicare cu cetățenii din partea autorităților locale	Curățenia în comună
5	Atragerea de investitori	Promovarea imaginii comunei	Schimbarea mentalității oamenilor prin informare și atragerea acestora în diferite activități
6	Organizarea de manifestări culturale	Îmbunătățirea calității serviciilor	
7	Îmbunătățirea curățeniei în comună	Mai aproape de cetățeni pentru a schimba mentalitatea conservatoare a acestora	
8	Implicarea cetățenilor în acțiunile administrației locale	Modernizarea drumurilor interioare și amenajarea trotuarelor	
9	Îmbunătățirea serviciilor asigurate de administrația locală		
10	Modernizarea iluminatului public		

➤ **Propuneri pentru îmbunătățirea activității administrației locale**

Nr. crt.	Cetățeni	Manageri	Societatea civilă
1	O bună informare a cetățenilor	Comunicarea cu cetățenii	Bună informare a cetățenilor de către personal
2	Îmbunătățirea serviciilor oferite	Bună colaborare cu publicul	Prelucrarea mai rapidă a cererilor și petițiilor
3	O mai bună implicare a funcționarilor în rezolvarea problemelor cetățenilor	O mai bună colaborare cu mediul de afaceri	Acordarea de consultanță cetățenilor
4	Modul de adresare al funcționarilor să fie civilizat	Bună informare a cetățenilor	Formulare pe înțelesul tuturor,
5	Acordarea de consultanță cetățenilor	Asistații sociali să-și efectueze orele prevăzute	Zone de așteptare plăcute
6	Zone de așteptare plăcute	Mentalitatea oamenilor	Un birou unic pentru informații
7	Birou unic pentru lucru cu publicul	Perfecționarea personalului	Posibilitatea de a obține telefonic audiențe
8	Digitalizarea procedurilor și comunicarea online	Introducerea plății taxelor și impozitelor online	Ajutarea cetățenilor în completarea formularelor
9	Perfecționarea personalului	Implicarea cetățenilor în acțiunile administrației locale	
10		Birou unic pentru informații	

➤ **Propuneri pentru îmbunătățirea mediului de afaceri**

- ✓ Dezvoltarea rețelelor tehnico edilitare: apă, canalizare, gaze;
- ✓ Modernizarea drumurilor interioare și amenajarea trotuarelor;
- ✓ Accesul rapid la informații și simplificarea actelor pentru depunerea documentelor;
- ✓ Digitalizarea procedurilor;
- ✓ Sprijinirea mediului antreprenorial;
- ✓ Măsuri pentru menținerea tinerilor în comună;
- ✓ Înființarea unui supermarket;
- ✓ Scăderea impozitelor și taxelor;
- ✓ Consultanță în vederea obținerii de fonduri europene.

➤ **Opinia grupurilor intervievate referitoare la condițiile de mediu**

Părerile față de condițiile de mediu au fost exprimate cu ocazia interviuării grupurilor selectate, opinia lor se prezintă astfel:

Grupul	Foarte mulțumiți, %	Mulțumiți %	Nehotărâți %	Nemulțumiți %	Foarte nemulțumiți %
Cetățeni	13,6	48,1	34,6	2,5	1,2
Manageri	28,6	35,7	7,1	7,1	21,4
Societate civilă	16,7	33,3	41,7	8,3	0
Media	19,6	39,3	27,8	5,9	7,5

Chiar dacă, din cele prezentate, rezultă o mulțumire a celor intervievați față de condițiile de mediu din comuna lor, trebuie să luăm în seamă procentele destul de ridicate la categoriile „nehotărâți” și „foarte nemulțumiți”. Aceste păreri vor sta la baza urgentării întocmirii unui program de îmbunătățire a condițiilor de mediu din comună.

➤ **Aprecieria privind proiectele propuse de administrația locală**

În urma dezbaterii publice realizată prin cercetarea sociologică, observăm că, proiectele supuse atenției cetățenilor au fost apreciate conform rezultatelor:

Grupul	Foarte mult %	Mult %	Nu știu %	Parțial %	Deloc %
Cetățeni	16	63	13,6	7,4	0
Manageri	28,6	42,9	21,4	7,1	0
Societatea civilă	50	33,3	8,3	8,4	0
Media	31,53	46,4	14,3	7,6	0

Aprecierea pozitivă, în procent de 77,94%, din partea cetățenilor îi conferă administrației publice din comuna Cetățeni legitimitatea de a le realiza. Totodată setul de proiecte se va completa pe baza măsurilor rezultate din analiza SWOT și din cercetarea sociologică.

➤ Măsuri rezultate din cercetarea sociologică

Măsurile pe care le vom formula, au la bază opiniile și propunerile persoanelor intervievate, ca urmare a răspunsurilor acestora la întrebările din chestionarele aplicate. Măsurile rezultate din analiza SWOT au un grad de subiectivism deoarece depinde, de analiza, de experiența și abilitatea inițiatorului de a observa corect problematica domeniului analizat.

În cazul măsurilor ce vor rezulta din cercetarea sociologică, acestea au grad mare de obiectivitate deoarece sunt analizate propunerile și opiniile beneficiarilor strategiei, și anume **cetățenii**. Împreună cu măsurile rezultate din analiza SWOT vor sta la baza definitivării portofoliului de proiecte cu scopul de a îndeplini obiectivul **propus ridicarea nivelului calității vieții**, și anume:

PROBLEMELE ȘI PROPUNERILE PERSOANELOR INTERVIEVATE	MĂSURILE PROPUSE
Oferta locurilor de muncă și implicit creșterea venitului/posibilităților de câștig	Sprijinirea mediului de afaceri local și atragerea investitorilor pentru crearea de noi locuri de muncă
Infrastructura serviciilor și cea tehnico edilitară este slab dezvoltată. Nu există	Demararea procedurilor necesare pentru: • Realizarea rețelelor de: canalizare și gaze,

În comună canalizare, stație de tratare și epurare, rețea de gaze. Se impune realizarea acestora fiind factori importanți în îmbunătățirea calității vieții.	- Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă. Rețeaua de alimentare cu apă potabilă asigură doar 44,84% din totalul gospodăriilor, - Este necesară identificarea celei de-a doua sursă de alimentare cu apă.
În urma inundațiilor din anii precedenți o parte din drumurile interioare au fost avariate.	Se impune luarea măsurilor pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere afectate de inundații.
Rețeaua de drumuri interioare este insuficient reabilitată, 37,9% fiind neamenajată.	Modernizarea drumurilor (asfaltare sau împietruire) reprezintă, alături de infrastructura edilitară, un factor de creștere a calității vieții în comună, drept pentru care realizarea acesteia este imperios necesară. Totodată se impune amenajarea trotuarelor și rigolelor pe DN și pe drumurile interioare.
Spațiu insuficient pentru preșcolari.	Administrația locală va identifica un spațiu ce poate fi amenajat în acest scop sau va începe procedura de construire a unei grădinițe.
Nu există un spațiu de recreere, de socializare pentru cetățenii comunei.	Înființarea și amenajarea unui spațiu public de recreere.
Se simte nevoia funcționării unui cabinet stomatologic.	Dotare spațiu multifuncțional social în comună Cetățeni (cabinet stomatologic - dotare)
Sportul este o activitate necesară tuturor, mai ales elevilor. Acesta trebuie organizată în spații adecvate.	Construirea unei săli de educație fizică școlară.
Lipsa unor spații favorabile pentru agrement și sport	Realizarea infrastructurii necesare acestor activități.
Nu există un cabinet și farmacie veterinară.	Amenajarea unui cabinet și o farmacie veterinară.
Activitățile culturale sunt benefice unei comunități și sunt așteptate de către	Se impune reabilitarea și extinderea celui existent sau construirea unui alt cămin.

cetățeni. Trebuie doar asigurate condițiile de desfășurare.	
Iluminatul public reprezintă unul din elementele care asigură siguranța cetățenilor pe timp de noapte. El trebuie modernizat și extins.	Modernizarea și extinderea iluminatului public cu consumatori performanți sau utilizarea energiilor neconvenționale - panouri fotovoltaice.
Datorită situației socio-economice actuale, faptele antisociale s-au înmulțit drept pentru care se cere luarea unor măsuri.	O primă măsură este amplasarea camerelor video de supraveghere.
Îmbunătățirea curățeniei în comună.	Realizarea unui program integrat: resurse, infrastructură și măsuri de implementare.
Atragerea finanțărilor europene	Constituirea unui colectiv de lucru sau apelarea la un birou de consultanță pentru obținerea fondurilor europene necesare finanțării proiectelor.
Îmbunătățirea activității administrației publice.	Dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice ale administrației locale prin: ▪ Comunicare și transparență față de cetățeni, ▪ Digitalizarea procedurilor și comunicarea online, ▪ Modernizarea birourilor, ▪ Perfecționarea personalului, ▪ Plata impozitelor și depunerea cererilor online, ▪ Prelucrarea mai rapidă a cererilor și petițiilor, ▪ Un birou unic pentru informații, ▪ Ajutarea cetățenilor în completarea formularelor, ▪ Zone de așteptare plăcute.

Îmbunătățirea gestionării gunoiului menajer.	Contracte pentru colectarea gunoiului menajer pentru toți locuitorii, educația pentru colectarea selectivă a acestuia și infrastructura pentru realizare.
Insuficientă promovare turistică a zonei.	Realizarea unui studiu privind potențialul turistic al zonei și posibilitățile de dezvoltare turistică a comunei Cetățeni prin identificarea și promovarea unor produse turistice locale. Amplasarea de panouri de prezentare a obiectivelor de interes.

➤ Prioritatea executării proiectelor

În cercetarea sociologică, celor intervievați, li s-a cerut să-și spună punctul de vedere referitor la prioritatea executării proiectelor propuse cât și acelor care se vor adăuga (ca domeniu de referință). Prioritatea executării proiectelor, conform răspunsurilor date, este următoarea:

NR. CRT	PRIORITATEA	CETĂŢENI %	MANAGERI %	SOCIETATEA CIVILĂ %	MEDIA %
1	Asfaltare drumuri interioare	95,06	100	100	98,35
2	Dezvoltare rețea de canalizare	95,06	92,85	100	98,35
3	Dezvoltare rețea de gaze	95,06	92,85	100	98,35
4	Extindere rețea alimentare cu apă	95,06	92,85	100	98,35
5	Extindere și modernizare iluminat public	93,72	64,28	83,33	80,44

6	Promovarea imaginii comunei și atragerea de investitori	92,59	100	100	97,53
7	Îmbunătățirea condițiilor din școli, grădinițe și cămine culturale	92,59	92,85	92,85	92,76
8	Îmbunătățirea curățeniei în comună	90,12	78,57	78,57	82,42
9	Activități culturale	88,88	92,85	92,85	91,52
10	Utilizarea energiilor neconvenționale	85,18	92,85	92,85	90,29
11	Îmbunătățire transport în comun	85,18	35,71	91,66	70,85
12	Modernizarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice	82,71	92,85	92,85	89,47
13	Extindere și modernizare spații verzi	81,48	50	100	77,16
14	Parcări	81,48	50	91,66	74,38
15	Amenajare spații de agrement	76,54	50	83,33	69,95

➤ **Ierarhizarea priorității executării proiectelor**

NR.CRT	ACȚIUNEA	MEDIA %	NR.CRT.	ACȚIUNEA	MEDIA %
1	Asfaltare drumuri interioare	98,35	9	Dotarea iluminatului public cu panouri fotovoltaice	89,47
2	Dezvoltare rețea de canalizare	98,35	10	Îmbunătățirea curățeniei în comună	82,42
3	Dezvoltare rețea de gaze	98,35	11	Extindere și modernizare iluminat public	80,44

4	Extindere rețea alimentare cu apă	98,35	12	Extindere și modernizare spații verzi	77,16
5	Promovarea imaginii comunei și atragerea de investitori	97,53	13	Parcări	74,38
6	Îmbunătățirea condițiilor din școli, grădinițe și cămine culturale	92,76	14	Îmbunătățire transport în comun	70,85
7	Activități culturale	91,52	15	Amenajare spații de agrement	69,95
8	Utilizarea energiilor neconvenționale	90,29	16		

5.3 STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂŢENI

Strategia de dezvoltare durabilă a localității este documentul prin care sunt analizate resursele locale în vederea gestionării acestora în cel mai eficient mod posibil pe termen scurt, mediu și lung. Planificarea strategică are ca punct de pornire inventarierea resurselor și potențialului economic, social și demografic.

Prin strategia de dezvoltare locală se dorește o eficientizare a modului în care autoritățile publice locale ajung să soluționeze probleme precum:

- gestionarea eficientă a resurselor financiare;
- promovarea localității atât la nivel național, cât și internațional;
- atragerea de fonduri externe (fonduri structurale, investiții), în vederea finanțării proiectelor investiționale ce se doresc a fi implementate.

Strategia este documentul care ne îndreaptă spre o dezvoltare durabilă și care ne ajută să folosim capacitatea comunității noastre, perseverența, profesionalismul, abilitățile, reconcilierea indiferent de convingerile politice sau confesionale, indiferent de vârstă, educație sau poziție socială, odată cu punerea în practică a strategiei ne asigurăm și succesul în realizarea obiectivului „un viitor mai bun”.

Pentru fundamentarea strategiei am folosit următoarele instrumente și proceduri metodologice de lucru ce pot fi considerate etape necesare elaborării strategiei de dezvoltare locală:

- Evaluarea capitalului socio-economic al comunei;
 - Analiza SWOT a domeniilor analizate;
 - Cercetarea sociologică a grupurilor interesate: cetățeni, manageri ca reprezentanți ai mediului de afaceri, societatea civilă prin reprezentanții mediului medical, educațional și asistență socială;
 - Identificarea măsurilor, ce urmează a susține proiectele viitoare, pe baza opiniilor și propunerilor grupurilor intervievate și analizei SWOT
- Parcurgând aceste etape putem să elaborăm demersul început.

5.3.1 Viziunea de dezvoltare, misiunea și obiective

Viziunea de dezvoltare reprezintă un concept strategic ce cuprinde aspectele spațiale și non spațiale, cantitative și calitative esențiale ce țin de evoluția viitoare a localității. Lipsa unei astfel de viziuni poate duce la o activitate administrativă haotică și la o gestionare inefficientă a resurselor proprii.

Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu, precum și de activitățile care vor fi întreprinse de toți actorii implicați în dezvoltarea comunității (autoritățile locale, organizațiile, instituțiile) prin parteneriatul creat. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea ei.

Viziunea privind dezvoltarea comunei

Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Cetățeni prin dezvoltarea infrastructurii edilitare, sociale, culturale și medicale, îmbunătățirea mediului, diversificarea economiei și utilizarea durabilă a resurselor locale.

Misiunea Strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, atrase sau alte surse externe (finanțări nerambursabile), pentru a implementa măsurile și proiectele propuse, astfel încât acestea să poată deveni realitate.

Misiunea administrației publice locale

Să creeze toate condițiile astfel încât comuna Cetățeni să devină atractivă printr-o infrastructură rutieră și edilitară modernă, o economie dinamică, o infrastructură educațională și medicală la nivelul cerințelor și prin punerea în valoare a resurselor locale.

Obiectivul general

Dezvoltare economică și socială a comunei Cetățeni, care să ducă pe termen lung la creșterea calității vieții pentru toți locuitorii în conformitate cu standardele europene

Definirea obiectivelor strategice

Obiectivele strategice reflectă scopurile organizației pe termen lung, reușind să facă trecerea de la **viziunea largă**, declarată, în **formularea misiunii**, la **proiecte și planuri specifice**. Cu alte cuvinte obiectivele reprezintă scopuri măsurabile aliniate misiunii și strategiei. Ele fac trecerea de la **general** la **particular specific** prin faptul că se constituie în **pași practici** și măsurabili realizați în atingerea misiunii și a viziunii.

Prin intermediul obiectivelor strategice administrația locală trece de la motiv la acțiune și ajunge să cunoască în ce **direcție** se îndreaptă, totodată putând măsura **progresul** realizat. Lipsa obiectivelor strategice generează o activitate necoordonată, cu puține șanse de succes.

Din analizele efectuate a rezultat pachetul de obiective strategice cu obiectivele specifice, după cum urmează:

OBIECTIV STRATEGIC 1: DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII

Influența semnificativă a gradului de dezvoltare a infrastructurii (tehnico-edilitare, de transport și a serviciilor publice) asupra nivelului de trai al locuitorilor și dezvoltării economice reclamă rezolvarea problemelor existente la nivelul comunei. Acest lucru a dus la definirea obiectivului strategic. Obiectivului strategic i s-au atașat două obiective specifice, pe categorii de utilități, ele completându-se reciproc și se realizează într-o anumită ordine, într-un program integrat, întâi infrastructura tehnico-edilitare și apoi cea rutieră.

Una din problemele acute ale calității vieții din comuna Cetățeni o reprezintă starea necorespunzătoare a infrastructurii tehnico-edilitare, ceea ce a dus la formularea *Obiectivului specific 1.1: Dezvoltarea, modernizarea și extinderea rețelelor tehnico-edilitare* cu referire la: reabilitarea și modernizarea rețelei de apă potabilă, dezvoltarea rețelei de gaze și canalizare.

Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonei rurale este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale și serviciilor de bază existente. Accesul cetățenilor și agenților economici la aceste servicii se poate realiza doar printr-o infrastructură rutieră corespunzătoare, *Obiectivul specific 1.2: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere.*

Infrastructura de agrement reprezintă transformarea spațiului disponibil existent în loc de recreere cu posibilitate de joacă pentru copii, cu spații verzi amenajate, loc de recreere pentru tineret, familii cu copii, situație cerută din ce în ce mai mult de cetățenii comunității. Acest lucru a dus la formularea *Obiectivului specific 1.3: Dezvoltare a infrastructurii de agrement.*

OBIECTIV STRATEGIC 2: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII PRIN ASIGURAREA ACCESULUI LA EDUCAȚIE, FORMARE CONTINUĂ, ASISTENȚĂ MEDICO-SOCIALĂ, ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI SPORTIVE

Cel mai prețios și mai durabil cadou care poate fi oferit de către adulți copiilor este educația, care le deschide o multitudine de ferestre către lume, pentru a profita de oportunități și a-și desăvârși progresul profesional și personal. Ea începe din copilărie și continuă pe tot parcursul vieții.

Având în vedere importanța educației, am construit un obiectiv specific separat, *Obiectiv specific: 2.1 Investiții în educație și formare continuă* prin care se vor pune în aplicare măsurile propuse în analize, și anume: reabilitarea, modernizarea și dotarea școlilor, prevenirea absenteismului și a abandonului școlar prin acordarea de burse, activități de consiliere și orientare pentru elevi și părinți, activități de tip ”after-school” etc., implementarea de proiecte în parteneriat cu organizații autorizate pentru formarea continuă, dezvoltarea și recunoașterea competențelor cetățenilor din comună vulnerabili pe piața muncii.

Pentru celelalte activități ale capitalului social am identificat, *Obiectiv specific: 2.2: Dezvoltarea infrastructurii sociale, culturale, medicale, sportive și recreative*, care va asigura: reabilitarea și dotarea cu aparatură și mobilier a unui dispensar comunal modern, construcția de capele mortuare în satele comunei, revitalizarea activității bibliotecii comunale și transformarea sa în centru comunitar multifuncțional, amenajarea de locuri de joacă, spații verzi și de relaxare pentru cetățeni, reabilitarea unităților de cult, construirea unei săli de sport/baze sportive moderne și a unor terenuri sintetice în satele componente.

OBIECTIV STRATEGIC 3: DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ADMINISTRATIVE

Capacitatea administrativă este definită de Codul Administrativ ca fiind: „ansamblul resurselor materiale, financiare, instituționale și umane de care dispune o unitate administrativ-teritorială, cadrul legal care reglementează domeniul de activitate, precum și modul în care acestea sunt valorificate în activitatea proprie potrivit competenței stabilite prin lege.”

Pentru asigurarea unei dezvoltări viitoare a localității, administrația publică locală are nevoie de resurse umane instruite. Lipsa personalului instruit, lipsa informațiilor, lipsa planificării sunt doar câteva cauze care pot sta la baza potențialului limitat al administrației publice de a accesa diverse surse de finanțare existente și rezolvare în mod eficient a problemelor ivite. Aceste aspecte au dus la structurarea acestui obiectiv în:

Obiectiv specific 3.1 Dezvoltarea resurselor umane, cu rol în dezvoltarea abilităților și cunoștințelor personalului prin participarea la cursuri de specializare în domeniile: management strategic (planificare bugetară, fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor la nivelul administrației publice locale), managementul calității și gestionarea documentelor.

Contul unic al persoanei, declarația unică de impunere, factura electronică de achiziții, cloud guvernamental, educația digitală, servicii publice electronice sunt câteva dintre temele aflate pe agenda publică. Prin digitalizarea tuturor activităților desfășurate într-o instituție publică locală cu programe informatice integrate, care să asigure fluxuri de informații necesare tuturor structurilor organizate în instituție, se pot obține rapoarte, situații statistice, analize și prognoze bugetare mult mai corecte, detaliate și rapide, care cu siguranță pot duce la eficientizarea timpului în care funcționarii publici vor răspunde petițiilor și solicitărilor cetățenilor comunității. Cele prezentate ne-au dus la formularea *Obiectivului specific 3.2: Dezvoltarea serviciilor de e-administrare*.

Prin *Obiectivul specific 3.3 Modernizarea infrastructurii administrative și amenajarea teritoriului* se va asigura informarea cetățenilor și rezolvarea problemelor acestora prin „Biroul Unic”, păstrarea în bune condiții a bunurilor din domeniul public și privat al comunei, realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei.

Dezvoltarea economică a unei unități teritoriale cât și creșterea calității vieții în comună nu se pot realiza fără respectarea normelor de protecție a mediului și asigurarea siguranței cetățenilor. Din aceste considerente am identificat următorul obiectiv strategic.

OBIECTIV STRATEGIC 4: PROTECȚIA MEDIULUI ȘI CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII

Măsurile de eficiență energetică sunt recunoscute tot mai mult nu doar ca un mijloc de a ajunge la aprovizionarea sustenabilă cu energie, de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, de a îmbunătăți securitatea aprovizionării și de a reduce costurile la import, ci și ca mijloc de promovare a competitivității UE. Pentru a realiza acest deziderat se impune folosirea cât mai mult a energiilor neconvenționale. Acest lucru a generat *Obiectivul specific 4.1: Îmbunătățirea eficienței energetice și promovarea utilizării energiei din surse regenerabile*. Acest deziderat se va realiza prin folosirea panourilor solare pentru producerea apei calde la instituțiile publice și a panourilor fotovoltaice pentru alimentarea unor consumatori de putere mică: iluminat public, panouri cu semne de circulație, panouri publicitare etc.

Obiectiv specific 4.2: Protejarea și valorificarea mediului natural și construit. Acest obiectiv specific va asigura creșterea gradului de protecție și siguranță al cetățenilor prin supravegherea cu camere video, gestionarea integrată a deșeurilor menajere, împăduriri.

OBIECTIV STRATEGIC 5: DEZVOLTARE ECONOMICĂ

La nivelul comunelor, diversificarea economiei locale, prin încurajarea dezvoltării inițiativei private în sectoarele agricole și neagricole, punerea în valoare a resurselor locale, pot asigura o dezvoltare economică. Acest lucru a dus la formularea:

Obiectiv specific 5.1: Dezvoltarea sectorului IMM, promovarea antreprenoriatului și diversificarea activităților economice

Sectorul IMM reprezintă un adevărat motor pentru a realiza o dezvoltare economică și socială, nu numai la nivelul comunelor, ci și în mediul urban. Performanța IMM-urilor se poate realiza de către administrația locală doar prin măsuri de sprijin (prin tot ceea ce înseamnă: închirierea/concesionarea de imobile sau terenuri, acordarea de facilități fiscale, în baza unei scheme locale de minimus etc) sau prin parteneriate public-privat.

Turismul rural, prin formele sale particulare, a devenit tot mai atractiv ca mecanism de preîntâmpinare a problemelor mediului rural și mulți oamenii de știință, cercetători consideră că viitorul comunităților rurale se află în oportunitățile economice, sociale și politice create prin turism. Astfel, turismul rural s-a transformat într-o activitate prosperă, cu o creștere rapidă și un rol important în planul dezvoltării economice a comunităților rurale. Acest lucru și-l propune și administrația locală din comuna Cetățeni prin *Obiectiv specific 5.2: Dezvoltarea turismului rural prin crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice.*

5.3.2 Portofoliul de proiecte

După, identificarea măsurilor, ce urmează a susține proiectele viitoare, pe baza opiniilor și propunerilor grupurilor intervievate și analizei SWOT, am definit obiectivele strategice și specifice și am întocmit portofoliul de proiecte. Portofoliul de proiecte cuprinde acțiuni de o mare varietate care, fiind implementate concomitent sub aceeași viziune comună, produc un rezultat armonios, susținând astfel specificul sinergic și integrat al Strategiei. Rezultatul se traduce, de fapt, în punerea în practică a viziunii și obiectivului general al Strategiei, respectiv, în dezvoltarea armonioasă a comunei Cetățeni, un loc în care infrastructura de transport este reabilitată în scopul eficientizării circulației precum și al reducerii emisiilor de CO₂, în care rețelele edilitare sunt, deopotrivă, extinse și modernizate iar utilizarea energiei este abordată într-un mod eficient și inteligent favorizându-se în același timp, utilizarea energiei regenerabile.

Dezvoltarea durabilă și echilibrată a comunei Cetățeni va avea drept rezultat creșterea calității vieții cetățenilor împreună cu valorificarea resurselor locale existente și identificarea de noi resurse. Portofoliul prezentat este o primă variantă și în funcție de sursele de finanțare atrase, acesta se poate modifica sau îmbunătăți.

Nr. crt	OBIECTIV STRATEGIC 1: DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII	Surse posibile de finanțare
	<i>Obiectivului specific 1.1: Dezvoltarea, modernizarea și extinderea rețelelor tehnico-edilitare</i>	
1	Extindere, reabilitare și modernizare sistem public de alimentare cu apă în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri

		Structurale, Alte surse
2	Identificarea și realizarea celei de-a doua sursă de apă potabilă în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
3	Sistem centralizat de canalizare și tratare ape	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
4	Înființare distribuție gaze naturale în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectivul specific 1.2: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere.</i>	
5	Modernizare drumuri comunale și locale în comuna Cetățeni, județul Argeș	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
6	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere afectate de inundații, comuna Cetățeni, județul Argeș	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
7	Amenajarea trotuarelor și rigolelor pe DN și pe drumurile interioare	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
8	Modernizarea sistemului de iluminat public pentru reducerea consumului de energie electrică și a emisiilor de CO2 prin montare aparate de iluminat stradal cu LED	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse

	și instalare sisteme de dimare în comuna Cetățeni, județul Argeș	
	<i>Obiectivului specific 1.3: Dezvoltare a infrastructurii de agrement.</i>	
9	Înființare și amenajare spațiu public de recreere în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	OBIECTIV STRATEGIC 2: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII PRIN ASIGURAREA ACCESULUI LA EDUCAȚIE, FORMARE CONTINUĂ, ASISTENȚĂ MEDICO-SOCIALĂ, ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI SPORTIVE	
	<i>Obiectiv specific: 2.1 Investiții în educație și formare continuă</i>	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
10	Construire grădiniță cu program normal în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectiv specific: 2.2: Dezvoltarea infrastructurii sociale, culturale, medicale, sportive și recreative</i>	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
11	Incluziune socială pentru cetățeni în comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
12	Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri

		Structurale, Alte surse
13	Dotare spațiu multifuncțional social în comuna Cetățeni, județul Argeș (cabinet stomatologic- dotare)	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
14	Sală de educație fizică școlară	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
15	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare cămin cultural în comuna Cetățeni, sat Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
16	Construirea de capele mortuare în satele comunei Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	OBIECTIV STRATEGIC 3: DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ADMINISTRATIVE	
	<i>Obiectiv specific 3.1 Dezvoltarea resurselor umane</i>	
17	Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele unei administrații moderne	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
18	Elaborarea strategiei de comunicare și relații publice în administrația publică locală din comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
19	Schimbul de bune practici cu autoritățile locale din România și din alte localități din Uniunea Europeană	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri

		Structurale, Alte surse
20	Sprijinirea înființării organizațiilor neguvernamentale, în mod special pentru activități de asistență socială, mediu și cultural sportive	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectivului specific 3.2: Dezvoltarea serviciilor de e-administrare</i>	
21	Digitalizare serviciilor publice în Primăria din comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectivul specific 3.3 Modernizarea infrastructurii administrative și amenajarea teritoriului</i>	
22	Amenajare,, Biroului Unic” cu infrastructura necesară	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
23	Realizarea cadastrului și a intabulării domeniului public și privat al comunei Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	OBIECTIV STRATEGIC 4 PROTECȚIA MEDIULUI ȘI CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII	
	<i>Obiectivul specific 4.1: Îmbunătățirea eficienței energetice și promovarea utilizării energiei din surse regenerabile</i>	
24	Utilizarea panourilor fotovoltaice pentru semnalizarea semnelor de circulație și a rețelei de iluminat public nemodernizat	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse

25	Reabilitarea termică a clădirilor publice și dotarea acestora cu panouri solare pentru asigurarea apei calde la instituțiile publice din comuna Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
26	Introducerea, în toate instituțiile publice, a becurilor cu consum energetic redus	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectiv specific 4.2: Protejarea și valorificarea mediului natural și construit</i>	
27	Creșterea siguranței cetățenilor prin implementarea proiectului de supraveghere cu camere video	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
27	Asigurarea gestiunii integrate a deșeurilor menajere și asimilate	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
29	Împădurirea terenurilor degradate de pe teritoriul comunei și amenajarea de perdele forestiere.	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
30	Proiect,, Educația prin bune practici privind dezvoltarea durabilă și protecția mediului, în școli, administrație locală și cetățeni”	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	OBIECTIV STRATEGIC 5 DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
	<i>Obiectiv specific 5.1: Dezvoltarea sectorului IMM, promovarea antreprenoriatului și diversificarea activităților economice</i>	

31	Punerea în valoare a bunurilor din domeniul public sau privat, prin dezvoltarea unor activități economice, turistice.	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
32	Sprijinirea investițiilor private prin asociere sau parteneriat public-privat în capacități de producere, colectare, depozitare, procesare și comercializare a produselor agricole	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
33	Încurajarea și sprijinirea antreprenorilor locali care doresc să acceseze fonduri europene și guvernamentale pentru investiții în activități agricole și non agricole	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
	<i>Obiectiv specific 5.2: Dezvoltarea turismului rural prin crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice.</i>	
34	Realizarea unui studiu privind potențialul turistic al zonei și posibilitățile de dezvoltare turistică a comunei Cetățeni prin identificarea și promovarea unor produse turistice locale	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
35	Sprijinirea dezvoltării turismului și agroturismului prin crearea infrastructurii necesare atribuită prin închiriere/concesionare	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
36	Amplasarea de panouri de prezentare a obiectivelor de interes.	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse
37	Organizarea de festivaluri/evenimente la nivel local în vederea valorificării potențialului natural, a produselor și resurselor locale, a promovării imaginii comunei Cetățeni	Buget Local, Buget de Stat, Fonduri Structurale, Alte surse

5.3.3 Planul de acțiune locală și finanțarea

Planul Local de Acțiune (PLA) – ca instrument de planificare și implementare, conține un set de proiecte pe domenii de activitate ce se aplică într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale stabilite în strategia de dezvoltare locală. Este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt care are la bază resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate de obicei într-o zonă bine stabilită. Acesta se poate constitui doar în momentul identificării surselor de finanțare, proprii, de la bugetul de stat sau fonduri europene.

Periodic, PLA va fi revizuit, astfel încât țintele fixate să țină cont de, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică. Ținând cont de faptul că, derularea lui sau atingerea țintelor depinde foarte mult de existența finanțării, ca o propunere, această revizuire să se facă anual, odată cu întocmirea Bugetului de Venituri și Cheltuieli.

Pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei Cetățeni, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

1. Autoritățile locale, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
2. Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
3. Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, drept suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Principalele direcții de acțiune ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Cetățeni:

- Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultură, zootehnie, dezvoltare rurală și turism;
- Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu exigențele solicitate prin standardele de mediu de către Uniunea Europeană, exigențe ce trebuie implementate și respectate, în totalitate și în România;
- Optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în comună;

- Garantarea accesului neîngrădit al populației și al consumatorilor economici la infrastructură (apa, canalizare, distribuție gaze, cai de transport, telefonie);
- Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale.

Proiecția financiară

Oricât de interesante și mobilizatoare sunt proiectele din cadrul strategiei, acestea nu pot fi finalizate dacă nu sunt asigurate sursele de finanțare, mai ales când avem, în portofoliul de proiecte, investiții multianuale. Situația cea mai favorabilă este atunci când finanțările sunt asigurate de diferite organisme naționale sau prin fondurile europene (prin semnarea contractelor de finanțare).

Bugetul local de venituri și cheltuieli în perioada imediat următoare aprobării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) va reflecta noua abordare a managementului Administrației Publice Locale asupra obiectivelor strategice. Bugetul de venituri și cheltuieli trebuie să fie construit echilibrat, perfect capabil să ofere suportul financiar optim necesar dezvoltării, deoarece reprezintă punctul critic al tuturor activităților de implementare. Odată ce proiectele au fost dezvoltate, cel puțin la nivel incipient de prefizabilitate, se vor determina sumele necesare implementării proiectelor în funcție de importanța lor, perioada de implementare, precum și schema de coordonare a fondurilor publice și private proprii sau atrase, ținând nivele ridicate pentru factorii de multiplicare. Managementul financiar al proiectelor și implicit al fondurilor presupune o construcție instituțională eficientă, capabilă să implementeze și să monitorizeze proiectele selectate. Această unitate special creată va fi responsabilă și de atragerea surselor pentru implementarea proiectelor și vizează:

- Fondurile publice locale și/sau transferate de la nivel județean/național;
- Fondurile publice și private pentru realizarea investițiilor de anvergură care vor fi adresate prin parteneriat;
- Fondurile private de la nivelul investitorilor interni și externi;
- Fondurile nerambursabile, în special fondurile post – aderare.

Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local ce nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii

publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acestora sub responsabilitatea comunității.

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) reprezintă o modalitate de implementare ce permite partenerilor locali să elaboreze strategia de dezvoltare rurală, în baza analizei nevoilor și priorităților specifice teritoriului. În cadrul SDL se dorește selectarea unui set coerent de măsuri adaptate priorităților specifice teritoriului și valorificarea potențialul autentic local al teritoriului.

Sprijinul pentru dezvoltarea locală se realizează și prin programul LEADER care este un instrument important pentru România în sporirea dezvoltării economice și sociale a zonelor rurale, reducerea disparităților dintre urban-rural și promovarea incluziunii sociale.

Dezvoltarea LEADER (Liaison Entre Actions pour le Development de l'Economie Rurale) va contribui la dezvoltarea zonelor rurale, inclusiv a orașelor mici cu o populație de maximum 20.000 de locuitori, și va facilita implementarea proiectelor cu o abordare inovativă multisectorială și transversală, pentru a sprijini nevoile populației din teritoriul eligibil LEADER și a îndeplini obiectivele Strategiei. Ca un criteriu general de complementaritate, FEDR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) și FSE (Fondul Social European), prin instrumentul de finanțare DLRC-POR, va sprijini acțiunile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității în mediul urban pentru localități cu peste 20.000 de locuitori, în timp ce FEADR va sprijini GAL-uri în zonele rurale și în orașele mici cu mai puțin de 20.000 de locuitori. Finanțarea LEADER prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) va fi realizată din FEADR.

CAPITOLUL VI

IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană se va realiza prin intermediul proiectelor individuale din cuprinsul acesteia. Pregătirea și implementarea proiectelor individuale se realizează la nivelul Primăriei, prin compartimentul de specialitate, sub coordonarea Primarului și urmând procedurile legale.

Pentru implementarea strategiei este necesară crearea unui grup operativ de lucru care să asigure urmărirea pregătirii, depunerii și implementarea proiectelor înscrise în strategie.

6.1 FORMAREA GRUPULUI OPERATIV DE LUCRU ȘI STABILIREA PARTENERIATELOR

Din Grupul operativ de lucru vor face parte:

- reprezentanți ai Autorității Publice Locale (biroul achiziții publice, serviciul urbanism, amenajarea teritoriului, serviciul venituri, control fiscal;
- reprezentanți ai tuturor factorilor interesați, de la reprezentanții societăților comerciale, cetățeni, la reprezentanții societății civile.

Grupul Operativ de Lucru include o paletă largă de organizații, din toate domeniile strategice: economic, mediu, infrastructură și social și are rolul de a urmări implementarea proiectelor definite în portofoliul de proiecte, coroborat cu momentul deschiderii sesiunilor de depunere a proiectelor și cu prioritatea strategică. Practic, Grupul Operativ de Lucru are rol de asistență tehnică, asigurând:

- îndrumare;
- consultanță și sprijin direct în elaborarea proiectelor;
- elaborarea cererii de finanțare și pregătirea documentelor proiectului.

Precizăm că toate proiectele a căror solicitant este Primăria sau aceasta se află în parteneriatul care solicită finanțarea, vor fi supuse spre avizare și aprobare a bugetului de către Consiliul Local. Tot Grupul Operativ de Lucru va asigura monitorizarea implementării proiectelor și atingerea indicatorilor prevăzuți și obținerea rezultatelor

proiectelor și a celor strategici, pentru că efectele să se reflecte la nivel de comună, de comunitate.

6.2. STABILIREA UNUI SET MINIM DE PROCEDURI DE LUCRU PENTRU MONITORIZAREA INDICATORILOR STABIȚI

În lipsa unei experiențe anterioare de lucru s-ar putea dovedi necesară ajustarea/adaptarea pe parcurs a acestor documente interne, la realitățile punerii în practică a unui program de o asemenea anvergură. Acest fapt se va asigura prin programarea de întâlniri de lucru, împărțirea sarcinilor între membrii grupului și modul de colaborare între aceștia. O mare provocare pentru grupul de lucru o va constitui asigurarea condițiilor pentru realizarea proiectelor, armonizarea cu documentațiile de urbanism și cu programele de investiții de capital și cu bugetul disponibil sau sursele de finanțare identificate.

A. CREAREA PARTENERIATELOR

Pe lângă crearea grupului de lucru care este garantul pentru o corectă derulare a planului strategic, în scopul dezvoltării și implementării proiectelor "majore" (complexe) și sensibile pentru buget și comunitate cuprinse în documentul strategic sau ivite ca răspuns la unele nevoi emergente pe parcurs, este nevoie de alăturarea resurselor, umane și eventual, materiale, ale actorilor locali, formalizate în cadrul unor parteneriate ce vor stabili responsabilitățile fiecărui actor, resursele și rezultatele ce vor fi obținute ca urmare a fiecărei părți va trebui clar definită, fiind evitată răspunderea comună, pentru a nu se disipa și a se risca un eșec al intervenției, cu consumarea resurselor alocate.

B. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Monitorizarea este o activitate distinctă a perioadei de implementare a strategiei, în cadrul căreia sunt evidențiate devierile de la graficul de execuție și eventualele probleme apărute pe parcursul derulării măsurilor/intervențiilor.

Evaluarea strategiei

Tot cu o frecvență anuală este necesară și realizarea evaluării strategiei, prin care se urmăresc, cel puțin, următoarele criterii:

- Relevanța intervențiilor față de nevoile comunității;
- Eficacitatea intervențiilor, gradul de atingere a obiectivelor strategice;
- Eficiența: a sistemului de implementare, a intervențiilor (efecte/rezultate obținute față de resursele consumate).

Totodată are drept scop urmărirea întocmirii studiilor de fezabilitate și a depunerii proiectelor în fiecare sesiune de finanțare, obținerea finanțării și implementarea corectă a proiectelor pentru realizarea obiectivelor strategice. Dacă va fi nevoie se vor actualiza și se vor re depune proiectele care eventual vor fi respinse la finanțare.

Monitorizarea la nivelul strategiei se va face anual. Pentru aceasta se vor organiza întâlniri (workshopuri) care să analizeze îndeplinirea fiecărui obiectiv, reprogramarea proiectelor, dacă este cazul, cooptarea de noi membri, aparținând grupurilor țintă, atunci când este cazul.

BIBLIOGRAFIE

1. Bălan, G.-*Dezvoltare durabilă și protecția mediului*. Editura Burg a Universității Româno- Germane din Sibiu, Sibiu, 2009, ISBN 978-973-7998-53-8.
2. Bălan, G.-*Dezvoltare durabilă. Concept. Evoluție. Strategii*. Editura Burg a Universității Româno- Germane din Sibiu, Sibiu, 2011, ISBN 978-973-7998-70-5
3. Balogh Marton, *Etapale de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală*. Revista Transilvană de Științe Administrative, IX, 2003,
4. Donia Felicia Poștoacă, „475 de ani dela atestarea documentară a comunei Schitu Golești”, 2001, ISBN 973-8029-32-5
5. Melinda Căndea, ș.a.-*Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului românesc*. Editura Universitară, București, 2006
6. Popescu, I., colectiv- *Dezvoltarea durabilă. O perspectivă românească*. Editura Economică, București, 2005
7. Academia Română Institutul Național de Cercetări Economice București, Centrul Regional pentru Formare Continuă în Administrația Publică Locală Sibiu. *Studiu Științific privind “Strategia de Dezvoltare a Municipiului Câmpulung, județul Argeș, în context european”*, București, 2009
8. [http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2018/12/Strategia na%C8%9Bional%C4%83-pentru-dezvoltarea-durabil%C4%83-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf](http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2018/12/Strategia_na%C8%9Bional%C4%83-pentru-dezvoltarea-durabil%C4%83-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf)
9. <http://primaria-zarnesti.ro/wp-content/uploads/2016/03/strategia-dezvoltare-locala-zarnesti.pdf>
10. <https://pixabay.com/ro/images/search/fundal%20de%20ecran/?pagi=5>
11. <http://aap.gov.md/files/publicatii/revista/articole/93/ro/Saptefrati.pdf>
12. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_16_3883
13. <https://www.scribd.com/doc/47361216/dezvoltare-durabila>
14. http://www.podca22763.ro/wpcontent/uploads/2014/02/Suport_de_curs_Dezvoltare_durabila.pdf
15. http://cse.uaic.ro/_fisiere/Documentare/Suporturi_curs/II_Strategii_si_politici_europene_de_dezvoltare_durabila.pdf
16. https://ro.wikipedia.org/wiki/Capital_social
17. <https://andreivocila.files.wordpress.com/2010/10/cap1.pdf>

18. <https://educatie.inmures.ro/educatie-traditionala/traditii-romanesti-privind-educatia-adultilor-in-mediul-rural.html>
19. https://ro.wikipedia.org/wiki/Factor_antropic
20. https://ro.wikipedia.org/wiki/L%C4%83ca%C8%99_de_cult
21. https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Cet%C4%83%C8%99Beni,_Arge%C8%99
22. https://rjmp.com.ro/articles/2008.3/PM_Nr-3_2008_Art-1.pdf

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CETĂȚENI

A FOST REALIZATĂ DE:

UNIVERSITATEA ROMÂNNO-GERMANĂ DIN SIBIU

Adresa: Piața Aurel Vlaicu Nr. 11-12;

Cod poștal: 550377;

Localitatea: Sibiu;

Tel.: +40 269 233 568;

Fax: +40 269 233 576;

Web: www.roger-univ.ro;

E-mail: [office\(at\)roger-univ.ro](mailto:office@roger-univ.ro)

Colectivul de elaborare:

Conf.univ.dr.George BĂLAN- coordonator proiect

Ing.Matei-Călin BĂLAN- membru colectiv

Ec.Radu Gabriel-Avram- membru colectiv

In colaborare cu:

Consiliul Local al comunei CETĂȚENI

Primăria comunei CETĂȚENI:

MINCIUNĂ ION MUGUREL - Primar

IORGULESCU ALIN NICOLAE - viceprimar

CORINA DUMITRESCU

MERCAN SILVIA

RIZOIU VALERIU

Și cu sprijinul cetățenilor comunei